

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED] | KBO-PCOB"
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Verzoek om een offerte in te dienen
Datum: woensdag 28 juni 2017 12:33:53
Bijlagen: 015 ARVODI 2014 - meezendversie - huisstijl~1.pdf

Geachte mevrouw [REDACTED],

De directie Maatschappelijke Opvang van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wil graag dat HUBA's en andere vrijwilligers van KBO-PCOB in staat worden gesteld om goede voorlichting te geven over financieel misbruik van ouderen. Het is wenselijk dat hiertoe een drietal landelijke bijeenkomsten wordt georganiseerd. Hierbij nodig ik u uit een offerte in te dienen voor het organiseren van deze trainings- en voorlichtingsbijeenkomsten. In het onderstaande is een en ander met betrekking tot de gevraagde dienstverlening nader uitgewerkt.

Achtergrond

Op 24 januari 2017 heeft de Brede Alliantie 'Veilig financieel ouder worden' een zevental acties omarmd. De acties hebben allen tot doel de gelegenheid (om financieel misbruik te plegen) te verkleinen en de pakkans te vergroten. Een deel van de acties ziet op de vrijwilligers van de ouderenbonden. Deze vrijwilligers staan in direct contact met ouderen en zijn hierdoor in de gelegenheid om financieel misbruik te signaleren. Op dit moment zijn o.a. de HUBA's en andere vrijwilligers van ouderenbonden nog onvoldoende getraind in het bespreekbaar maken, signaleren van en handelen bij financieel misbruik. Aan de Tweede Kamer is de gemeld dat zij – op basis van geactualiseerd trainingsmateriaal – hierin zullen worden getraind.

Gevraagde dienstverlening

KBO-PCOB word gevraagd dit najaar een drietal landelijke bijeenkomsten te organiseren om een zo groot mogelijk aantal vrijwilligers (HUBA's en andere vrijwilligers) te trainen in (het herkennen van en handelen bij) financieel misbruik. Het is aan u om te bezien hoe deze bijeenkomsten het beste kunnen worden vormgegeven en op welke plaatsen de bijeenkomsten plaats moeten vinden. Wens vanuit VWS is wel dat deze zoveel mogelijk verspreid over het land plaatsvinden, zodat zo veel mogelijk vrijwilligers bereikt worden.

Resultaat dienstverlening

Het eindresultaat is een drietal landelijke bijeenkomsten in het najaar, verspreid over het land, waarin vrijwilligers (HUBA's en andere vrijwilligers) getraind worden in het signaleren van en handelen bij financieel misbruik, zodat zij op hun beurt andere vrijwilligers kunnen voorlichten.

Uw offerte

U wordt verzocht in uw offerte de volgende elementen te belichten:

- Een begroting van de kosten van de gevraagde dienstverlening, waarin in ieder geval wordt aangegeven hoe groot de personele kosten (gespecificeerd naar benodigde tijd en functietype) en de overige kosten zijn. Alle prijzen dienen gesteld te zijn in euro's excl. BTW. Wij gaan er vanuit dat het uurtarief van de betrokken functionarissen onder de € 150,- (excl. BTW) ligt. Het verzoek is om in uw offerte niet te werken met gemiddelde uurtarieven. Daarnaast verwachten wij dat het traject niet meer dan € 20.000,- zal bedragen.
- Welke medewerking u van de opdrachtgever en betrokken organisatie verwacht bij de

uitvoering van de overeenkomst.

Verrekenprijzen

Wij willen geen meerwerk financieren en verzoeken u hier in uw offerte rekening mee te houden.

Voorwaarden

Op de te gunnen opdracht zijn de Algemene Rijksvoorwaarden voor het Verstreken van Opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI 2016) van toepassing. U treft de voorwaarden bij deze offerteaanvraag aan. Uitgangspunt is dat de ARVODI door de opdrachtnemer zal worden geaccepteerd. U dient in uw offerte expliciet aan te geven dat u akkoord bent met de ARVODI. Mochten uwerzijds onoverkomelijke bezwaren bestaan tegen bepaalde artikelen, dan verzoeken wij u dit in uw offerte te melden en toe te lichten.

Contactpersoon en NAW/bankgegevens

U wordt gevraagd één contactpersoon (naam, afdeling, functie) van uw bedrijf aan te wijzen die verantwoordelijk zal zijn voor de communicatie met opdrachtgever tijdens het offertetraject.

Tevens wordt u verzocht in uw offerte:

- De NAW gegevens te verstrekken van het adres waar de eventuele factu(u)r(en) inzake onderhavige opdracht vandaan worden ontvangen; en
- De IBAN en BIC code op te geven.

Offertetermijn en wijze van indienen

De uiterste datum voor het indienen van de offerte is 20 juli. Offertes die na dit tijdstip worden ontvangen, worden niet in behandeling genomen. Uw offerte dient per e-mail (in de vorm van een gescande ondertekende offerte in pdf format en/of excel format) te worden ingediend bij:

██████████@minvws.nl t.a.v. ██████████

Gestanddoening

Uw offerte dient tenminste 30 dagen geldig te zijn vanaf de dag waarop deze is ingediend.

Gunning van de opdracht

Uw offerte zal worden beoordeeld op verschillende elementen. Er wordt naar gestreefd om de opdracht 21 juli te gunnen.

Voorbehoud en transactiekosten

Het ministerie van VWS behoudt zich het recht voor om bij onvoorziene situaties het offertetraject tijdelijk of definitief te stoppen. Aan de offerte zullen voor opdrachtgever geen kosten zijn verbonden, ongeacht of de overeenkomst wordt gesloten, tenzij opdrachtgever met betrekking tot het onderhavige project vooraf én schriftelijk heeft verklaard bepaalde kosten voor zijn rekening te zullen nemen.

Commercieel vertrouwelijk

De informatie die in uw offerte wordt verstrekt, zal door het ministerie van VWS als strikt vertrouwelijk worden behandeld, gewaarborgd en niet aan derden worden verstrekt, tenzij het informatie betreft die als gevolg van een wettelijke verplichting openbaar moet worden gemaakt of reeds openbaar is.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wens u veel succes met het

maken van uw offerte.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
namens deze,

[REDACTED]

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
[REDACTED]@minvws.nl | M 06 [REDACTED]

www.rijksoverheid.nl

Bijlagen:
ARVODI 2016

Brede Alliantie 'Veilig financieel ouder worden'

Offerte Programma voor vrijwilligers *Van niet pluis naar een veilig huis*

Utrecht, 19 juli 2017

Contactpersoon en bankgegevens

beleidsadviseur

KBO-PCOB

Europalaan 40

3526 KS Utrecht

T: 030-3 400 600

@kbo-pcob.nl

IBAN: NL89ABNA 043 725 74 01

Bic: ABNANL15324

Bovenstaand adres is tevens het factuuradres.

Achtergrond

Uit de evaluatie van het voorlichtingsproject 'Ouderen in veilige handen' bleek dat vrijwilligers van seniorenorganisaties moeite hebben om 'niet pluis'-signalen te herkennen en handelingsverlegen zijn als het gaat om financieel misbruik bij ouderen. Bovendien geven ze aan graag meer en beter geïnformeerd te willen worden over de meldpunten *Veilig Thuis* en over de meest recente instrumenten van notarissen en banken om financieel misbruik te voorkomen.

Veiligheid in het algemeen en financieel misbruik in het bijzonder is een van de speerpunten van KBO-PCOB. In het kader van de Brede Alliantie 'Veilig financieel ouder worden' is een actieplan ontwikkeld voor vrijwilligers die bij ouderen aan huis komen: het programma *Van niet pluis naar een veilig huis*. Dit programma sluit aan bij de op 15 juni jl. gelanceerde campagne van staatssecretaris Van Rijn tegen financieel misbruik van ouderen.

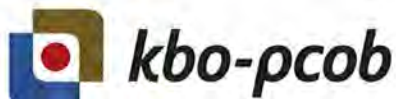
Doelgroep

Het programma richt zich op vrijwilligers die kwetsbare ouderen ondersteunen: belastinginvullers, ouderenadviseurs, veiligheidsadviseurs, tabletcoaches en andere ondersteuners zoals de 'lief en leed'-vrijwilligers.

Om financieel misbruik te voorkomen, te signaleren en te bestrijden is het gewenst dat juist deze vrijwilligers, die bij de mensen achter de voordeur komen, daar goed op toegerust worden. Dit programma richt zich op al deze groepen vrijwilligers.

Doel

Het doel van het programma is om minstens 450 vrijwilligers te bereiken, 150 per bijeenkomst. Dat wordt gerealiseerd door drie bijeenkomsten verspreid over het land te organiseren, met een driedelige doelstelling:

1. Het (beter) herkennen van risico's, specifieke situaties die kunnen leiden tot financieel misbruik en hier op acteren;
2. Signalen van financieel misbruik als zodanig herkennen;
3. Gepast kunnen handelen inzake financieel misbruik: wat wel, wat niet, wanneer melden, hoe melden.

Programma

Het programma wordt gedragen door een drietal verschillende situaties die worden gespeeld door acteurs. Dit zijn vrijwilligers die hier zelf ervaring mee opgedaan hebben. De drie situaties worden eerst voorgespeeld en aansluitend met de zaal besproken onder leiding van een programmabegeleider. Zo ontstaat een interactief programma. De drie bovengenoemde doelstellingen worden daarbij als leidraad gebruikt.

De vereniging van notarissen, de banken en meldpunten Veilig thuis worden betrokken bij de voorbereiding en spelen een rol tijdens de bijeenkomsten.

Het programma wordt gepresenteerd en begeleid door Eef van Opdorp, budgetcoach en bekend met dit onderwerp.

Drie regionale bijeenkomsten

Met de drie regionale bijeenkomsten beogen we 450 vrijwilligers te bereiken. Hiervoor zal via diverse kanalen veel promotie worden gemaakt. We maken daarbij gebruik van o.a. de netwerken van de Belastingsservice van KBO-PCOB en van het netwerk van 'Vrijwillig dichtbij' en de ouderenadviseurs.

De betrokkenheid van Eef van Opdorp zal voor extra aantrekkingskracht zorgen. Zij is inhoudsdeskundige, kan zaken concreet vertalen naar de doelgroep en is van TV bekend als budgetcoach.

Deelname aan de bijeenkomst is gratis en staat zowel open voor leden als voor niet-leden van KBO-PCOB.

Planning

De bijeenkomsten worden in nauw overleg met lokale en provinciale verenigingsorganen van KBO-PCOB georganiseerd om zo veel mogelijk vrijwilligers te bereiken. De bijeenkomsten zullen verspreid over het land plaatsvinden in oktober en november van dit jaar.

Vervolg

Het programma kan worden uitgewerkt in de vorm van een 'handreiking' zodat dit in de eigen omgeving kan worden toegepast. Bij een verder vervolg van activiteiten samen met het Ministerie van VWS wordt hierop ingezet.

Van het Ministerie van VWS vragen wij samenwerking door middel van het opstellen van foldermateriaal e.d. Daarbij is het voor onze doelgroep van belang dat dit materiaal niet alleen digitaal maar ook in print beschikbaar is.

Begroting

Onderdeel	Begroot
Presentator en begeleiding programma, incl. voorbereiding	€ 6.000
Reiskosten acteurs, incl. voorbereidingsbijeenkomst	€ 500
Huur locaties (incl. consumpties) à € 2.000 x 3	€ 6.000
Overige kosten	€ 500
Inzet KBO-PCOB voorlichtingsbijeenkomsten	
- Ontwikkelen, begeleiden en uitwerken programma 34 uur (Beleidsadviseur uurtarief € 97,50)	€ 3.315
- Promotie en werving deelnemers 20 uur (Beleidsadviseur uurtarief € 97,50)	€ 1.950
- Ondersteuning bijeenkomsten 24 uur (Medewerker projectsecretariaat uurtarief € 72,00)	€ 1.728
Inzet KBO-PCOB communicatie voorlichtingsbijeenkomsten	
- Publicatie in verenigingsmagazine (bereik: ruim 700.000 lezers)	€ 5.000
- Digitale nieuwsbrief: 3 x € 500	€ 1.500
Inzet KBO-PCOB programma ouderenmishandeling	
- Overleg bijeenkomsten Brede Alliantie	
- Onderhoud en ontwikkeling netwerk voorlichters ouderenmishandeling	
- Individuele gesprekken/meldingen afhandelen en doorverwijzen	
Beleidsadviseur uurtarief € 97,50 100 uur	€ 9.750
Totaal	€ 36.243

Financiering

Financiering VWS	€ 19.993
Eigen bijdrage KBO-PCOB	€ 16.250
Totaal	€ 36.243

Verklaring

Hierbij verklaar ik akkoord te gaan met de Algemene Rijksvoorwaarden voor het Verstreken van Opdrachten tot het Verrichten van Diensten (ARVODI 2016).

Naam: Manon Vanderkaa, directeur KBO-PCOB

Utrecht, 19 juli 2017

Handtekening

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

KBO-PCOB
Europalaan 40
3526 KS Utrecht

DGLZ
DMO

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

senior beleidsmedewerker
M ()
@minvws.nl

Kenmerk

...

Uw brief

Bijlage(n)

Datum 4 augustus 2017
Betreft Opdracht Programma voor vrijwilligers 'Van Niet pluis
naar een veilig huis'

Geachte mevrouw Vanderkaa,

De door u, op basis van de offerte-aanvraag van 28 juni 2017, ingediende offerte van 19 juli 2017, inzake het organiseren van drie bijeenkomsten over financieel misbruik van ouderen, is door mij beoordeeld.

Met de in uw offerte beschreven werkzaamheden en de hiervoor opgenomen vergoedingen ga ik akkoord. Ik verstrek u de opdracht met in het vooruitzicht de totale vergoeding van € 19.993,00 incl. BTW. Het bedrag is inclusief alle reis- en verblijfskosten voor de uitvoering van deze overeenkomst.

Meerwerk kan pas na mijn akkoord worden gerealiseerd. Dit wordt schriftelijk bevestigd. De opdracht zal begin augustus aanvangen na ontvangst van deze brief en eindigt eind november 2017.

Specifieke opmerking(en)

De navolgende documenten maken deel uit van deze opdracht. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zouden zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:

- deze overeenkomst;
- de ARVODI 2016;
- de offerte;
- de offerte-aanvraag.

Contactpersoon VWS

Indien u vragen heeft ten aanzien van deze opdracht, dan kunt u contact opnemen met () bereikbaar op telefoonnummer 06 ().

Facturatie

De factuur kunt u indienen onder vermelding van het referentienummer 16 - 6027 -18664 en een urenverantwoording.
Tevens moet worden voldaan aan de eisen van de financiële bijsluiter.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Vanaf 1 januari 2017 geldt e-factureren voor nieuwe overeenkomsten. Het overheidsidentificatienummer (OIN) is:

Het ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport

OIN:00000002003182447001

DGLZ
DMO

Kenmerk
1114408-162465-DMO

Voor meer informatie: zie de financiële bijsluiter en/of de brochure Elektronisch factureren aan de Rijksoverheid.

Betalingstermijn

Opdrachtgever hanteert een betalingstermijn van 30 dagen na ontvangst en controle van de factuur. Mocht uw factuur aan één van bovenstaande punten niet voldoen, dan kan geen tijdige afwikkeling van uw factuur worden gegarandeerd. Dit betekent, dat uw recht op rente vervalt. In een dergelijk geval zal contact met u worden opgenomen om de ontbrekende informatie te vragen, waarna uw factuur zo spoedig mogelijk wordt betaald.

Met vriendelijke groet,

de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de plv. directeur Maatschappelijke Ondersteuning,

J.A. Vermeer

Bijlage 1

DGLZ
DMO

Kenmerk
1114408-162465-DMO

Op 1 juli is de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) inwerkinggetreden. De WAS wijzigt de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, ter verbetering van het naleven en handhaven van arbeidsrechtelijke wetgeving in verband met de aanpak van schijnconstructies door werkgevers.

De opdrachtnemer dient zich aan de volgende arbeidsvoorwaarden te houden:

1. Opdrachtnemer houdt zich bij het verrichten van de Diensten aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en aan de CAO die voor zijn medewerkers van toepassing is.
2. Opdrachtnemer legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van het verrichten van de Diensten op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast.
3. Opdrachtnemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie.
4. Opdrachtnemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan Opdrachtgever toegang tot de in lid 3 genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien Opdrachtgever dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van het verrichten van de Diensten.
5. Opdrachtnemer legt de verplichtingen voortvloeiend uit de vorige leden onverkort op aan alle partijen waarmee hij contracten aangaat ten behoeve van het verrichten van Diensten en bedingt tevens dat deze partijen vervolgens bedoelde verplichtingen onverkort opleggen aan alle partijen met wie zij op hun beurt contracten aangaan ten behoeve van het verrichten van de Diensten.

Brink, C. van den

Van: Burg, C. van der (Kees)
Verzonden: zaterdag 10 maart 2018 20:54
Aan: 'Dianda Veldman | Patiëntenfederatie'
CC: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: ouderenpanel VWS

Dat lijkt me meer dan zinvol!

[redacted], Pik jij op?

Gr!

Van: Dianda Veldman | Patiëntenfederatie [redacted]@patientenfederatie.nl]
Verzonden: donderdag 8 maart 2018 14:40
Aan: Burg, C. van der (Kees)
Onderwerp: ouderenpanel VWS

Beste Kees,

De handtekeningen onder het Pact zijn gezet. Nu aan de slag!

De minister vertelde vanochtend dat VWS een ouderenpanel wil gaan inrichten. Goede zaak!

Ik schrijf je deze mail omdat wij jullie graag willen meehelpen om ouderenparticipatie bij het Pact in te vullen.

Daar hebben we ook veel ervaring mee. Denk aan:

- Ons patiëntenpanel met 25.000 deelnemers die we maandelijks vragen voorleggen en waar we ook mensen uit halen voor verdiepende interviews e.d.
- Het patientenreferentenpanel voor ZonMW, dat voor de meeste ZonMW programma's onderzoeksvoorstellen meebeoordeelt vanuit patientperspectief
- We organiseren regelmatig alle soorten focusgroepen met cliënten, patiënten, naasten
- We hebben een tool 'Ik zoek een patiënt', waar organisaties die mensen met ervaringsdeskundigheid zoeken een aanvraag kunnen indienen

Kortom, als VWS met een ouderenpanel bedoelt het actief betrekken, activeren en laten meedenken van ouderen bij het Pact, dan kan de Patiëntenfederatie jullie daar heel goed bij helpen.

Mocht het jullie meer gaan om een wetenschappelijke, onderzoeksmatige benadering dan ben je beter af bij bijvoorbeeld het Nivel.

Laat maar weten of het zinvol is dat we met je collega's eens verder van gedachten wisselen.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman | directeur-bestuurder

Wat doet Patiëntenfederatie Nederland? Lees het [hier](#).

www.patiëntenfederatie.nl; info@patientenfederatie.nl

10.2.e, tenzij anders aangegeven

Doc. 4

T 030 [redacted] | M 06 [redacted] | [Orteliuslaan 871, 3528 BE](#) | Postbus 1539, 3500 BM Utrecht

Volg ons op:

www.patientenfederatie.nl www.zorgkaartnederland.nl www.mijnkwaliteitvanleven.nl www.digitalezorggids.nl

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 26
april 2018

not

(ter beslissing)

Organisatie Pact voor de Ouderenzorg

Paraaf directeur

Paraaf DGLZ

Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Ontworpen door

Coördinerend
beleidsmedewerker

T 06-
@minvws.nl

Datum
23 april 2018

Kenmerk
1330965-175703-LZ

Zaaknummer

Bijlage(n)
1

1 Aanleiding voor deze nota

Op 5 april jl. hebben de DGLZ en met u gesproken over de opvolging van het Pact voor de Ouderenzorg. Dit naar aanleiding van de nota over dit onderwerp, met kenmerk 1322063-174945-LZ. U heeft aangegeven:

- de samenwerking meer aan te willen jagen en
- meer te willen doen dan twee bijeenkomsten per jaar.

Bij deze nota treft u een voorstel aan voor de aanpak en de organisatie van het Pact.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Stemt u er mee in om in te zetten op drie acties, te weten:
 - (i) buiten verzoek
 - (ii) betrokkenheid ouderen door een focusgroep met ouderen op te zetten;
 - (iii) buiten verzoek
- Stemt u ermee in ons hierbij te laten ondersteunen door een extern bureau?
- Het advies is om in te stemmen met bovenstaande drie acties. De acties zijn complementair aan de drie programma's. Na het congres van 11 oktober bepalen we opnieuw wat nodig is.
- Het advies is om de uitwerking van de campagne onder te brengen bij de organisatie van het Pact, omdat de beweging van partijen en de focusgroep met ouderen hieraan een bijdrage kunnen leveren.
- Het advies is om een extern bureau met benodigde expertise in te schakelen dat ons ondersteunt. De drie activiteiten kunnen we uitzetten bij een vijftal kennis- en adviesbureaus dat binnen vijf weken een voorstel indient waaruit we een keuze maken.

3 Samenvatting en conclusies

De uitwerking van het Pact vindt plaats in de drie programma's. De concrete acties en samenwerking met de meest betrokken partijen krijgen daar vorm. De meerwaarde van het Pact is dat partijen op de drie thema's samenkomen en dat andere type partijen zich melden. Met het Pact en de programma's willen we bereiken dat er een *actieve* beweging van partijen ontstaat waarin *nieuwe* samenwerking wordt gesloten en de *impact* op het verbeteren van de ouderenzorg daardoor wordt vergroot.

We zorgen dat er een (online) platform voor het Pact ontstaat waarop partijen elkaar eenvoudig kunnen vinden en tot samenwerking kunnen komen. Via verschillende communicatie-uitingen, zoals landelijke bijeenkomsten en nieuwsbrieven, zorgen we vervolgens dat de beweging wordt gevoed door samenwerking in beeld te brengen. We proberen in het bijzonder bedrijven te betrekken. In aanloop naar de landelijke bijeenkomst die we op 11 oktober a.s. voor alle deelnemers van het Pact organiseren, halen we drie goede voorbeelden van samenwerking op. Deze voorbeelden geven we een plek op het podium om daarmee andere deelnemers te verleiden. We brengen de komende drie jaar de verhalen in beeld van de samenwerking die ontstaat, en laten zien wat het oplevert voor ouderen en hun omgeving. We delen onderling ook signalen waar het nog beter kan. Daarbij betrekken we nadrukkelijk de focusgroep die we met ouderen opzetten. We vragen het externe bureau om ons hier verder in te adviseren.

Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk

buiten verzoek

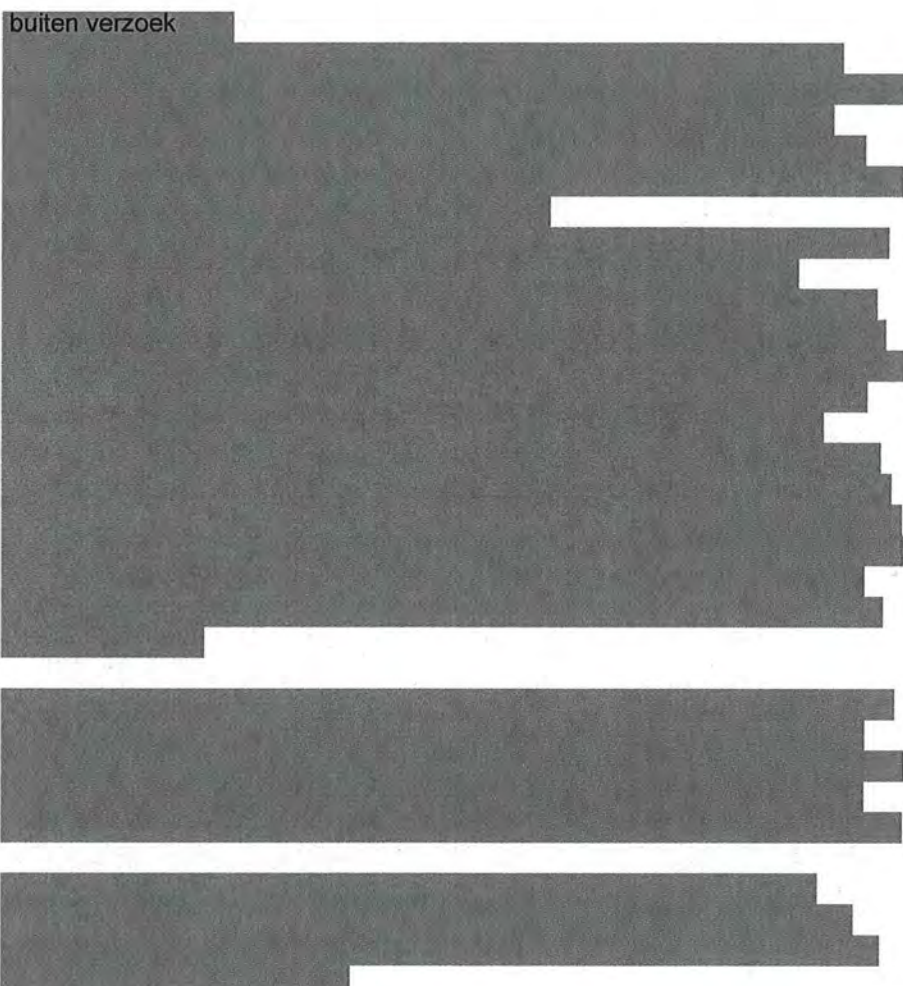
In het plan van aanpak zijn ook andere mogelijke invalshoeken opgenomen.

Organisatie Pact

De activiteiten van het Pact moeten bijdragen aan een positieve beweging waarin zichtbaar wordt dat heel Nederland in actie komt om de zorg en ondersteuning voor ouderen te verbeteren. Het zwaartepunt van de beschreven activiteiten voor het Pact ligt bij het opzetten en onderhouden van deze beweging. Het voorstel is een compact team te vormen met in ieder

geval vertegenwoordigers van de drie VWS-programma's, DCo en ondersteuning van een extern bureau om zo *hands-on* de acties uit te zetten. Op die manier borgen we tevens de verbinding met parlementaire werkzaamheden en communicatie. We betrekken ook ouderen zelf bij de activiteiten, door de input uit de focusgroep met ouderen direct te adresseren in de beweging van het Pact en/of de drie programma's.

buiten verzoek

Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk

4 Draagvlak politiek

De inzet op het verbeteren van de ouderenzorg en de campagne herwaardering ouderen zijn opgenomen in het Regeerakkoord.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De ondertekenaars van het Pact en de vele deelnemers die zich hebben gemeld, ondersteunen de doelstellingen van het Pact. Om deze energie vast te houden, zullen we hen op korte termijn laten weten hoe we verder gaan en hierover communiceren via een nieuwsflits. In deze nieuwsflits informeren we hen naast het Pact, ook over de drie programma's.

6 Financiële en personele gevolgen

b
u
i
t
e
n

7 Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
DMO, DLZ, DCo.

9 Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

10 Toezeggingen
N.v.t.

11 Fraudetoets
N.v.t.

Coördinerend beleidsmedewerker

**Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk

Plan van aanpak Pact voor de Ouderenzorg

1. INLEIDING EN PROBLEEMSTELLING

Het Pact voor de Ouderenzorg is op 8 maart 2018 met zo'n 40 partijen gesloten en daarna hebben zich nog eens 100+ enthousiastelingen gemeld om mee te doen. Het Pact is in de communicatie-uitingen vooral gepresenteerd als een beweging van partijen die zich gaan inzetten voor de ouderenzorg. Een beweging waarin naast reguliere partijen ook bedrijven zoals de Albert Heyn een bijdrage willen leveren. Een beweging die steeds groter wordt. Een beweging waarin we elkaar scherp houden in wat ervoor de ouderenzorg nodig is.

De inzet van het Pact voor de Ouderenzorg en de drie programma's is om te komen tot betere zorg en ondersteuning voor onze ouderen met daarbij de focus op het tegengaan van eenzaamheid, het beter ondersteunen van langer thuis wonen en het verbeteren van de verpleeghuiszorg. Tal van organisaties zetten zich hier in de praktijk reeds voor in. Er is nog geen tafel waar deze partijen en thema's samenkomen. Daarom brengen we een beweging op gang die deelnemers aan het Pact op de drie thema's samenbrengt, inspireert en waar nodig ondersteunt bij de samenwerking om de ouderenzorg te verbeteren. Hierdoor kunnen we de impact voor het verbeteren van de ouderenzorg nog groter maken. In bijgaand plan wordt beschreven welke acties worden opgepakt om met de deelnemende partijen tot een beweging voor de ouderenzorg te komen.

2. DOELEN PACT

Het Pact voor de Ouderenzorg wordt uitgewerkt in de drie programma's van waaruit concrete acties samen met het veld worden opgepakt. Om dit te versterken zetten we met het Pact in op de rode draden en samenhang tussen de thema's.

- ✓ Partijen weten elkaar eenvoudiger te vinden rondom de ouderenzorg: overheid, bedrijven, zorg- en welzijnsorganisaties en andere maatschappelijke organisaties en iedereen die de ouderenzorg wil verbeteren;
- ✓ Daaruit ontstaat nieuwe samenwerking ("allianties") die kan leiden tot vernieuwende aanpakken of slimme oplossingen waardoor ouderen betere zorg en ondersteuning ontvangen en zich meer gezien en gehoord voelen. In oktober 2018 laten we drie voorbeelden van samenwerking zien, waarbij we o.a. inzetten op betrokkenheid van bedrijven;
- ✓ De samenleving wordt meer bij de ouderenzorg betrokken. Er ontstaat een betere beeldvorming van wat ouder worden inhoudt.

3. AANPAK

Om bovenstaande doelen te bereiken, kiezen we voor een aanpak waarin we gericht inzetten op (i) **buiten verzoek**

(ii) We zetten een **focusgroep met ouderen** op om de partijen in de beweging en de drie programma's scherp te houden. Tot slot werken we cf. het Regeerakkoord een (iii) **buiten verzoek**

De aanpak start bij de volgende uitgangspunten:

- Het Pact voor de Ouderenzorg wordt uitgewerkt in de drie programma's. Daar vindt de sturing op de inhoudelijke doelen en acties plaats, en vindt afstemming en/of samenwerking plaats met de meest betrokken partijen.
- De meerwaarde van het Pact is dat partijen op de drie thema's samenkomen en er daartussen verbindingen kunnen ontstaan. De aanpak voor het Pact is complementair aan de drie programma's. Alle acties zijn terug te brengen naar de inhoudelijke doelstellingen die in het Pact zijn geformuleerd en leveren daar een bijdrage aan.

- In principe kan iedereen meedoen aan de beweging van het Pact. Adviesbureaus en consultants daar gelaten, om te voorkomen dat er acquisitie plaatsvindt.
- Er wordt periodiek gekeken welke partijen zich hebben gemeld, alvorens ze openbaar worden gemaakt. De acties en initiatieven van de partijen worden niet beoordeeld. We gaan uit van het zelfreinigend vermogen van de beweging.
- We geven aan het belangrijk te vinden dat ouderen zelf op enigerlei wijze bij de actie betrokken zijn, zodat het aansluit bij waar behoefte aan is.
- We zien vooralsnog drie groepen van deelnemers:
 - o partijen die sec de doelstellingen van het Pact ondersteunen en een bijdrage willen leveren om die boodschap in hun netwerk te verspreiden.
 - o partijen die reeds actief bezig zijn met acties en die andere partijen willen vinden die zich hierbij willen aansluiten of willen samenwerken.
 - o partijen die een nieuwe actie willen oppakken en daarin een nieuwe samenwerking willen opzetten.
- Er wordt geen geld beschikbaar gesteld voor projecten of initiatieven.
- De keuze om samenwerking te starten en het eigenaarschap liggen bij de partijen zelf. Ondersteuning die we bieden is in natura, bijvoorbeeld door partijen op een eenvoudige manier aan elkaar te verbinden. De 40 ondertekenaars zijn de voorhoede en zullen we waar nodig meer actief betrekken.

Activiteiten

i. buiten verzoek

ii. Focusgroep met ouderen

De focusgroep met ouderen denkt mee over de acties die we inzetten om de ouderenzorg te verbeteren. We nodigen ze uit om input en feedback te leveren waar dit beter kan. Door de input van de focusgroep te verbinden aan de drie programma's en de beweging van het Pact kunnen we deze signalen direct adresseren en een vervolg geven. Er zijn reeds meerdere platforms van ouderen actief. Op dit moment bekijken we of en zo ja welke zich ervoor leent om deze taak op te pakken. We betrekken daarbij in ieder geval PFN, ANBO en het initiatief BeterOud dat onderdeel is van het Nationaal Programma Ouderen.

iii. buiten verzoek

buiten verzoek

4. MONITORING EN EVALUATIE

- ✓ We brengen jaarlijks in kaart hoeveel deelnemers het Pact heeft.
- ✓ We brengen verhalen van de ontstane samenwerking in beeld en wat het heeft opgeleverd voor ouders en hun omgeving.
- ✓ We informeren periodiek over de input van de focusgroep met ouders.
- ✓ De campagne herwaardering ouders krijgt een aparte monitoring.

5. ORGANISATIE

De kern is een beweging van partijen op gang te brengen en deze gericht in te zetten om de zorg en ondersteuning voor ouders te verbeteren. Om daar te komen is de betrokkenheid van partijen en een open houding nodig om nieuwe samenwerking aan te gaan. Aanmelden voor het Pact doen partijen zelf, zij zijn eigenaar van de acties die zij treffen. Het bieden van ondersteuning zal vanuit gelijkwaardigheid moeten plaatsvinden, zodat partijen worden gedreven om vanuit hun betrokkenheid nieuwe samenwerking op te zetten en tot (creatieve) acties te komen. Partijen ervaren zelf dat het bundelen van de krachten in het belang is van het verbeteren van de ouderenzorg. Het gaat dan om de verbinding tussen eenzaamheid, langer thuis wonen en verpleeghuiszorg en de kansen die dit biedt.

Binnen VWS zetten we voor de activiteiten rondom het Pact een team op met vertegenwoordigers uit de drie programma's dat wordt ondersteund door een extern bureau. De uitvoering van de drie activiteiten wordt grotendeels door de externe partij opgepakt, om zo dicht bij partijen en vernieuwende ideeën te komen. De dagelijkse aansturing gebeurt in duo projectleiderschap. Dat wil zeggen, de organisatie die het project uitvoert heeft een projectleider en VWS heeft een projectleider. Zij werken samen aan de opdracht. Op die manier borgen we dat de drie programma's en het pact een eenheid blijven, en dat er adequate afstemming is met beleid, communicatie en parlementaire werkzaamheden. De minister blijft in de beeldvorming de hoeder van het Pact voor de Ouderenzorg.

We zullen het netwerk van (andere) VWS-programma's benutten.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED] | KBO-PCOB
Onderwerp: informatie ouderenpanels BeterOud
Datum: vrijdag 4 mei 2018 10:04:46
Bijlagen: [Regionale netwerken ouderenzorg.docx](#)
[geron-2-2016-ouderenpanels.pdf](#)

Beste [REDACTED]

Bedankt voor het prettige gesprek van gistermiddag.

Zoals afgesproken stuur ik je nog wat extra informatie over de 8 regionale netwerken in Nederland (met in elke regio een ouderendelegatie/ouderenpanel) die de afgelopen jaren in gezamenlijkheid meer dan 200 projecten zijn gestart. En een interview met Betty Meijboom over de toegevoegde waarde van de ouderenpanels binnen het Nationaal Programma Ouderenzorg.

Op dit moment ben ik (vanuit KBO-PCOB, NOOM en de NVOG) samen met de ouderenpanels uit de 8 regio's bezig om te kijken hoe we de structuur kunnen handhaven nu het NPO is gestopt en hoe we de uitwisseling van de regionale informatie via het ouderenplatform dat eens per kwartaal bij elkaar komt kunnen behouden. Een mogelijke rol van de ouderendelegaties in het pact ouderenzorg zou heel mooi zijn.

Als er nog vragen zijn dan hoor ik het graag.

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

Regionale netwerken ouderenzorg

In de 8 regionale netwerken ouderenzorg werken honderden organisaties samen aan innovatieve projecten en verspreiden zij de meest kansrijke inzichten en opbrengsten.

Lees meer en bekijk de video op [Wat doen de regionale netwerken?](#)

- 1. [Anders Oud 2030](#)
- 2. [Ouderennet VUmc en partners](#)
- 3. [Kring Ouderenzorg AMC en partners](#)
- 4. [Academische Werkplaats Noordelijk Zuid-Holland](#)
- 5. [Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen](#)
- 6. [GENERO - Netwerk Zuidwest-Nederland](#)
- 7. [100 uw welzijns- en zorgnetwerk](#)
- 8. [Academisch Centrum Netwerk Limburg](#)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 7 mei 2018 11:16
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: overleg pact/3 programma's
Bijlagen: NIEUWSFLITS 1.docx

Nav ons overleg van vanochtend:

- Afsproken om vanaf nu iedere twee weken bij elkaar te komen, ik zoek een nieuw moment.
- Plan van aanpak wordt uitgezet bij de 5 bureaus uit de mantel complexe vraagstukken, in juni hopelijk de start. buiten verzoek [REDACTED]
- De nieuwsflits aan de externen vullen we nu met laatste stand van zaken op de drie programma's en het Pact. Op lange termijn steken we meer in op combinatie met voorbeelden en laten we zien waar de verbindingen tussen de programma's kunnen liggen. [REDACTED] willen jullie bijgaand document deze week aanvullen? Dan kan de nieuwsflits volgende week uit.
- Focusgroep met ouderen wordt nu verder uitgewerkt nav gesprek met BeterOud en bestaande netwerken, zoals die van PFN en ANBO. Het voorstel komt terug in ons volgende overleg.
- Medio juni is er opnieuw overleg bij de minister over het uitgewerkte plan van aanpak en voorbereiding richting 11 oktober.

Dank. Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: focusgroep met ouderen
Datum: dinsdag 12 juni 2018 21:44:00
Bijlagen: [focusgroep met ouderen.docx](#)

Zoals afgesproken, hierbij nogmaals de opzet voor de focusgroep en waar we nu staan.
Morgen spreek ik weer met BeterOud om te zien hoe we een stap verder kunnen komen.
Groet, [REDACTED]

Focusgroep met ouderen

In het Pact staat:

"We willen een samenleving die is voorbereid op een snel stijgend aantal ouderen, deels kwetsbaar, deels gezond en zelfredzaam. We willen een samenleving waarin alle ouderen zich gewaardeerd en gekend voelen. Om daaraan te werken sluiten we dit pact voor drie jaar. We zetten een focusgroep met ouderen op waarin we hen laten meedenken over onze acties. We spreken elkaar twee keer per jaar om na te gaan of we nog op koers zijn, en om elkaar te inspireren en onze hoofdpodochten te voeden. Wie nog niet is aangesloten bij dit pact en dit graag wil is van harte welkom. Met dit pact verbinden we ons aan de gezamenlijke ambitie ouderen de waardering te geven die zij verdienen en de zorg en ondersteuning voor onze ouderen te verbeteren."

Doel van de focusgroep:

- **Draagvlak:** betrokkenheid van ouderen bij het beleid en de acties uit het Pact en de drie programma's.
- **Reflectie en toets:** zijn we als VWS en betrokken partijen met de juiste dingen bezig.
- **Input verzamelen:** acties vervolmaken of tot nieuwe acties komen die de deelnemende partijen bij het Pact of binnen de programma's worden opgepakt.
- **Waardering ouderen:** betrokkenheid van ouderen bij het Pact en de drie programma's zichtbaar maken en daarmee bijdrage leveren aan beeldvorming waardering ouderen.

We zijn op zoek naar:

- Een focusgroep van ouderen die minimaal twee keer per jaar wil meedenken over de acties die we (landelijk) inzetten in de drie programma's. Hun input kan worden geadresseerd in de drie programma's, bij de betrokken partijen en/of door de overkoepelende activiteiten van het Pact, zoals de landelijke bijeenkomsten.
- Ouderen die ervaring hebben met de drie thema's, verpleeghuiszorg, eenzaamheid, langer thuis wonen, en vanuit die ervaring constructief willen meedenken. Ouderen die daarvoor ook input bij andere ouderen verzamelen. NB: Bij Langer Thuis gaat het dan om de subthema's mantelzorg, goede zorg en ondersteuning thuis en wonen en zorg.
- We denken in eerste instantie aan een overzichtelijke groep van ongeveer 9 ouderen en een voorzitter. Hands-on, lichte structuur en met voldoende draagvlak van hun achterban. Alternatief is de groep deelnemers te laten rouleren. Of naast een focusgroep ook andere middelen inzetten om een bredere groep ouderen te betrekken bijv. door een uitvraag onder een grotere groep ouderen.
- Drie ouderen uit het netwerk die zich samen met de minister als ambassadeurs willen verbinden aan de beweging van het Pact, waarbij zij ieder een thema uitdragen.
- Een structuur waar de ouderenorganisaties en andere cliëntorganisaties samenkomen voor betere ouderenzorg. Zo min mogelijk versnippering. Dit verbinden aan iedereen die ouderen willen verbinden aan de acties om de zorg te verbeteren.

Wat zijn bestaande netwerken:

- **BeterOud** is een bestaand netwerk dat voorkomt uit het Nationaal Programma Ouderen. Het initiatief staat op eigen benen en is van de betrokken organisaties: Habion, Movisie, KBO-PCOB, NVOG/KNVG, ROS-netwerk, Sociaal Werk Nederland en Vilans. Daarnaast zijn de organisaties Laego en Pharos nauw betrokken. Het initiatief wordt ondersteund door Vilans.

- Het is een netwerk van ouderen in 8 regio's, ontstaan rondom de 8 UMC ziekenhuizen, waar ook nog eens meerdere landelijke partijen bij betrokken zijn met weer hun eigen achterban met een diversiteit aan thematiek/kennis van inhoud. Het netwerk is niet exclusief en staat open voor andere partijen.
- Het ouderenpanel van BeterOud is niet representatief gekozen. Het gaat om enthousiaste, betrokken en veelal nog vitale ouderen. De verpleeghuiszorg is minder tot niet vertegenwoordigd. Dit zou aangevuld kunnen worden door LOC te betrekken en in de focusgroep voor een representatie vanuit de verpleeghuiszorg te zorgen.
- Het aanbod vanuit BeterOud aan de betrokken partijen is de mogelijkheid om het **gehele jaar door hun 8 regionale netwerken met ouderen** in te zetten. Bv. als MKB-NL of AH hun beleid willen toetsen of in gesprek willen met een aantal ouderenadviseurs.
- **PFN**: heeft meerdere panels en platforms waar cliënten vertegenwoordigd zijn, ook ouderen. Mijn Kwaliteit van Leven en ZorgkaartNederland zijn twee bekende projecten. PFN kan op een snelle manier vragen bij cliënten uitzetten en dat op een snelle manier verzamelen. Hun suggestie is naar een middenmix te kijken zodat je een brede groep ouderen kunt betrekken. PFN wil verkennen of zij mee willen doen met BeterOud.
- **KNOVG**: zij zijn aangesloten bij BeterOud. Zij willen graag samenwerken met de ouderenorganisaties. Ze hebben zelf ook een flink netwerk van ouderen die ze willen inzetten.
- **ANBO** – Heeft zelf platforms met ouderen en ideeën die zij verder willen uitwerken. Zij willen vooralsnog niet meedoen met BeterOud.

Idee/inspiratie

- Een ander idee dat aanvullend kan zijn op de focusgroep of in de vorm kan aanspreken: in lijn met de **Nationale Jeugdraad**, een **Nationale Ouderenraad** opzetten. Zij kunnen bijdragen aan een betere beeldvorming over wat ouder worden inhoudt en snijden zelf verschillende thema's aan.

De missie van de NJR:

De Nationale Jeugdraad (NJR) is in Nederland de expert in jongerenparticipatie. Wij nemen jouw maatschappelijke vraagstuk als uitgangspunt en maken jongeren mede-producent van de oplossing. Zo verbinden we bottom-up beweging met top-down beleidsvorming.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]@kbo-pcob.nl"; [redacted]
Onderwerp: Voorstel Stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg
Datum: woensdag 27 juni 2018 09:06:51
Bijlagen: [image001.png](#)
[image003.png](#)
[Voorstel 27 juni 2018 De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg.pdf](#)

Beste [redacted] en [redacted],

Bijgaand vinden jullie zoals afgesproken een eerste voorstel "Stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg"

Het voorstel is gemaakt in afstemming met het landelijk ouderenplatform.

De deelnemers hiervan zijn enthousiast, willen draagvlak creëren in de regio's maar willen vooral aan de slag.

We vernemen graag jullie reactie op ons voorstel.

In verband met de vakantieperiode kunnen jullie reageren naar [redacted] en ondergetekende.

Wij zullen onderling met elkaar afstemmen, zodat de vervolgstappen gezet kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
senior adviseur

06 [redacted] | [redacted]@vilans.nl

De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg

26-06-2018

“Niets over ons zonder ons” (Toetsingskader BeterOud, april 2018)

Aanleiding

In het Pact voor de Ouderenzorg staat: “We willen een samenleving die is voorbereid op een snel stijgend aantal ouderen, deels kwetsbaar, deels gezond en zelfredzaam. We willen een samenleving waarin alle ouderen zich gewaardeerd en gekend voelen.” Dat gewaardeerd en gekend voelen begint bij betrokkenheid van ouderen bij het Pact zelf. VWS heeft het samenwerkingsverband BeterOud gevraagd om een voorstel te doen over hoe de betrokkenheid van ouderen het beste verankerd kan worden in het Pact Ouderenzorg.

Regionale ouderendelegaties als basis voor de Nationale Ouderenraad

Vanuit BeterOud geloven we dat de betrokkenheid van ouderen het beste te organiseren is door gebruik te maken van de bestaande structuur van ouderendelegaties die actief zijn in de verschillende regio's van het Nationaal Programma Ouderenzorg. Afgevaardigden uit de verschillende regionale ouderendelegaties vormen samen de toekomstige 'Nationale Ouderenraad'.

De Regionale ouderendelegaties

Momenteel beschikt elke regio in het Nationaal Programma Ouderenzorg over een ouderendelegatie. Uit de ervaringen met deze regionale ouderendelegaties bij de uitvoering van het Nationaal Programma Ouderenzorg blijkt dat de betrokkenheid van ouderen een duidelijke meerwaarde heeft. (bron: evaluatie Ouderen hebben hierin drie rollen:

- 1) Signaleren van actuele vraagstukken in de praktijk en deze agenderen in het regionale netwerk en het landelijke ouderenplatform.
- 2) Mede bepalen van de opzet en inhoud van de projecten die in de regio worden uitgevoerd
- 3) Bewaken van de kwaliteit van de uitgevoerde projecten (gebeurt er wat er is afgesproken?)

De betrokkenheid van ouderen heeft er op deze manier toe geleid dat bij de uitgevoerde projecten altijd het perspectief van ouderen een centrale plek heeft ingekomen: persoonsgericht in plaats van systeemgericht. Daarnaast zorgen de ouderen ervoor dat er breder wordt gekeken dan alleen naar zorg. Ook welzijn en andere levensdomeinen van ouderen zijn in beeld.

De ouderen delegaties bestaan uit ongeveer 10 – 20 ouderen die intensief contact hebben met :

- WMO-raden
- Clientraden
- Patiëntenverenigingen
- Regionale netwerken zoals Dementienetwerken, Palliatieve netwerken
- Ledenraden verzekeraars
- Ouderenbonden
- Vereniging van pensioengerechtigden

Toekomst ouderendelegaties

Omdat het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) dit jaar officieel eindigt is het de vraag hoe de ouderendelegaties doorgaan. De komst van het Pact komt op het juiste moment, opdat we het kind niet met het badwater weggooien. Voor een goed functionerende ouderendelegatie is ongeveer 25.000 € nodig. We vinden het belangrijk dat het regionale netwerk het belang van een ouderendelegatie onderschrijft en dus ook bereid is daarvoor een (bescheiden) financiële bijdrage te leveren. Wij stellen daarom voor om de helft van de kosten voor de delegaties door de regionale netwerken te laten betalen en de andere helft door VWS (zolang het Pact loopt).

Verdeling van ouderendelegaties over het land

Op dit moment zijn acht ouderendelegaties actief die verbonden zijn aan de acht academische netwerken van het NPO. Deze netwerken en delegaties zijn niet helemaal gelijk verdeeld over het land. Zo hebben de noordelijke provincies bijvoorbeeld maar een delegatie. Vanuit BeterOud stimuleren we de beweging naar een gelijkere verdeling van ouderendelegaties over het land. Het ideaal is 10 tot 12 ouderendelegaties.

De Nationale Ouderenraad

Het Pact voor de Ouderenzorg is een landelijk programma. Het Ministerie van VWS wil ook dat op het hoogste niveau ouderen betrokken zijn bij de invulling en richting van het Pact en denkt daarbij aan een Ouderenraad (zoals er ook een Jeugdraad is). Het vraagstuk bij dit soort landelijke raden is altijd hoe je ervoor deze raden legitimiteit hebben en hun representativiteit organiseren. Cruciaal daarbij is dat de leden van de raad een grote achterban hebben, verdeeld over het land. Wij stellen daarom voor om de Ouderenraad samen te stellen door de meest betrokken leden van de regionale ouderendelegaties hiervoor te vragen, die goed in staat zijn eigen belangen te overstijgen en in het overkoepelende belang van het Pact kunnen denken.

We stellen voor dat de eerste twee jaar van het Pact de Nationale Ouderenraad vier keer per jaar bijeenkomt, waarvan twee samen met het ministerie van VWS. De raad wordt ondersteund door een coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze coördinator is de 'linking pin' tussen de regionale ouderendelegaties, de Nationale Ouderenraad, VWS en BeterOud. De voorzitter van de Nationale Ouderenraad wordt gekozen door en uit het midden van de afvaardiging van de ouderendelegaties.

Bevragen en analyseren met behulp van panels, big data en 'patiëntreizen'

Hoewel met deze trapsgewijze werkwijze van regionale delegaties naar de landelijke Ouderenraad er al een belangrijke stap is gezet in het organiseren van representativiteit zullen de delegaties en de Ouderenraad nog niet representatief zijn voor de diversiteit van ouderen in Nederland. Het is daarom van belang om ook gebruik te maken van andere dat die meer inzicht geven in de behoeften en wensen van ouderen. We denken daarbij aan de volgende bronnendata:

1. Mijn kwaliteit van leven (PFN). Mijnkwaliteitvanleven.nl is een grootschalig programma in Nederland om zichtbaar te maken waar goede zorg om draait. Juist nu er veel verandert in de zorg. Het is een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland in samenwerking met Mezzo, Per Saldo, Zorgbelang, KBO-PCOB, NOOM en Ieder(in). Inmiddels hebben meer dan 53.000 Nederlanders met een zorgvraag en/of mantelzorgers de vragenlijst ingevuld. Waarvan circa 50% ouderen.
2. Ouderenpanels van de regionale netwerken van het NPO. Binnen alle netwerken van het NPO zijn al panels (of mogelijkheden om een vraag uit te zetten bij ouderen) opgezet waarmee de voorkeuren en meningen van ouderen in de regio opgehaald kunnen worden. Patiëntenreis. Sommige groepen ouderen blijven buiten beeld omdat zij niet mondig genoeg zijn om hun situatie onder de aandacht te brengen, denk bijvoorbeeld aan ouderen met een migratie-achtergrond, zeer kwetsbare gezondheid en beperkte taalvaardigheden. Het is van belang ook hun stem te horen en mee te nemen in het Pact. We stellen voor om aan de hand van 'patiëntenreis in kaart te brengen waar deze kwetsbare ouderen in de praktijk tegenaan lopen als zij behoefte hebben aan passende ondersteuning en zorg.
3. Beschikbare grootschalige databestanden van de partners van BeterOud. KBO-PCOB, Habion, NOOM en anderen doen regelmatig uitvraag bij hun achterban. NB: het netwerk van BeterOud staat open voor nieuwe partijen. Ook hun data kan dan worden betrokken in het onderzoek en worden gedeeld via BeterOud.
4. Cijfers en duiding van onderzoeksinstituten als RIVM, SCP en CBS.

We stellen voor dat de betrokken kennisinstituten in BeterOud (Movisie, Vilans, Pharos) de handen ineen slaan en een onderzoeker in opdracht van hen de data uit deze verschillende raadplegingen verzamelt, analyseert en op toegankelijke manier beschikbaar maakt voor de ouderendelegaties en de ouderenraad (ouderen willen graag met cijfermateriaal hun beslissingen en adviezen onderbouwen), VWS als geïnteresseerden in het land. Bijvoorbeeld aan de hand van factsheets en infographics.

Communicatie

De ouderendelegaties en de Nationale Ouderenraad moeten herkenbaar, vindbaar en bevroegbaar zijn voor organisaties in het land. Daarom moeten de gegevens op de website van BeterOud worden geplaatst, evenals hulpmiddelen die de afgelopen jaren ontwikkeld zijn om ouderen te betrekken bij beleid en onderzoek (o.a. het Toetsingskader BeterOud, Wegwijzer 'Op weg met cliënten, familie en verwanten naar een passend beleid van de organisatie'). Een communicatiemedewerker zal de informatie ontsluiten en up-to-date houden. Tevens zal de medewerker zorgen voor artikelen in de nieuwsbrief BeterOud en het verspreiden van berichten via sociale media.

Planning

Vorbereiding Ouderenparticipatie

Wat	Wie	Wanneer
Aanstellen coördinator ouderen participatie Beter Oud	Consortium BeterOud	1/9/2018
Toewerken naar 10-12 ouderendelegaties (nu 8)	Coördinator ouderenparticipatie BeterOud	1/6/2019
Inrichten Nationale Ouderenraad	Coördinator BeterOud in afstemming met VWS	1/10/2018
Lanceren Ouderenraad met debat in Eerste Kamer	VWS met Consortium BeterOud	11/10/2018

Uitvoering Ouderenparticipatie gedurende looptijd Pact Ouderenzorg

Wat	Wie	Wanneer
Overleg Nationale Ouderenraad met VWS	12 leden Nationale Ouderenraad + coordinatorcoördinator BeterOud + VWS	4 x per jaar waarvan 2x met minister
Overleg en activiteiten Ouderen delegaties	Ouderen delegaties met professionele ondersteuner	Doorlopend
Overleg Nationale Ouderenraad met Consortium BeterOud	2 afgevaardigden vanuit de Nationale Ouderenraad + consortium BeterOUD	2 x per jaar

Vorbereiding Bevragen en monitoring

Wat	Wie	Wanneer gereed
Aanstellen onderzoeker BeterOud	Consortium BeterOud	1/9/2018
Samenwerking MKVL Patientenfederatie Nederland	Consortium BeterOud en PFN	1/9/2018
Inventariseren databases partners BeterOud	Onderzoeker BeterOud	1/12/2018
Inventariseren databases ouderendelegaties	Onderzoeker BeterOud	1/12/2018

Uitvoering gedurende looptijd Pact Ouderenzorg

Wat	Wie	Wanneer gereed
Analyse bestaande databases	Onderzoeker BeterOud	Nog nader te bepalen
Uitzetten vragenlijsten via partners BeterOud	Onderzoeker BeterOud	Nog nader te bepalen
Uitzetten vragenlijsten via ouderendelegaties	Onderzoeker BeterOud	Nog nader te bepalen

Budgetvoorstel gedurende de looptijd van het pact ouderenzorg

Wat	Budget	Financier
Coördinator Ouderenparticipatie BeterOud (0,2 fte)	10.1.c	
Lancering Ouderenraad: werving, organisatie, ondersteuning en communicatie 150 dlrs		
Ondersteuning 8 ouderendelegaties (met potentie om te groeien naar 10 tot 12 delegaties)		
Overleg Nationale Ouderenraad en afstemming BeterOud		
Onderzoeker BeterOud (0,2 fte)		
Communicatiemedewerker BeterOud (0,2 fte)		

Op basis van dit voorstel zijn de totale kosten voor u 10.1.c € dit is inclusief belastingen.
NB: de bijdrage van het consortium BeterOud aan dit plan bedraagt 10.1.c €, de bijdrage van de kennisinstituten bedraagt 10.1.c en de bijdrage van de regionale netwerken bestaat uit ondersteuning van de ouderendelegatie in hun regio (in geld uitgedrukt gaat het om circa 10.1.c € per jaar per netwerk).

¹ We zijn hier uitgegaan van de door jullie voorgestelde locatie Eerste Kamer: locatie, catering en techniek is verantwoordelijkheid van VWS en zijn niet door ons meegenomen.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 4 juli

nota

(ter beslissing)

Plan van aanpak Pact voor de Ouderenzorg

Paraaf directeur

Paraaf DGLZ

Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Ontworpen door

10-1-16

T 06-10-16

M 10-1-16 @minvws.nl

Datum

27 juni 2018

Kenmerk

1373635-178707-LZ

Zaaknummer

1373635-178707-LZ

1 Aanleiding voor deze nota

Op 4 juli bespreken we met u de uitgewerkte aanpak voor het Pact voor de Ouderenzorg. **buiten verzoek**

[Redacted text]

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Bespreekpunten

- **buiten verzoek**
[Redacted text]
- Stemt u in met de opzet van de focusgroep met ouderen en dit onder te brengen bij BeterOud?
- **buiten verzoek**
[Redacted text]
- **buiten verzoek**
[Redacted text]
- Het advies is om de focusgroep onder te brengen bij BeterOud, omdat er naast regionale netwerken van ouderen, ook enkele landelijke partijen bij dit initiatief zijn betrokken of zich willen aansluiten. Dit sluit aan bij de gedachte van het Pact, de krachten bundelen.

- Het advies is om eind 2018 op basis van de eerste opbrengsten van het netwerk van het Pact te bezien of een aparte publiekscampagne nodig is.

Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

3 Samenvatting en conclusies

buiten verzoek

Kenmerk
1373635-178707-LZ

Op 11 oktober zullen we al deze partijen voor het eerst bij elkaar brengen tijdens de landelijke Pact-bijeenkomst, waarbij de idee is dat u een rol bij de opening vervult. De opzet voor de bijeenkomst wordt t.z.t. in een separate nota aan u voorgelegd.

NB: Bij alle trajecten / actielijnen zullen we zelf ook direct betrokken zijn. Tbv de verbinding tussen betreffende onderdelen, maar ook tbv de verbinding met de programma's.

Uitgewerkte plan van aanpak

Er lag een plan van aanpak waarin op hoofdlijnen de doelstellingen en gewenste inzet is beschreven en die eerder met u is besproken.

De drie kernactiviteiten die hieronder staan beschreven, zijn daarin leidend en zijn als basis gebruikt voor de verdere concretisering naar de praktijk. Daarbij vragen we ondersteuning van een externe partij. buiten verzoek

(i) buiten verzoek

(ii) betrokkenheid ouderen door een focusgroep met ouderen op te zetten;

(iii) buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

**Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk
1373635-178707-LZ

Focusgroep ouderen: BeterOud

De stem van ouderen in de aanpak is onmisbaar. In het Pact hebben we geformuleerd dat een focusgroep wordt opgezet om ouderen bij de acties te betrekken. We stellen de volgende uitwerking voor. Het doel van de focusgroep is:

- *Draagvlak*: betrokkenheid van ouderen bij het beleid en de acties uit het Pact en de drie programma's.
- *Reflectie en toets*: zijn we als VWS in de drie programma's en als betrokken partijen in het Pact met de juiste dingen bezig.
- *Input verzamelen*: acties vervolmaken of tot nieuwe acties komen die de deelnemende partijen bij het Pact of de programma's kunnen oppakken.
- *Waardering ouderen*: betrokkenheid van ouderen bij het Pact en de drie programma's zichtbaar maken en daarmee een bijdrage leveren aan de waardering van ouderen. Bijv: na idee van de Nationale Jeugdraad, een Ouderenraad die jaarlijks met u in de Tweede Kamer in debat gaat.

Het initiatief BeterOud lijkt ons als aanpak geschikt om bovenstaande doelen onder te brengen. In bijlage 3 treft u hun voorstel aan. Het is een initiatief dat voortkomt uit het Nationaal Programma Ouderen. Het kent als opbouw: ouderenpanels in acht regio's, een landelijk ouderenplatform en betrokkenheid van landelijke (ouderen)organisatie die kennis, ervaring en onderzoek inzetten. Zo zijn KBO-PCOB, NOOM, Habion, de koepel van gepensioneerden en enkele kennisinstituten betrokken. PFN is in gesprek met BeterOud om te zien of zij aansluiten. Daarmee kan BeterOud meer bieden dan alleen twee keer per jaar een focusgroep met één groep ouderen. Het kan vraaggericht bijdragen aan de betrokkenheid van een grotere, meer representatieve groep ouderen bij de acties uit de programma's en die van de Pact-deelnemers.

De ouderenpanels van BeterOud bestaan uit enthousiaste en vitale ouderen. Kwetsbare ouderen en verpleeghuiszorg zijn thema's die tot nu toe weinig door hen worden geagendeerd. Toch is een aantal ouderen uit het panel wel actief in een cliëntenraad van het verpleeghuis, dus weet er het nodige van.

Het voorstel is om op korte termijn een eerste stap te maken, door de focusgroep (werktitel) samen te stellen en één iemand uit ieder van de acht regionale ouderenpanels van BeterOud te vragen. We vragen hen een voorzitter te benoemen. Vanuit VWS nemen we actief deel om op die manier

betrokkenheid te organiseren. Gericht op bovenstaande doelen, vragen we hen voor de looptijd van het Pact in ieder geval twee keer per jaar bij elkaar te komen en hun input mee te geven op de drie thema's van de programma's. Verder betrekken we hen bij de landelijke bijeenkomst van 11 oktober en als ambassadeurs.

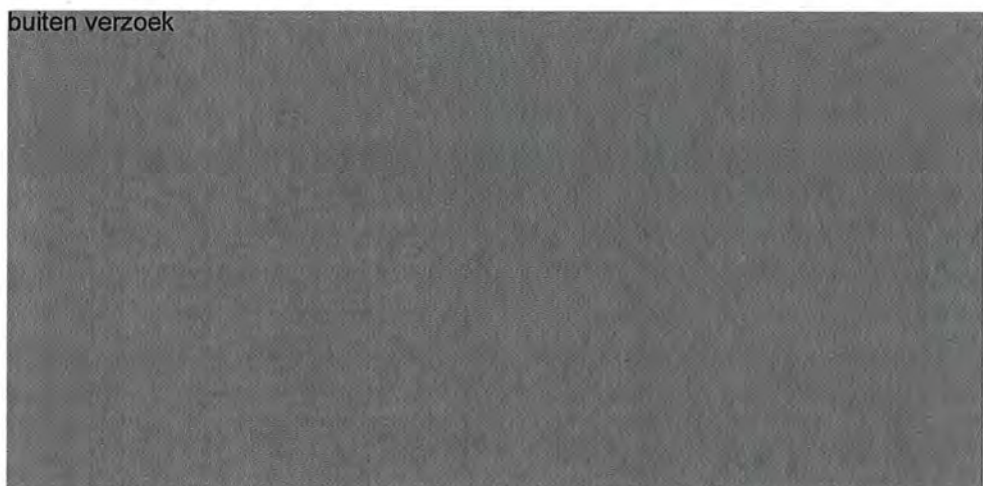
Parallel kijken we met BeterOud naar de bredere aanpak en de mogelijkheden van hun netwerk, zoals bestaande uitvragen onder grotere groepen ouderen en onderzoek. Daarbij houden we de samenhang met de aparte monitoring per programma in de gaten om te zien of het aanvullend kan zijn.

NB: aandachts- en uitwerkpunt is de verbinding tussen beide voorgaande trajecten. Dat biedt nog kansen.

**Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk
1373635-178707-LZ

buiten verzoek

4 Draagvlak politiek

buiten verzoek

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

buiten verzoek

De ANBO wil niet betrokken zijn bij BeterOud.

buiten verzoek

6 Financiële en personele gevolgen

buiten verzoek

We gaan in overleg met BeterOud over de precieze activiteiten en de kosten.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

Ten aanzien van BeterOud wordt gekeken of dit kan worden aangemerkt als dienst van algemeen belang om een subsidie mogelijk te maken.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
DCo, DMO, DLZ.

9 Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

10 Toezeggingen
N.v.t.

11 Fraudetoets
N.v.t.

10.2.e

Coördinerend beleidsmedewerker

**Directoraat
Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige
Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk
1373635-178707-LZ

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]@movisie.nl; [REDACTED]@vilans.nl; [REDACTED]@vilans.nl; [REDACTED] KBO-PCOB
Onderwerp: Financiering ouderendelegaties BeterOud in de regio 26 juni 2018
Datum: woensdag 11 juli 2018 10:46:00
Bijlagen: [Financiering ouderendelegaties BeterOud in de regio 26 juni 2018.pdf](#)

Beste [REDACTED]

Zoals afgesproken de notitie die is besproken in het ouderenplatform over de financiering van de ouderendelegaties.

Hierin staat beschreven welke rol de delegaties hebben, welke ondersteuning ze nodig hebben om een belangrijke rol in de regio te spelen (belangrijk voor de partners in het regionale netwerk) en zich door te ontwikkelen naar 'robuuste' delegaties die informatie op kunnen halen in de regio's en op landelijk niveau kunnen delen (gesprekspartner voor VWS).

Omdat er voor zowel de regio als VWS een belang is om de ouderendelegaties door te ontwikkelen en van een kwaliteitsimpuls te voorzien doen we het voorstel vanuit BeterOud om de financiële ondersteuning van de ouderendelegaties te verdelen over de regio en VWS. Beide 50% van de jaarlijkse kosten van €25.000.

Ik kan me voorstellen dat je hier nog wel vragen over hebt, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider Krachtig Clientperspectief BeterOud

Financiering ouderenparticipatie in de regio Notitie Ouderenplatform 26 juni 2018

1. Inleiding

Wat vinden ouderen zelf belangrijk als het gaat over wonen, de buurt, vroegsignalering, je voorbereiden op je toekomst en de zorg? Wat zijn nou echt waardevolle verbeteringen in de ouderenzorg? Er is niemand die deze vragen beter kan beantwoorden dan senioren zelf.

Senioren hebben op verschillende plaatsen en op verschillende manieren zeggenschap in zorg, wonen en welzijn. Zo is er – via het Nationaal Programma Ouderenzorg - jarenlang geïnvesteerd in ouderenparticipatie. Vanuit het programma zijn 8 netwerken gevormd waarin ouderen, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties, gemeenten en verzekeraars samenwerken aan projecten om de zorg en ondersteuning te verbeteren. Ouderen bepalen in deze netwerken mee voor welke projecten subsidie wordt aangevraagd en volgen de voortgang van deze projecten. Zo is onder invloed van ouderen binnen het programma de focus verschoven van medisch georiënteerde projecten naar meer aandacht voor welzijn en wonen.

De goede resultaten van de ouderenparticipatie vallen op. Het ministerie van VWS zegt hierover: *“Binnen de NPO-netwerken is veel energie gestoken in het verbeteren van de communicatie op de zijden van de driehoek ouderen, professionals en wetenschappelijk onderzoekers. De ervaring van betrokkenen in de NPO-netwerken is dat op al deze punten stappen in de goede richting zijn gezet: professionals en onderzoekers werken beter vanuit de leefwereld van ouderen, wetenschappelijk onderzoek wordt meer praktijkgericht opgezet en professionals houden meer rekening met wetenschappelijk bewijs. Bovendien zijn veel van de nieuwe inzichten en interventies meegenomen in de opleiding en scholing van professionals in de zorg en ondersteuning van ouderen. Daarmee is een beweging op gang gebracht die in algemene zin bijdraagt aan de verbetering van kwaliteit en doelmatigheid langdurige zorg”.*

Anno 2018 zijn de meeste projecten uit het Nationaal Programma Ouderenzorg afgerond en is de subsidie gestopt. De uitdaging die er nu ligt is om te zorgen dat de succesvolle rol van ouderen in de regionale netwerken wordt voortgezet. Ook zonder subsidie van het ministerie van VWS.

2. Rol ouderendelegaties binnen regionale netwerken

De ouderendelegaties in de 8 NPO-netwerken hebben elk een eigen rol. Hieronder volgt een overzicht met de rollen die ouderen spelen:

- 1) Signaleren van actuele vraagstukken, knelpunten, overlap, hiaten in zorg en welzijn in de praktijk en deze agenderen in het regionale netwerk en het landelijke ouderenplatform.
 - 2) Mede bepalen van de opzet en inhoud van de projecten en onderzoeken die in de regio worden uitgevoerd
 - 3) Bewaken van de kwaliteit van de uitgevoerde projecten en onderzoeken (gebeurt er wat er is afgesproken?)
- Klankbordfunctie. Als expertgroep brengen ouderen hun perspectief in bij welzijn- en gezondheidsvragen (bijv. Geriatrisch Netwerk van Netwerk100 in Nijmegen)
 - Achterbanberaad. De ouderendelegatie bevraagt de eigen achterban in de regio, door het uitzetten van onderzoeksvragen richting een grote groep ouderen Aandacht in projecten en onderzoek voor lage SES en laaggeletterdheid.
 - Deelname aan projecten (vaak via werkgroepen). Het ouderennetwerk heeft als toegevoegde waarde dat zij het ouderenperspectief inbrengen bij projecten in welzijn/gezondheidszorg. Deze rol was de belangrijkste opbrengst van het NPO!
 - Onderwijs. Binnen het onderwijs wordt om hun ervaringsdeskundigheid gevraagd bij onderwijstrajecten
 - Deelname aan werkplaatsen en leergemeenschappen BeterOud.

3. Organisatie ouderendelegaties binnen regionale netwerken

Ouderendelegaties zijn op dit moment op verschillende manieren vorm gegeven. Meestal gaat het om een groep van circa 10-20 personen die eens per zes weken bij elkaar komen. Daarnaast zijn er werkgroepen en bezoeken de leden bijeenkomsten. De leden zijn ouderen met een groot netwerk.

Ze hebben intensief contact met cliëntenraden, participatieraden, adviesraden, vakbonden, ouderenbonden. De groep van 10-20 personen wordt in alle regio's aangevuld met een grotere groep van ouderen die wordt bevraagd via panelonderzoek of vragenlijsten.

4. Ondersteuning ouderendelegaties

Inspraak, meedenken en meepraten kost geld. Willen ouderen in de regionale netwerken kunnen functioneren, dan is het noodzakelijk dat zij een budget hebben voor onder andere reiskosten (naar vergaderingen, bijeenkomsten van het regionale netwerk, bijeenkomsten van andere regionale netwerken of bijeenkomsten van BeterOud), vergaderkosten (locatie en catering voor vergaderingen van de ouderendelegatie), scholing (bezoek van symposia) en ondersteuning.

Wanneer we toe willen werken naar een professionelere organisatie van de ouderendelegaties zodat ze zich verder kunnen ontwikkelen dan heeft een ouderendelegatie professionele ondersteuning nodig bij:

- Bewaken uitvoering jaarprogramma ouderendelegatie
- Projectondersteuning (bij externe projectfinanciering)
- Uitzetten van vragen naar de achterban
- Onderhouden van contacten met het netwerk in de regio
- Voorbereiding, begeleiding en verslaglegging van vergaderingen

Het gaat om minimaal een ondersteuner van 0,2 fte, circa 20.000 per jaar. In de meeste gevallen is de ondersteuner in dienst van 1 van de regionale netwerkpartners (academisch ziekenhuis, universiteit of hogeschool) en wordt de ondersteuner aangestuurd door de coördinator van het regionale netwerk (of is het dezelfde persoon), want dan heb je direct een link tussen het regionale netwerk en de ouderendelegatie.

Gemiddeld is er bij een ouderendelegatie sprake van het volgende financiële plaatje:

- Reiskostenvergoeding voor 10-20 personen circa €2.000 per jaar
- Nascholing/bezoek symposia: (toegang en reiskosten) circa €2.000 per jaar
- Personele ondersteuning: €20.000 per jaar (zie bovenstaande)
- Vergaderfaciliteiten (uitgaande van 8 vergaderingen per jaar): €1.000 per jaar.

Totaal: €25.000 per jaar

5. Financiering ouderendelegaties

Op dit moment worden de ouderendelegaties op verschillende manieren gefinancierd en ondersteund. Er zijn delegaties met een eigen budget waarin ook de personele ondersteuning staat (bijv. NUZO), delegaties met een eigen budget met uitzondering van de personele ondersteuning omdat die geleverd wordt door het regionale netwerk (bijv. ZIF) en delegaties zonder eigen budget (bijv. Amsterdam).

In alle regionale netwerken financieren de partners van het regionale netwerk in meer of mindere mate de ouderendelegaties. De partners die actief zijn in het netwerk zien de meerwaarde van de betrokkenheid van ouderen (zie resultaten van het NPO).

Andere varianten voor (co-)financiering van de ouderendelegaties zijn:

- Bijdrages van onderwijsinstellingen omdat ouderen zich inzetten in het onderwijs (bijv. de ouderendelegatie in Zuid-Holland die wordt ondersteund door de Leyden Academy).
- Projectsubsidie bij deelname aan projecten. Vaak krijgen de regionale netwerken financiering voor projecten onder voorwaarde dat de doelgroep betrokken wordt. Zo denkt de ouderendelegatie van GENERO mee bij subsidieaanvragen en alloceren ze een deel van het budget voor de ouderendelegatie.

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Inkoop Aanvraagformulier

UBR/HIS

Bezoekadres
Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Meer informatie
contactUBR.HIS@rijksoverheid.nl

1 Contactgegevens aanvrager

Naam
Functie coördinerend beleidsmedewerker
Telefoon (06)
E-mailadres @minvws.nl
Departement VWS
Kolom DGLZ
Betreft het Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP) of Directie Zorgverzekeringen (Z)? Nee
Directie DMO
Afdeling/Bedrijfsseenheid B

Gegevens contactpersoon

Deze contactpersoon is bevoegd en geeft namens de opdrachtgever goedkeuring op de aanbestedingsdocumenten. Uitzondering zijn documenten waar volgens de volmachtregeling een formele handtekening voor nodig is.

Naam contactpersoon
Telefoon contactpersoon (06)
E-mailadres contactpersoon @minvws.nl

2 Inkoopbehoefte

Korte omschrijving inkoopbehoefte onderdeel van het programma langer thuis is de opzet en de ontwikkeling van het netwerk Vitaler oud. hiervoor is een organisatie nodig die de opzet en de ontwikkeling van het netwerk trekt. omdat het om een netwerk voor en door ouderen gaat willen we de opdracht geven aan KBO-PCOB.

Gewenste projectnaam? opzet netwerk Vitaler Oud
Geef type inkooptraject aan Offertetraject
Voeg hier uw bijbehorende bijlage(n) toe, zoals een plan van aanpak en/of een offerte. 58624314_3912060_P5a-Programma_Langer_Thuis_definitief.pdf

Is het een complex (technisch inhoudelijk) of politiek gevoelig project? Ja

Contractnummer (alleen bij een bestaande OVK, NOK of ROK)

3 Financiën

Schatting opdrachtwaarde (exclusief btw.) minder dan € 50.000
E-mailadres financieel adviseur/financiële afdeling @minvws.nl
Uitgavencategorie 03-Uitbesteden advies en onderzoek
Uitgavenrubriek Uitbesteden beleidsadvies

4 Planning

Gewenste ingangsdatum van de overeenkomst 03-09-2018

Gewenste einddatum van de overeenkomst

21-01-2021

Is er sprake van een overeenkomst anders aangegeven

Nee

Doc. 12

5 Overig

Bijzonderheden

in het kader van de opzet en ontwikkeling van het netwerk volgt nog een andere opdracht die door andere partijen kan/zal worden uitgevoerd. deze opdracht zal de prijs van € 145.000 exclusief BTW waarschijnlijk niet overtreffen

6 Ondertekening

Akkoord (e-mail geïmporteerde opdrachtgever van maximaal 10 mb)

58624314_3913820_mail_met_instemming[redacted].htm

Naam geïmporteerde opdrachtgever

[redacted]

Functie

projectleider programma Langer thuis

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Motiveringen aanbestedingen onder de drempel en mini competities

<Projectnaam> Netwerk Vitaler Oud
<Opdrachtgever> VWS/DMO/programma Langer thuis
<Kenmerk>

Naam inkoopadviseur:

Naam tegenlezer:

Met opmerkingen [SE1]: Kleuren legenda:
<gele teksten> = verwijderen bij definitieve versie
<grijze teksten> = suggestie, verwijderen bij definitieve versie.

Raamovereenkomst	
Is er een (rijksbrede) raamovereenkomst van kracht waar deze opdracht onder valt?	☐ ja x nee
Indien "ja", aangeven welke ROVK	ROVK Kenmerk
.....	
Indien "ja", maar buiten de ROVK	Indien "ja" einde

Met opmerkingen []: Motiveer waarom de ROVK van toepassing is en welke perceel. Indien van toepassing ook de inkoopstrategie, bijvoorbeeld: functioneel/technisch, één op één.

Met opmerkingen []: Indien het een ROVK betreft kunnen de onderstaande velden verwijderd worden.

Inkoopstrategie	
Behoefte	x diensten ☐ leveringen ☐ werken
Sociale- of andere specifieke dienst: Betreft het hier een Sociale- of andere specifieke dienst? Indien "ja" CPV code aangeven.	☐ ja, CPV-code: ☐ nee
Opdrachtwaarde Benoem en motiveer de geschatte waarde van de opdracht.	€ 39.895excl. btw
..... Het geraamde bedrag is overeenkomstig het projectvoorstel waar we mee instemmen.	

Met opmerkingen []: Ik denk dat dit niet van toepassing is, maar graag een toets hierop.

Met opmerkingen []: Het lijkt me niet

Met opmerkingen []: Indien opdracht looptijd heeft voor onbepaalde duur of langer dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

Reactie []: ik ben uitgegaan van een btwpercentage van 21% over het gehele bedrag van € 50.500

Met opmerkingen []: Motiveer de raming van de opdrachtwaarde

Aanbestedingsprocedure	
Keuze procedure De keuze van de aanbestedingsprocedure moet worden gemotiveerd. Is één van onderstaande situaties van toepassing, dan hoeft de inkoopstrategie niet te worden gemotiveerd (Op grond van de Circulaire grensbedragen voor procedures Aanbestedingswet 2012 onder de Europese drempelwaarde (circulaire d.d. 3 augustus 2015, kenmerk 2015-0000428359)). • Enkelvoudig tot € 33.000 excl. btw. • Meervoudig boven de €50.000 excl. btw en onder de € 144.000 excl. btw. • Nationaal boven de €50.000 excl. btw en onder de € 144.000 excl. btw.	☐ EVO ☐ MVO ☐ Nationaal Openbare Procedure
LET OP: De inkoopstrategie voor Opdrachten welke vallen onder Sociale- of andere specifieke dienst dienen, te allen tijde te worden gemotiveerd.	
Conclusie: Er wordt gekozen voor een enkelvoudige procedure omdat ...	
Omvang van de opdracht De opdracht heeft een waarde van afgerond € 45.000,- excl. btw. Het gewenste resultaat is een netwerk 'Vitaler oud' dat is gericht op preventie bij ouderen en dat tot doel heeft dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig, onafhankelijk en gezond blijven door onder andere fysiek actief te blijven, gezond te eten, niet te roken en verstandig om te gaan met medicijnen en alcohol. Preventie voorkomt ziekten en gebreken, verbetert de kwaliteit van leven en verhoogt de gezonde levensverwachting. Het is belangrijk dat de activiteiten (het bundelen, delen en aanjagen van praktische initiatieven en ervaring gericht op preventie bij senioren) die het netwerk ontwikkelt daadwerkelijk bij iedereen die behoort tot de doelgroep ouderen terecht komen. Daarvoor is naast een goede lokale verankering essentieel dat de opdrachtnemer goed is ingevoerd op het terrein van preventie bij senioren, zodat andere landelijke en lokale partners bij het netwerk kunnen worden betrokken en daardoor een breed draagvlak krijgt.	
Aantal potentiële inschrijvers In vervolg op de toezegging aan de TK en het karakter van de opdracht kan deze redelijkerwijs alleen worden uitgevoerd door een landelijk opererende ouderenorganisatie. Er zijn de volgende landelijk opererende ouderenorganisaties KBO-PCOB met naar schatting 250.000 leden; ANBO met ongeveer 124.000 leden; FASV. De bij de FASV aangesloten organisaties hebben ruim 14.000 leden. Gegeven het voorgaande zijn de KBO-PCOB en de Anbo de enige partijen die redelijkerwijs voor uitvoering van de opdracht in aanmerking komen De keuze voor KBO-PCOB is niet alleen ingegeven door het feit dat ze de meeste leden hebben. Ook hebben ze een groot aantal (800) lokale afdelingen wat een groot voordeel is bij de uitvoering van deze opdracht. ANBO heeft geen lokale afdelingen en is dus uitsluitend landelijk georganiseerd. De inschatting is dat ANBO als gevolg van het ontbreken van een lokale structuur lokaal minder is verankerd dan KBO-PCOB. Daarnaast maakt KBO-PCOB onderdeel uit van een netwerk van landelijke – en lokale organisaties die onderdeel zouden kunnen worden van het netwerk Vitaler Oud.	
Karakter van de markt Zoals hiervoor is uiteengezet is het aantal landelijk opererende ouderenorganisaties zeer beperkt.	
Complexiteit van de opdracht Voor het uitvoeren van de opdracht is het van belang om kennis en ervaring te hebben in het samenwerken en enthousiasmeren van (netwerken van) ouderen op lokaal niveau, toegang te hebben tot deze (netwerken van) ouderen. Daarnaast is van belang te beschikken over goede contacten te hebben met (andere) lokale en landelijke partijen die eventueel deel zouden kunnen gaan maken van het netwerk Vitaler Oud.	

Met opmerkingen []: Deze vul ik verder aan.

Met opmerkingen []: Zie mijn berekening hiervoor. Mogelijk is dit dus een ander/lager bedrag. Hangt af van het btw percentage dat van toepassing is.

Met opmerkingen []: Hier graag aanvullen wat ze gaan doen en wat het doel van de opdracht is.

Met opmerkingen []: Wat maakt deze opdracht ingewikkeld, is dat de samenwerking van partijen onderling of is dat iets inhoudelijks? Graag een toelichting geven.

Type opdracht

De opdracht heeft tot doel om de vorming van het netwerk Vitaler Oud te bewerkstelligen.

Gewenst eindresultaat

De vorming van het netwerk Vitaler Oud

Transactiekosten aanbestedende dienst en inschrijvers

Niet van toepassing

Achtergrond Programma langer thuis

Een van de ambities die zijn opgenomen in het Pact voor de ouderenzorg is om bewerkstelligen dat ouderen die dat willen en kunnen met goede zorg en ondersteuning langer zelfstandig thuis kunnen wonen. Met het programma langer thuis willen we deze ambitie verwezenlijken. Een onderdeel van het programma is het bevorderen ouderen langer actief en daardoor gezonder blijven. Bij het realiseren van deze ambitie speelt het netwerk Vitaler Oud een belangrijke rol.

Met opmerkingen []: Hier graag een korte toelichting

Keuze leverancier(s)

Eerst bepaal je (informatie van Google, brancheverenigingen, ervaringen collega's) welke leveranciers de opdracht uit lijken te kunnen voeren. De keuze motiveer je, want de motivering moet op schriftelijk verzoek van een leverancier bekend worden gemaakt.

☐ KBO PCOB

KBO-PCOB is grootste ouderen organisatie, met 800 afdelingen.

In vervolg op de toezegging aan de TK en het karakter van de opdracht kan deze redelijkerwijs alleen worden uitgevoerd door een landelijk opererende ouderenorganisatie.

Er zijn de volgende landelijk opererende ouderenorganisaties

KBO-PCOB met naar schatting 250.000 leden;

ANBO met ongeveer 124.000 leden;

FASV. De bij de FASV aangesloten organisaties hebben ruim 14.000 leden.

Gegeven het voorgaande zijn de KBO-PCOB en de Anbo de enige partijen die redelijkerwijs voor uitvoering van de opdracht in aanmerking komen

De keuze voor KBO-PCOB is niet alleen ingegeven door het feit dat ze de meeste leden hebben.

Ook hebben ze een groot aantal (800) lokale afdelingen wat een groot voordeel is bij de uitvoering van deze opdracht. ANBO heeft geen lokale afdelingen en is dus uitsluitend landelijk georganiseerd. De inschatting is dat ANBO als gevolg van het ontbreken van een lokale structuur lokaal minder is verankerd dan KBO-PCOB.

Daarnaast maakt KBO-PCOB onderdeel uit van een netwerk van landelijke – en lokale organisaties die onderdeel zouden kunnen worden van het netwerk Vitaler Oud. ^{11.1}

Met opmerkingen []: Hier graag aangeven waarom specifiek voor deze organisatie is gekozen. Wat voor soort ervaring zij hebben. Hoe zij eerder hebben laten zien dat zij dit kunnen etc.

- Ervaring in de betreffende sector;
- Omvang leverancier (genoeg mensen om de opdracht aan te kunnen);
- Technische en professionele vaardigheden;
- Locatie leverancier (kostentechnisch, stimuleren lokale markt, duurzaamheid, maatschappelijke waarde);
- Groslijsten;
- Loting.

Uitsluitingsgronden en Geschiktheidseisen

Zijn de uit te nodigen leveranciers al bekend bij Opdrachtgever of hebben alle uit te nodigen leveranciers reeds eerder een opdracht uitgevoerd voor de Rijksoverheid en ben je er vrij zeker van dat ze de opdracht kunnen uitvoeren?

☒ ja ☐ nee

Overige motiveringen

Algemene voorwaarden Standaard worden de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden (ARVODI – ARIV – ARBIT) van toepassing verklaard op overheidsopdrachten. Worden voor deze overheidsopdracht de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden van toepassing verklaard? Indien "nee", motiveren.	☒ ja ☐ nee
• ARVODI-2018	
Standstill termijn Het gebruik maken van een standstill periode heeft het voordeel dat de leverancier na de termijn niet meer tegen de gunning mag opkomen in kort geding. Heeft de klant behoefte aan het opnemen van een opschortende termijn?	☐ ja ☒ nee

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Seniorenorganisatie KBO-PCOB
t.a.v. [redacted]
Europalaan 40
3526 KS Utrecht

**Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk**
Haagse Inkoop Samenwerking
Wilhelmina van Pruisenweg 52
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Contactpersoon
Tessa Ammerlaan

T 06 [redacted] @rijksoverheid.nl

Datum 26 juli 2018
Betreft Gunningsbeslissing Offertetraject <naam traject>

Kenmerk
<synergynummer>

Uw kenmerk
2018 07 10 Project Netwerk Vitaler
Oud

Beste mevrouw [redacted],

Hartelijk dank voor het indienen van uw projectplan voor het Netwerk Vitaler oud voor het programma Langer Thuis. De directie Maatschappelijke Ondersteuning is akkoord met het projectplan onder de voorwaarde dat KBO-PCOB bereid is om ANBO het netwerk Vitaler Oud te betrekken en zich daarvoor ook maximaal zal inspannen. Op deze manier laat de directie Maatschappelijke Ondersteuning weten dat zij instemmen met het projectplan.

De directie (VWS) wordt op inkoopgebied ondersteund door de HIS. Zij verzorgen de offerteaanvragen en stellen de overeenkomst op. Deze kunt u op korte termijn verwachten. Deze overeenkomst wordt opgesteld onder de Algemene Rijksvoorwaarden voor Dienstverlening. Deze is bijgevoegd in de bijlage. Hier dient u mee akkoord te gaan, aan te geven door ondertekening van de overeenkomst.

Een prettige samenwerking gewenst met het programma.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Inkoopadviseur
UBR|HIS

Van: Nies, Henk
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED] KBO-PCOB'; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vervolg
Datum: dinsdag 31 juli 2018 23:44:18

Beste [REDACTED]

Dat is prima. Ik ben tot en met vrijdagochtend nog aanspreekbaar, daarna drie weken met vakantie. Maar [REDACTED] is weer aanwezig, dus dan pakt zij het Vilans stokje weer over. We hebben onderling nog even contact gehad, dat we toch die coördinator het liefst bij Movisie of Vilans zien en niet bij KBO/PCOB. Dat laatste is nadrukkelijk ook het standpunt van [REDACTED]. Het zou een belemmering kunnen vormen richting andere bonden en hun aanhaken wanneer het coördinatorschap bij een van de bonden komt. Dus als je dat mee zou willen nemen bij jullie interne gesprek.

Met vriendelijke groet,

Henk

Henk Nies

Raad van Bestuur

(030)7 [REDACTED] | [REDACTED]@vilans.nl

Werkdagen: maandag, woensdag, donderdag, vrijdag bij Vilans, dinsdag bij de Vrije Universiteit, Amsterdam

Vilans, Kenniscentrum langdurende zorg

Catharijnesingel 47 | Postbus 8228 | 3503 RE Utrecht | 030 789 2300 | www.vilans.nl | Volg ons op [Twitter](#) en [Facebook](#)

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend. Vilans aanvaardt geen aansprakelijkheid voor onjuiste, onvolledige dan wel vertraagde overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor daarbij overgebrachte virussen.

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@minvws.nl]

Verzonden: dinsdag 31 juli 2018 13:51

Aan: Nies, Henk

CC: [REDACTED] | KBO-PCOB'; [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: RE: Vervolg

Beste Henk, en anderen,

Dank voor de mail. Ik heb zelf nav het voorstel nog een paar vragen en heb het voorstel ook alvast

bij de financiële adviseurs neergelegd. Zodra ik ook hun feedback heb, bel ik nog even.

Groet, [REDACTED]

Van: Nies, Henk [mailto:[REDACTED]@vilans.nl]

Verzonden: vrijdag 27 juli 2018 11:16

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Vervolg

Beste [REDACTED]

Naar aanleiding van onze recente contacten over een subsidie aanvraag vanuit BeterOud zenden we je bijgaand het concept. Een paar punten staan nog open ter discussie:

1. We hebben nog wat open gelaten waar de coördinator in dienst komt, bij KBO/PCOB of bij

Movisie/Vilans. Het maakt uit of je naar de Raad van Ouderen kijkt als belangenbehartiging of als 'burgerbetrokkenheid van ouderen'. Bij de eerste opvatting past KBO/PCOB, bij de tweede is Movisie/Vilans meer passend. Wellicht heeft het ook nog consequenties voor de check die je doet. Afhankelijk van de keuze kunnen kleine verschillen in kostprijs bestaan.

2. Het projectvoorstel is exclusief BTW. Al naar gelang de constructie is BTW van toepassing.
3. We spreken over de 'Raad van Ouderen'. Varianten zijn 'Nationale Raad van Ouderen' en 'Raad voor Ouderen'. Subtiele verschillen, maar toch.

We hopen dat het voorstel aanspreekt en zijn uiteraard bereid voor nadere toelichting, aanpassing of uitwerking.

Met vriendelijke groet, namens Miranda, Jan Willem en Marjan (op de achterhand),

Henk

Henk Nies

Raad van Bestuur

(030) [redacted] | [redacted]@Vilans.nl

Werkdagen: maandag, woensdag, donderdag, vrijdag bij Vilans, dinsdag bij de Vrije Universiteit, Amsterdam

Vilans, Kenniscentrum langdurende zorg

Catharijnesingel 47 | Postbus 8228 | 3503 RE Utrecht | 030 789 2300 | www.vilans.nl | Volg ons op [Twitter](#) en [Facebook](#)

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend. Vilans aanvaardt geen aansprakelijkheid voor onjuiste, onvolledige dan wel vertraagde overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor daarbij overgebrachte virussen.

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: donderdag 26 juli 2018 09:24

Aan: [redacted] | KBO-PCOB'; [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Vervolg

Ha allen,

Ik begreep dat ik deze week jullie aangepaste voorstel ontvang tav het Pact en de Raad v. Ouderen.

Hoe gaat het daarna verder? Het voorstel wordt hier in huis getoetst op staatssteun, dat kan een paar

weken duren. Het advies is om dit af te wachten en het daarna formeel via subsidieplein in te dienen.

Op jullie verzoek zal ik nog een afspraak laten plannen om met elkaar door te praten over hoe de raad

van ouderen gaat functioneren en de communicatie naar betrokkenen.

We houden contact.

Met vriendelijke groet,

De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg**26-07-2018**Door: ***“Niets over ons zonder ons” (Toetsingskader BeterOud, april 2018)******Aanleiding***

In het Pact voor de Ouderenzorg staat: “We willen een samenleving die is voorbereid op een snel stijgend aantal ouderen, deels kwetsbaar, deels gezond en zelfredzaam. We willen een samenleving waarin alle ouderen zich gewaardeerd en gekend voelen.” Dat gewaardeerd en gekend voelen begint bij betrokkenheid van ouderen bij het Pact zelf. De consortiumpartners van BeterOud doen hierbij een voorstel over hoe de betrokkenheid van ouderen het best verankerd kan worden in het Pact Ouderenzorg.

Regionale ouderendelegaties als basis voor de Raad van Ouderen

Vanuit BeterOud geloven we dat de betrokkenheid van ouderen het beste te organiseren is door gebruik te maken van de bestaande structuur van ouderendelegaties. Ouderen hebben op verschillende plaatsen en op verschillende manieren zeggenschap in zorg, wonen en welzijn. Zo is er – via het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) - jarenlang geïnvesteerd in ouderenparticipatie. Vanuit het programma zijn acht netwerken gevormd waarin ouderen, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties, gemeenten en verzekeraars samenwerken aan projecten om de zorg en ondersteuning te verbeteren. Ouderen bepalen in deze netwerken mee voor welke projecten subsidie wordt aangevraagd, participeren in projecten en volgen de voortgang van deze projecten. Zij signaleren actuele vraagstukken in de praktijk en agenderen dit in hun regionale netwerk. Een regionale ouderendelegatie heeft als toegevoegde waarde dat zij het ouderenperspectief inbrengt bij projecten in welzijn/gezondheidszorg. Deze rol was de belangrijkste opbrengst van het NPO. Zo is onder invloed van ouderen binnen het programma de focus verschoven van medisch georiënteerde projecten naar meer aandacht voor welzijn en wonen.

Regionale ouderendelegaties kennen verschillende vormen. Meestal gaat het om een groep van circa 10-20 personen die eens per zes weken bij elkaar komen. Daarnaast zijn er werkgroepen en bezoeken de leden daarvan bijeenkomsten van de delegaties. De leden zijn ouderen met een groot netwerk. Ouderendelegaties hebben intensief contact met cliëntenraden, participatie/WMO-raden, adviesraden, vakbonden, verenigingen van pensioengerechtigden, ouderenbonden, patiëntenverenigingen en ledenraden van zorgverzekeraars. De groep van 10-20 personen van elke regionale ouderendelegatie wordt aangevuld met een grotere groep van ouderen die wordt betrokken door hen te bevragen via panelonderzoek en vragenlijsten.

In het plan van BeterOud zullen twee afgevaardigden van elke regionale ouderendelegatie vanaf het najaar van 2018 de toekomstige ‘Raad van Ouderen’ vormen. BeterOud streeft samen met de ouderendelegaties de komende drie jaar naar landelijke dekking en goede spreiding van de regionale delegaties. Wat in het bijzonder van belang is bij de doorontwikkeling is dat de leden van de delegaties in verbinding staan met cliëntenraden, WMO-raden, participatieraden en ledenraden zodat zij binnen het Pact voor Ouderenzorg de stem van ouderen goed kunnen laten horen, vanuit de praktijk.

Toekomst ouderendelegaties

Omdat het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) dit jaar eindigt, oriënteren de ouderendelegaties zich momenteel op de vraag op welke manier zij doorgaan. De NPO-netwerken verkeren in een verschillend stadium van ontwikkeling en zijn verschillend samengesteld: doorgaans neemt een groot aantal aanbieders van zorg en welzijn deel, onderzoekscentra aan universiteiten en hogescholen, gemeenten en zorgverzekeraars. Met de beëindiging van het NPO zal er het een en ander veranderen in de regio's. We spreken daarom in deze notitie liever over regionale netwerken, die we overigens ook in andere regio's zien verschijnen. De komst van het Pact biedt een extra stimulans voor bestaande en nieuwe netwerken, maar zeker ook voor de ouderendelegaties. Er gaat een impuls van uit om zich te vernieuwen en zichzelf meer toekomstbestendig te maken.

Voor een goed functionerende ouderendelegatie is ongeveer € 25.000,- op jaarbasis nodig. Inspraak, meedenken en meepraten kost geld. Willen ouderen in de regionale netwerken kunnen functioneren, dan is het noodzakelijk dat zij een budget hebben voor onder andere reiskosten (naar vergaderingen van de ouderendelegatie, bijeenkomsten van het regionale netwerk, bijeenkomsten van andere regionale netwerken of bijeenkomsten van BeterOud), vergaderkosten (locatie en catering voor vergaderingen van de ouderendelegatie), scholing (bezoek van symposia) en ondersteuning. Voor de verdere ontwikkeling heeft een delegatie professionele ondersteuning nodig bij:

- Bewaken uitvoering jaarprogramma ouderendelegatie
- Projectondersteuning (bij externe projectfinanciering)
- Uitzetten van vragen naar de achterban
- Onderhouden van contacten met het netwerk in de regio
- Voorbereiding, begeleiding en verslaglegging van vergaderingen

Het gaat om minimaal een ondersteuner van 0,2 fte, circa €20.000 per jaar. In de meeste gevallen is de ondersteuner in dienst van één van de regionale netwerkpartners (academisch ziekenhuis, universiteit of hogeschool) en wordt de ondersteuner aangestuurd door de coördinator van het regionale netwerk (of is het dezelfde persoon). Op die manier is er direct een link tussen het regionale netwerk en de ouderendelegatie.

Gemiddeld is er bij een ouderendelegatie sprake van het volgende financiële plaatje:

- Reiskostenvergoeding voor 10-20 personen circa €2.000 per jaar
- Nascholing/bezoek symposia: (toegang en reiskosten) circa €2.000 per jaar
- Personele ondersteuning: €20.000 per jaar (zie bovenstaande)
- Vergaderfaciliteiten (uitgaande van 8 vergaderingen per jaar): €1.000 per jaar.

Totaal: €25.000 per jaar

We vinden het belangrijk dat een regionaal netwerk, zoals hiervoor geschetst, het belang van een ouderendelegatie onderschrijft en bereid is daarvoor een (bescheiden) financiële bijdrage te leveren. Wij stellen daarom voor om de helft van de kosten voor de delegaties door de regionale netwerken te laten betalen en de andere helft door VWS (zolang het Pact loopt). De regionale netwerken zijn immers van betekenis voor de regionale kennis-, dienstverlenings- en beleidsinfrastructuur ten behoeve van ouderen, alsook voor het landelijke ouderenbeleid. Het doel is om aan het einde van het Pact zelfstandige en onafhankelijke functionerende regionale ouderendelegaties te hebben, die zichzelf kunnen vernieuwen en in stand kunnen houden.

Verdeling van ouderendelegaties over het land

Op dit moment zijn er acht ouderendelegaties actief, die verbonden zijn aan de acht academische netwerken van het NPO. Deze netwerken en delegaties zijn niet helemaal gelijk verdeeld over het land. Zo hebben de noordelijke provincies bijvoorbeeld maar één delegatie. Vanuit BeterOud stimuleren we een gelijkere verdeling van ouderendelegaties over het land.

De Raad van Ouderen

Het Pact voor de Ouderenzorg is een landelijk programma. Het Ministerie van VWS wil ook dat op het hoogste niveau ouderen betrokken zijn bij de invulling en richting van het Pact en denkt daarbij aan een Raad van Ouderen (zoals er ook een Raad van Jongeren is). Het vraagstuk bij dit soort landelijke raden is altijd hoe je ervoor zorgt dat deze raden legitimiteit hebben en hun representativiteit organiseren. Cruciaal daarbij is dat de leden van de raad een grote achterban hebben, verdeeld over het land. Wij stellen daarom voor om de Raad van Ouderen samen te stellen door de meest betrokken leden van de regionale ouderendelegaties hiervoor te vragen. Het gaat om leden die goed verankerd zijn in hun regio's, die goed in staat zijn eigen belangen te overstijgen en in het overkoepelende belang van het Pact kunnen denken.

We stellen voor dat de eerste twee jaar van het Pact de Raad van Ouderen tien keer per jaar bijeenkomt, waarvan vier keer samen met het ministerie. De Raad wordt ondersteund door een coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze coördinator is de 'linking pin' tussen de regionale ouderendelegaties, de Raad van Ouderen, VWS en het consortium BeterOud. De voorzitter van de Raad van Ouderen wordt gekozen door de afvaardiging van de ouderendelegaties.

In kaart brengen van behoeften en wensen van ouderen die vaak buiten beeld blijven

Hoewel met deze trapsgewijze werkwijze van regionale delegaties naar de landelijke Ouderenraad er al een belangrijke stap is gezet in het organiseren van representativiteit zullen de delegaties en de Ouderenraad nog niet volledig representatief zijn voor de diversiteit van ouderen in Nederland. Hoewel dit niet binnen dit voorstel valt, is het van belang om ook gebruik te maken van andere bronnen die meer inzicht geven in de behoeften en wensen van ouderen, in het bijzonder degenen die anders buiten beeld blijven. Als in de loop van de uitvoering van het Pact blijkt dat er extra onderzoek nodig is naar behoeften en wensen onder specifieke groepen ouderen, dan kunnen de kennispartners binnen BeterOud (o.a. Movisie, Pharos en Vilans) dit, indien gewenst, apart uitvoeren. We denken daarbij onder andere aan gegevens verzamelen onderstaande bronnen:

1. Mijn kwaliteit van leven (PFN). Mijnkwaliteitvanleven.nl is een grootschalig programma in Nederland om zichtbaar te maken waar goede zorg om draait. Juist nu er veel verandert in de zorg. Het is een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland in samenwerking met Mezzo, Per Saldo, Zorgbelang, KBO-PCOB, NOOM en Ieder(in). Inmiddels hebben meer dan 53.000 Nederlanders (waarvan 50% ouderen) met een zorgvraag en/of mantelzorgers de vragenlijst ingevuld.
2. Ouderenpanels van de regionale netwerken. Binnen alle netwerken zijn al panels (of mogelijkheden om een vraag uit te zetten bij ouderen) opgezet waarmee de voorkeuren en meningen van ouderen in de regio opgehaald kunnen worden.
3. Beschikbare grootschalige databestanden van de partners van BeterOud. KBO-PCOB, Habion, NOOM en anderen doen regelmatig uitvraag bij hun achterban. NB: het netwerk van BeterOud staat open voor nieuwe partijen. Ook hun data kan dan worden betrokken in onderzoek en worden gedeeld via BeterOud.
4. 'Client journeys.' Sommige groepen ouderen blijven buiten beeld omdat zij niet mondig genoeg zijn om hun situatie onder de aandacht te brengen, denk bijvoorbeeld aan ouderen met een migratie-achtergrond, zeer kwetsbare gezondheid en beperkte taalvaardigheden. Het is van belang ook hun stem te horen en mee te nemen in het Pact. We stellen voor om aan de hand van 'client journeys' in kaart te brengen waar deze kwetsbare ouderen in de praktijk tegenaan lopen als zij behoefte hebben aan passende ondersteuning en zorg.
5. Cijfers van onderzoeksinstituten als RIVM, SCP en CBS. De partners van BeterOud hebben goede relaties met deze instituten en kunnen waar nodig in samenwerking met hen relevante onderzoeken (doen) uitvoeren.

De betrokken kennisinstituten in BeterOud zouden dus, wanneer dat nodig blijkt, de handen ineen kunnen slaan en de data uit deze verschillende raadplegingen verzamelen, analyseren en op toegankelijke manier beschikbaar maken voor de ouderendelegaties, de Raad van Ouderen (ouderen willen graag met cijfermateriaal hun beslissingen en adviezen onderbouwen), VWS en andere geïnteresseerden in het land. We denken daarbij aan het ontwikkelen van overzichtelijke infographics en factsheets. Indien nodig worden daar afzonderlijke afspraken inzake financiering over gemaakt.

Communicatie

De ouderendelegaties en de Raad van Ouderen moeten herkenbaar, vindbaar en bevroagbaar zijn voor organisaties in het land. Daarom is het handig dat de gegevens op de website van BeterOud worden geplaatst, evenals hulpmiddelen die de afgelopen jaren ontwikkeld zijn om ouderen te betrekken bij beleid en onderzoek (o.a. het Toetsingskader BeterOud, Wegwijzer 'Op weg met cliënten, familie en verwanten naar een passend beleid van de organisatie'). Daarbij zullen de in BeterOud participerende kennisorganisaties, maar ook de andere partners, bruikbare informatie en instrumenten uiteraard ook ter beschikking stellen. Een communicatiemedewerker (ingebod in een team in verband met continuïteit) zal de informatie ontsluiten en up-to-date houden. Tevens zal de medewerker zorgen voor artikelen in de nieuwsbrief BeterOud en voor het verspreiden van berichten via sociale media.

Verbinding met andere programma's

VWS is betrokken bij meerdere programma's gericht op de ouderenzorg. Het consortium BeterOud is in gesprek met ZonMw (programma Langdurige zorg en ondersteuning) over de manier waarop de regionale ouderendelegaties en de Raad van Ouderen ook een rol zouden kunnen spelen in dit programma (dat ook een duidelijke link heeft naar het onderdeel van het pact dat zich richt op zorg en ondersteuning thuis). ZonMw heeft de afgelopen 10 jaar geïnvesteerd in de regionale ouderendelegaties en wil graag samen met BeterOud bekijken op welke wijze ze ook vanuit andere programma's ondersteund kunnen worden. De gesprekken hierover lopen.

Organisatiestructuur

De ambitie van BeterOud is de levenskwaliteit van ouderen verbeteren door hen in staat te stellen hun eigen unieke leven voort te zetten ondanks de beperkingen van ouder worden. Binnen het consortium BeterOud werken kennisorganisaties, koepelorganisaties, belangenorganisaties en ouderen vanuit de regio's (via de Raad van Ouderen) samen. De organisaties die in de regionale netwerken samenwerken, zijn geen lid van het consortium. Dat hoeft ook niet. De regionale inbreng wordt in het consortium BeterOud rechtstreeks ingebracht door de ouderen zelf (via de Raad van Ouderen).

De Raad van Ouderen zal geheel onafhankelijk zijn in zijn oordeelsvorming. De Raad zal gefaciliteerd worden door de genoemde coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze zal via BeterOud worden geworven, waarbij een delegatie van de Raad deel uit maakt van de selectiecommissie. Het consortium BeterOud is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de betreffende coördinator. BeterOud heeft daarom een beslissende stem bij de benoeming, de vertegenwoordigers van de Raad hebben instemmingsrecht. BeterOud zal ook zorgdragen voor passende vervanging bij ziekte en/of langdurige afwezigheid wegens andere omstandigheden.

De coördinator zal zowel de interactie met de regionale ouderendelegaties, als met de communicatiemedewerkers van BeterOud zorgdragen, voor zover het communicatie van de Raad van Ouderen betreft. Omdat nog niet duidelijk is of en in welke mate de Raad formele adviezen aan de Minister of anderen zal uitbrengen, is nog niet goed aan te duiden hoeveel tijd met dergelijke werkzaamheden gemoeid zal zijn. Vooralsnog wordt uitgegaan van 0,2 fte. Mogelijk dat voortschrijdend inzicht duidelijk zal maken dat dit aanstellingspercentage aangepast moet worden.

Planning**Voorbereiding Ouderenparticipatie**

Wat	Wie	Wanneer
Aanstellen coördinator ouderen participatie Beter Oud	Consortium BeterOud	1/9/2018
Toewerken naar goede regionale spreiding van de ouderendelegaties	Coördinator ouderenparticipatie BeterOud	Vanaf 1/9/2018
Inrichten Raad van Ouderen	Coördinator BeterOud in afstemming met VWS	Vanaf 1/9/2018
Lanceren Raad van Ouderen met debat in Eerste Kamer	VWS met Consortium BeterOud	11/10/2018

Uitvoering Ouderenparticipatie gedurende looptijd Pact Ouderenzorg

Wat	Wie	Wanneer
Overleg Raad van Ouderen met VWS	10.1.c	
Overleg en activiteiten Ouderendelegaties		
Overleg Raad van Ouderen met Consortium BeterOud		
Bijeenbrengen data deelnemers Consortium en ouderenpanels in de regio		
Communicatie over Ouderendelegaties en Raad van Ouderen via BeterOud		

Financiering

Coördinator ouderenparticipatie BeterOud (0,2 Fte)
Lancering Ouderenraad
Ondersteuning 8 ouderendelegaties in hun regio's
Bijeenkomsten Raad van Ouderen (10 x per jaar)
Communicatiemedewerker BeterOud (0,2 Fte)
Totaal

NB: Bij de kosten van de coördinator gaat het niet alleen om loonkosten, maar ook ondersteuning, faciliteiten, reiskosten en vervanging bij ziekte. Bedragen zijn exclusief eventuele BTW.

Brink, C. van den

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 8 augustus 2018 10:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Update PACT
Bijlagen: Pact voor de ouderenzorg notitie rol en functie versie 2 aug_cvdb.docx; Long list Kansrijke initiatieven_8aug.docx; Programma opzet Pact 11 oktober.docx

Hoi [REDACTED],

Voor de aankomende periode richting 11 oktober:

- Benaderen van partijen om pitch te geven. Zie bijgevoegd overzicht. Fijn als je komende weken ook een aantal partijen benadert en de lijst wilt aanvullen.
- Rebel: maakt vanaf de 20/8 een rondje langs een aantal van de ondertekenaars (ANBO, V&VN, Actiz, Mezzo, ZN, gemeenten) met als doel werking van Pact bij hen te toetsen en bij hen op te halen wie nog moet aanhaken bij het Pact. Verder is Rebel bezig met een lijst van bedrijven om te benaderen.
- Hoe te komen tot allianties moeten ze nog verder uitwerken.
- BeterOud en installeren Raad van Ouderen:
 - Subsidieverzoek ligt bij WJZ, in afstemming met [REDACTED]. We krijgen reactie binnen nu en 2 a 3 weken, daarna formele indiening via subsidieplein.
 - Binnenkort overleg met KBO, Vilans/Movisie over positionering en functioneren raad van ouderen en communicatie naar ouderennetwerken.
- 11 oktober:
 - Zie concept programma, moet nog verder worden uitgewerkt. We zoeken nog een dagvoorzitter: **jij ideeën?**
 - Tekst en programma uitnodiging, eind augustus uit de deur uit. Verzending loopt via evenementenbureau, evenals afspraken met de locatie.
 - [REDACTED] / DCo ontwikkelt beeldmerk voor ouderenzorg dat we ook voor het Pact op 11 oktober kunnen gebruiken.
Daarnaast gaat hij na of we een website hebben of kunnen maken om het Pact te ondersteunen tbv netwerkfunctie.

Ik plan deze week of begin volgende week nog een half uur.

Groet, [REDACTED]

Van: [redacted]
Aan: [redacted] Dienstpostbus WJZ
Cc: [redacted] Dienstpostbus WJZ-staatssteun
Onderwerp: RE: Staatssteuntoets BeterOud/Raad van Ouderen
Datum: vrijdag 10 augustus 2018 16:07:24
Bijlagen: image001.jpg

Beste [redacted]

Mooie uitgebreide staatssteuntoets. Ik ben het met je eens dat er in het huidige geval geen sprake is van economische activiteiten.

De overige criteria zijn volgens mij echter wel vervuld. Die moeten vrij strikt geïnterpreteerd worden.

Voor de uitkomst van de staatssteuntoets maakt dat echter niet uit: als aan één van de criteria niet wordt voldaan is er al geen sprake van staatssteun. Omdat er aan het eerste criterium (economische activiteiten door onderneming) niet wordt voldaan is er in het geval van deze subsidie geen sprake van staatssteun.

We gaan dus akkoord met een toets waarbij de invulling van het eerste criterium hetzelfde blijft. De overige criteria kan je bevestigend invullen.

Groeten,

[redacted]
mw. mr. [redacted]
Juridisch adviseur

.....
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Cluster Specialistisch Juridisch Advies
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag
Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

.....
T 070 - 340 [redacted]
F 070 - 340 5984
[redacted]@minvws.nl

.....
Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 3 augustus 2018 17:06
Aan: Dienstpostbus WJZ
CC: [redacted]
Onderwerp: Staatssteuntoets BeterOud/Raad van Ouderen

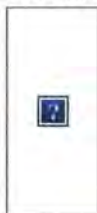
Beste collega's,

Bijgaand stuur ik de staatssteuntoets toe voor de projectsubsidie BeterOud van KBO-PCOB.

Zouden jullie kunnen aangeven op welke termijn hiernaar gekeken kan worden?

Veel dank alvast.

Goed weekend. Groet,

drs. [redacted]
Coördinerend beleidsmedewerker
Directie Langdurige Zorg
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@minvws.nl

Vragenlijst staatssteuntoets

"De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg"

BeterOud, door KBO-PCOB

Ingevuld 3-9-2018 door: [REDACTED]

JA	1. Is de begunstigde een onderneming, dat wil zeggen een economische activiteit?	NEE	De maatregel is geen staatssteun en hoeft niet te worden aangemeld.
JA	2. Is de steunmaatregel afkomstig van of toe te rekenen aan de staat?	NEE	De maatregel is geen staatssteun en hoeft niet te worden aangemeld.
JA	3. Levert de maatregel een onderneming een economisch voordeel op?	NEE	De maatregel is geen staatssteun en hoeft niet te worden aangemeld.
JA	4. Is de maatregel selectief?	NEE	De maatregel is geen staatssteun en hoeft niet te worden aangemeld.
JA	5. Leidt de maatregel tot (potentiële) vervalsing van de mededinging en een ongunstige beïnvloeding van de handel tussen lidstaten?	NEE	De maatregel is geen staatssteun en hoeft niet te worden aangemeld.

Er is sprake van een steunmaatregel die moet worden aangemeld bij de EC, tenzij de maatregel valt onder een van de vrijstellingsverordeningen.

Hoofdactiviteit van de subsidieaanvrager

BeterOud is een initiatief van ouderen dat voorkomt uit het Nationaal Programma Ouderen en is een samenwerkingsinitiatief van KBO-PCOB, Habion, Movisie, NVOG/KNVG, ROS-netwerk, Sociaal Werk Nederland, Vilans, Laego en Pharos. De afgelopen jaren zijn daarvoor acht regionale ouderendelegaties en netwerken opgebouwd om kennis en ervaring tussen ouderen te delen en ouderen mee te laten denken over oplossingen in de praktijk. KBO-PCOB vervult daarin een rol.

De ouderen die bij BeterOud betrokken zijn, willen dat de stem van ouderen de komende drie jaar is vertegenwoordigd bij de uitvoering van het Pact voor de Ouderenzorg. Zij willen dat de acht regionale ouderendelegaties hierin meedoen en willen een afvaardiging van deze ouderen organiseren in een nog op te richten landelijke raad van ouderen. Deze raad is onafhankelijk. De raad van ouderen wil periodiek input meegeven aan landelijke partijen, zoals VWS, en aan regionale partijen, zodat de zorg en ondersteuning aan ouderen nog beter wordt.

Vraag 1 uit het stroomschema: Is de begunstigde een onderneming?

☐ Ja ☒ Nee.

Toets:

- De activiteiten zijn erop gericht de stem van ouderen en hun belangen onder de aandacht te brengen bij landelijke partijen, zoals VWS in het kader van het Pact van de Ouderenzorg en de regionale partijen, zoals gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, hogescholen en ziekenhuizen.
- Door middel van onderstaande activiteiten wordt inhoudelijke ondersteuning gegeven aan regionale ouderendelegaties en aan een landelijk netwerk van ouderen. Er wordt ondersteuning geboden om de stem van ouderen meer representatief te laten zijn en er worden kennis en ervaringen naar ouderen en andere partijen verspreid.

- De reeds bestaande infrastructuur wordt hiervoor benut (ouderendelegaties), waar KBO-PCOB een rol in vervult, omdat een aantal van de ouders bij hen is aangesloten.
- Gezien de uitdagingen rondom de ouderenzorg en de inzet van dit kabinet, willen we als VWS hier tijdelijk subsidie voor beschikbaar stellen.
- De activiteiten zijn dermate gericht op belangenbehartiging en verspreiding van kennis dat het oordeel is dat de activiteiten niet voldoende marktrelevantie hebben om als staatssteun te worden aangemerkt.

Toelichting activiteiten:

1. **Coördinator ouderenparticipatie BeterOud: € 129.000**

De coördinator draagt bij aan een goede betrokkenheid van ouders bij het Pact voor de Ouderenzorg en het behartigen van de belangen van ouders daarbij. De coördinator zorgt ervoor dat de vergaderingen van de raad van ouders inhoudelijk worden voorbereid, onderhoudt contacten met de ouders en regionale ouderendelegaties en VWS over de inbreng, zet vragen uit bij de achterban en zorgt voor verslaglegging. De coördinator wordt geworven. De ouders uit de raad bepalen hierover mee.

2. **Bijeenkomsten Raad van Ouderen: € 15.600**

Het gaat om vergoeding van de ouders die deelnemen aan de landelijke raad van ouders en om vergaderlocaties.

3. **Lancering Ouderenraad: € 20.000**

Er wordt voorgesteld om in overleg met VWS aandacht te geven aan het lanceren van de raad van ouders door middel van een debat in de Eerste Kamer of tijdens de bijeenkomst van het Pact voor de Ouderenzorg. De organisatie wordt opgepakt met de betrokken ouders.

4. **Ondersteuning 8 regionale ouderendelegaties: € 300.000**

A. De 8 regionale ouderendelegaties leveren input voor de landelijke raad van ouders. Om een goed functionerende regionale delegatie mogelijk te maken, krijgen de ouders die deelnemen een vergoeding, worden vergaderkosten betaald en wordt voor scholing voor de ouderendelegaties gezorgd (€ 2500,- per jaar). Op die manier blijven zij op de hoogte van wat er speelt, zodat hun inbreng van waarde kan zijn.

B. Daarnaast is er een ondersteuner per regionale ouderendelegaties die de betrokkenheid van ouders in de regio (en landelijk) organiseert. Het geluid uit de 8 regio's zorgen voor een meer representatieve stem van ouders in de landelijke raad. De ondersteuner zorgt voor: inhoudelijke voorbereiding bijeenkomsten ouderendelegaties, contact onderhouden met ouders en betrokken netwerkpartijen. De afgelopen jaren is er aan een werkwijze gebouwd waarin partijen uit het regionale netwerk deze ondersteuner leveren, daardoor tonen zij betrokkenheid en kunnen zij de inbreng van ouders direct meenemen in hun organisatie. De ondersteuner komt van een ziekenhuis, universiteit of hogeschool uit de regio.

De netwerken van ouders geven aan dat het in stand houden van de delegaties niet vanzelf gaat en soms lastig is. Door deze subsidie krijgt het een impuls door de verbinding met het Pact voor de Ouderenzorg. Dit kan bijdragen aan duurzaming van de ouderendelegaties. De partijen betalen zelf € 300.000 voor de ondersteuning van de 8 regionale ouderendelegaties. De andere € 300.000 worden in de subsidie opgevoerd.

5. Communicatiemedewerker: € 60.000

Movisie en Vilans zorgen als kennisinstituten voor het ontsluiten van de kennis en ervaringen van BeterOud en het beheer van de bestaande website. Dit wordt via deze kanalen gratis beschikbaar gesteld en up to date gehouden, zodat het ook andere ouderen en andere partijen kan bereiken. Daarbij worden ook de kanalen van KBO-PCOB benut. Dit moet ervoor zorgen dat de ouderendelegaties herkenbaar en vindbaar zijn.

BeterOud betaalt zelf € 60.000. De andere € 60.000 worden in de subsidie opgevoerd.

→ De volgende vragen kunnen helpen bij het beantwoorden van vraag 1.

Ook voor WJZ zijn deze vragen van belang. Wanneer je hulp vraagt aan WJZ, zorg dan dat je genoeg gegevens hebt om deze vragen te beantwoorden.

Wie is of zijn de begunstigde(n)?

Voor wie staat de regeling open?

Welke activiteiten voert of voeren de begunstigde(n) uit?

Wat doet de organisatie in ruil voor de subsidie? Welke andere activiteiten voert de organisatie uit?

Zijn de activiteiten die de organisatie uitvoert economisch?

Biedt de organisatie in kwestie een dienst of goed aan? Zijn er andere aanbieders van eenzelfde dienst of goed? Als de organisatie de dienst of het goed gratis aanbiedt: vragen de andere aanbieders er wel geld voor?

Vraag 2 uit het stroomschema: Is de steunmaatregel afkomstig van of toe te rekenen aan de staat?Toelichting:

Voor subsidies wordt dit antwoord standaard ingevuld met "ja" aangezien daarbij geld vanuit de VWS begroting wordt verstrekt. Zie ook paragraaf 2.4 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'.

☐ Ja ☐ Nee

Vraag 3 uit het stroomschema: Levert de maatregel een onderneming een economisch voordeel op?Toelichting:

Wanneer de maatregel geen economisch voordeel oplevert voor een onderneming is er geen sprake van staatssteun. Wanneer er subsidie wordt verstrekt handelt de overheid in elk geval *niet* als een normale marktpartij (want die kunnen dat niet). Daarnaast is er geen sprake van een voordeel als een onderneming geen voordeel heeft ten opzichte van andere ondernemingen. In principe zal een onderneming uit een subsidie vrijwel altijd een voordeel hebben ten opzichte van andere ondernemingen, zodat het antwoord op deze vraag vrijwel altijd JA zal zijn. Een voordeel kan inhouden dat een bepaald risico wordt afgedekt, of dat een onderneming een bepaalde dienst goedkoper kan aanbieden (zie bijvoorbeeld NIPT). Ook wanneer bepaalde opleidingen voor een werknemer worden betaald is er bijvoorbeeld sprake van een voordeel: dit is iets wat een ondernemer normaalgesproken zelf zou moeten betalen (wanneer het geld direct aan de werknemers wordt verstrekt is het overigens mogelijk anders omdat dit geen ondernemingen zijn).

Zie voor meer toelichting paragraaf 2.5 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'.

☐ Ja ☐ Nee

Zo nee, waarom niet?

De organisatie ondervindt hier geen economisch voordeel van. Het is kostendekkend. Een deel van de kosten wordt door BeterOud en de organisaties zelf gedragen. Alles staat in het teken van de ouderen die meedoen aan de delegaties en de raad, zie ondervinden hier voordeel aan. Er wordt geen product ontwikkeld.

→ De volgende vragen kunnen helpen bij het beantwoorden van vraag 3.

Ook voor WJZ zijn deze vragen van belang. Wanneer je hulp vraagt aan WJZ, zorg dan dat je genoeg gegevens hebt om deze vragen te beantwoorden.

Wordt de financiële positie van de onderneming beter door de maatregel?

Daarbij gaat het niet alleen om toegekende gelden, maar ook om verlichting van lasten die de onderneming in het kader van haar activiteiten heeft.

Vraag 4 uit het stroomschema: Is de maatregel selectief?Toelichting:

In beginsel zijn bijna alle subsidies selectief. Er is geen sprake van een selectieve maatregel wanneer aan *alle* ondernemingen een subsidie wordt aangeboden (voor bijvoorbeeld duurzame investeringen, of een tender voor 'het beste zorgidee'). Wanneer er een subsidie wordt gegeven aan een specifieke groep ondernemingen, is deze selectief. Een subsidie aan "alle ziekenhuizen" of zelfs "alle zorgaanbieders" kan dus al als selectief worden gezien. Een individuele subsidie, die niet op grond van een subsidieregeling of beleidskader aan een onderneming wordt verstrekt, is dan ook selectief. Zie ook paragraaf 2.6 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'.

☐ Ja ☐ Nee

Zo nee, waarom niet?**Vraag 5 uit het stroomschema: Leidt de maatregel tot (potentiële) vervalsing van de mededinging en een ongunstige beïnvloeding van de handel tussen lidstaten?**Toelichting:

Het vijfde staatssteuncriterium wordt vervuld wanneer er sprake is van een potentieel grensoverschrijdend effect van een maatregel. Het is voor het Hof van Justitie van de EU (die in laatste instantie oordeelt over vragen van staatssteunrecht) vaak al voldoende dat niet kan worden uitgesloten dat een steunmaatregel het handelsverkeer ongunstig kan beïnvloeden. Een *theoretisch* effect is dus in beginsel al voldoende. Dit effect wordt aangenomen wanneer subsidies aan instellingen in grensgebieden worden verstrekt of bij subsidieregelingen op landelijk niveau. Daarvan is bij VWS-subsidies sprake. Ook wanneer er geld wordt verstrekt aan een instelling of aanbieder die op landelijk niveau actief is zal zeer waarschijnlijk aan dit criterium worden voldaan. Let er op dat bij subsidie waarvan de activiteiten alleen plaatsvinden op lokaal niveau, maar de aanbieder actief is op landelijk niveau er alsnog redelijke kans is dat aan dit criterium wordt voldaan.

Er kan sprake zijn van een 'zuiver lokale' subsidie wanneer er subsidie wordt gegeven aan bijvoorbeeld een *enkele* instelling, die *niet* op landelijk niveau actief is, *niet* in een grensgebied opereert en waarvan de activiteiten in beginsel zijn gericht op de lokale bevolking.

Zie voor meer toelichting paragraaf 2.7 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'. Een handige factsheet voor het 'zuiver lokale' effect vind je [hier](#) (deze factsheet is echter wel gericht op decentrale overheden dus houdt er rekening mee dat subsidies van VWS sneller een grensoverschrijdend effect zullen hebben).

☐ Ja ☐ Nee

Zo nee, waarom niet?

Het om regionale vertegenwoordiging van ouderen en ouderen die landelijk hun stem laten horen bij beleidsvorming. Ik zie geen link met andere lidstaten of vervalsing van de mededinging.

→ De volgende vragen kunnen helpen bij het beantwoorden van vraag 5.

Ook voor WJZ zijn deze vragen van belang. Wanneer je hulp vraagt aan WJZ, zorg dan dat je genoeg gegevens hebt om deze vragen te beantwoorden.

Op wie is de capaciteit van de begunstigde gericht? Wat is de doelgroep van de begunstigde?

Richt de begunstigde zich alleen op de lokale bevolking/markt? Behandelt/verzorgt/bedient de begunstigde ook personen uit andere lidstaten? Welke taal hanteert de begunstigde?

Hoeveel grensoverschrijdende investeringen worden gedaan in vergelijkbare organisaties in de regio?

Zou de subsidie een belemmering kunnen vormen voor de vestiging van vergelijkbare organisaties in de regio?

Wanneer alle vijf de vragen uit het stroomschema met 'ja' beantwoord worden, is er sprake van staatssteun. Maar die hoeft niet per se ongeoorloofd te zijn.

Neem in het geval van staatssteun in ieder geval contact op met WJZ.

Uitzonderingen

In sommige gevallen hoeft staatssteun niet aangemeld te worden bij de Europese Commissie. Voor die gevallen zijn Europese Commissie uitzonderingsregelingen gecreëerd. Voor de subsidies die door VWS worden verstrekt zijn de volgende regelingen met name van belang:

- A. De 'de-minimis' verordening;
Subsidies aan een begunstigde van minder dan € 200.000,- over drie jaar vallen hieronder. Zie ook paragraaf 3.1 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'.
- B. Een van de vrijstellingsverordeningen, waarbij voor VWS eigenlijk alleen de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) van belang is;
Denk daarbij aan steun voor het MKB, steun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, steun voor kwetsbare werknemers en werknemers met een handicap, sociale vervoerssteun voor bewoners van afgelegen gebieden, steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed, steun voor sportinfrastructuur en multifunctionele recreatieve infrastructuur. Zie ook paragraaf 3.2 van de 'Handreiking Staatssteun voor de overheid'.

- C. Er is sprake van een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB).
Het moet dan gaan om diensten die de markt onvoldoende oppakt of niet tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden worden verricht (bv prijs, kwaliteit of continuïteit). Denk daarbij aan spoedeisende hulp in afgelegen gebieden of bijvoorbeeld de kosten voor de NIPT-test. Zie ook paragraaf 3.5 van de Handreiking Staatssteun voor de overheid' en de 'Handreiking DAEB'.¹

¹ De 'Handreiking DAEB' is [hier](#) te vinden.

Brink, C. van den

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 14 augustus 2018 15:13
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@pallashrc.com); [redacted]
[redacted]@zorginnovatieforum.nl); Secretariaat NUZO; [redacted]
[redacted] | KBO-PCOB'
Onderwerp: RE: Afspraak VWS en ouderennetwerken NUZO GENERO en ZIF

Beste mevrouw [redacted] beste [redacted]

Dank voor de mail, [redacted] had me al ingeseind.

Ik heb van ons secretariaat begrepen dat de reactie op de brief onderweg is. In de brief wordt o.a. verwezen naar het overleg dat we met BeterOud voeren over de samenwerking tbv het Pact voor de Ouderenzorg. We hebben hen gevraagd de betrokken netwerken daarvan op de hoogte te houden ([redacted]).

Als het gaat om verhalen van ouderen die jullie hebben verzameld, dan vinden we het zeker interessant om die te bekijken. Mocht je alvast iets per mail kunnen sturen? Dan kan ik kijken of we het op de bijeenkomst van 11 oktober (bijeenkomst deelnemers van het Pact) een plek kunnen geven. Ik ga volgende week op vakantie, maar prima om eind september kennis te maken.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@umcutrecht.nl]
Verzonden: maandag 6 augustus 2018 15:24
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@pallashrc.com); [redacted]@zorginnovatieforum.nl); Secretariaat NUZO
Onderwerp: Afspraak VWS en ouderennetwerken NUZO GENERO en ZIF

Beste mevrouw [redacted]

Van [redacted] heb ik uw contactgegevens ontvangen.

Graag wil ik samen met mijn collega's [redacted] van GENERO en [redacted] van het Zorginnovatieplatform met u van gedachten wisselen over het beleid van de presentatie van ons project verhalen vertellen, ouderen aan het woord enerzijds. En anderzijds over de stand van zaken van onze brief aan uw Directeur Generaal de heer C. van der Burg d.d. 6 juli.

Het zou fijn zijn als u ons een paar data kan doorgeven waarop dit schikt.

Alvast hartelijk dank.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Coördinator Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen | Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns geneeskunde,
Verplegingswetenschap

Universitair Medisch Centrum Utrecht | Kamernummer [redacted] | Huispostnummer [redacted] | Postbus 85500 | 3508 GA UTRECHT
T: +31 88 [redacted] | M: +31 [redacted] | www.umcutrecht.nl

De informatie opgenomen in dit bericht kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht onterecht ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren. Het Universitair Medisch Centrum Utrecht is een publiekrechtelijke rechtspersoon in de zin van de W.H.W. (Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek) en staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel voor Midden-Nederland onder nr. 30244197.

Denk s.v.p. aan het milieu voor u deze e-mail afdrukt.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted] | KBO-PCOB"
Onderwerp: RE: Vervolgoverleg (van 10 juli) Pact voor de ouderenzorg/focusgroep
Datum: vrijdag 17 augustus 2018 10:14:04
Bijlagen: [image001.png](#)
[image003.png](#)

Dag [redacted]

Dank voor de agenda.

[redacted] zal niet bij het overleg zijn maar [redacted]

[redacted] is door ons geïnformeerd over hetgeen er is besproken.

Wij willen graag naast de al genoemde punten het volgende bespreken.

1. Zorgvuldigheid voorbereiding door kwartiermaker: afstemming ouderendelegaties, regionale netwerken en andere betrokkenen/stakeholders, werving coördinator
2. Voorstel verbinding andere belanghebbende partijen dan partners BeterOud

Tot maandag

Met vriendelijke groet,

[redacted]

senior adviseur

06 [redacted] | [redacted]@vilans.nl

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]

Verzonden: woensdag 15 augustus 2018 17:30

Aan: [redacted]@kbo-pcob.nl'; [redacted]

Onderwerp: RE: Vervolgoverleg (van 10 juli) Pact voor de ouderenzorg/focusgroep

Beste [redacted]

Maandag spreken we elkaar. Ik heb alvast even een agenda opgesteld, zodat we het overleg zo goed mogelijk kunnen benutten.

Zie hieronder, hebben jullie nog toevoegingen?

Lijkt me goed om afspraken te maken over:

ubsidie, indiening. De staatssteuntoets is positief afgerond.

oobereiding richting 11 oktober:

ennismaken met ouderen die in de Raad gaan plaatsnemen

resentatie Raad tijdens de plenaire opening op 11 oktober, gesprek minister

verking regio's-netwerk-Raad van Ouderen en verbinding VWS: bijeenkomsten, agenda, status.

ommunicatie naar de bestaande netwerken en andere betrokkenen.

anspreekpunt VWS –BeterOud

Jullie hebben in het voorstel kort al iets over de werking gezegd, dus lijkt me goed dat maandag als vertrekpunt te nemen.

Mochten jullie nog andere stukken ter ondersteuning van bovenstaande punten hebben, dan hoor ik het.

Ik heb er in ons team over gesproken en wij gaan binnenkort agendapunten op de drie thema's verzamelen die wij graag

met de raad zouden willen bespreken. Lijkt me goed dat op enig moment samen te brengen.

Praten we maandag over verder....

Groet, [REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 8 augustus 2018 10:15

Aan: [REDACTED]@kbo-pcob.nl'; [REDACTED]
[REDACTED]@vilans.nl'; Vergaderkamer [REDACTED]

Onderwerp: Vervolgoverleg (van 10 juli) Pact voor de ouderenzorg/focusgroep

Tijd: maandag 20 augustus 2018 16:00-17:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: VWS, [REDACTED]

Tijd: maandag 20 augustus 2018 16:00-17:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: VWS, A11.23

Opmerking: in de GMT-offset hierboven is geen rekening gehouden met correcties voor de zomertijd.

~~*~*~*~*~*~*~*~*

Definitieve datum = 20 augustus

Beste mensen,

Hierbij een vergaderverzoek voor overleg op donderdag 16 OF maandag 20 augustus. Ik verzoek u d.m.v. accepteren/weigeren aan te geven of u beschikbaar bent. Alvast hartelijk dank voor de moeite.

Deelnemers:

[REDACTED] = met vakantie

[REDACTED]

[REDACTED]

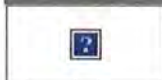
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED] | [Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) |

Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO) | Managementondersteuner |

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag |

Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

Telefoon: (070) [REDACTED] | ✉ secretariaatdmo@minvws.nl |

U dient zich bij binnenkomst van de Resident te legitimeren (paspoort, rijbewijs of Europese identiteitskaart).

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Formulier voor subsidieaanvraag behorend bij artikel 3.1 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS

N.B. U kunt dit formulier ook gebruiken voor wijzigingsverzoeken inzake een eerder verleende subsidie, óók voor aanvragen die zijn gedaan vóór 1 april 2016 voor de Kaderregeling VWS subsidies.

1. NAW-gegevens en overige gegevens van uw instelling.

Naam instelling	Kbo-pcob		
Postadres / Postcode/ Plaats	Europalaan 40, 3526 KS, Utrecht		
Contactpersoon			
	Naam	Telefoon	Emailadres
Projectleider			
	Naam	Telefoon	Emailadres
Relatienummer instelling	2024597		
Subsidienummer	0		
Bankrekeningnummer (IBAN)	NL89ABNA0437257401		
Inschrijfnummer Kamer van Koophandel			
Is de instelling BTW-plichtig ten aanzien van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd	☐ JA ☒ NEE Indien NEE; ☒ Het betreft een activiteit in een vrijgestelde branche, vrijgestelde bedrijfsactiviteiten of een vrijstelling voor samenwerkingsverbanden (koepelvrijstelling) zoals vermeld op www.belastingdienst.nl, namelijk: Vereniging KBO-PCOB heeft een ANBI-status ☐ Het betreft een activiteit waarvoor een specifieke afspraak (ruling) met de belastingdienst is gemaakt. Aankruisen hetgeen van toepassing is		
Datum indiening	19/09/2018		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

2. Vraagt u een instellingssubsidie of een projectsubsidie aan?

(aankruisen hetgeen van toepassing is)

☐ Instellingssubsidie

Als u voor het eerst een instellingssubsidie bij VWS aanvraagt voeg dan bij uw aanvraag:

- Een afschrift van de oprichtingsakte van de rechtspersoon dan wel van de statuten zoals deze laatstelijk zijn gewijzigd, en
- De laatst opgemaakte jaarrekening dan wel de balans en de staat van baten en lasten en de toelichting daarop inclusief de eventuele controleverklaring van een accountant.

☒ Projectsubsidie

Vermeld hier de naam van het project:

De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg

Als u voor het eerst een projectsubsidie bij VWS aanvraagt voeg dan bij uw aanvraag:

- De laatst opgemaakte jaarrekening dan wel de balans en de staat van baten en lasten en de toelichting daarop inclusief de eventuele controleverklaring van een accountant.

3. Aanvangs- en einddatum subsidieperiode

Aanvangsdatum activiteiten:

01/01/2018

Einddatum activiteiten:

31/12/2018

4. Bij welke directie van VWS vraagt u subsidie aan?

Op welk beleidskader of subsidieregeling heeft uw aanvraag betrekking?

(aankruisen hetgeen van toepassing is)

- ☒ Directie MO
In de 'Toelichting op het aanvraagformulier voor een subsidieverlening' is een overzicht van directies opgenomen
- ☐ Directie niet bekend
- ☒ Naam beleidskader of subsidieregeling
Kaderregeling VWS-subsidies
- ☐ Beleidskader/subsidieregeling niet bekend

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5. Activiteitenplan en begroting

Hieronder is een overzicht van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd, de totale begrote kosten en opbrengsten. Deze gegevens worden automatisch overgenomen vanuit de door u ingevulde gegevens per activiteit in Model A en Model B (als bijlage bij dit formulier gevoegd).

Activiteit	Naam en/of korte omschrijving van de activiteit in een aantal kernwoorden	(1) Totale begrote kosten over de gehele subsidie periode (kolom 1 is gelijk aan het totaal van de kolommen 2+3+4)	(2) Begrote bijdragen derden	(3) Begrote eigen bijdrage bijdrage van de subsidie aanvrager zelf	(4) Gevraagde Subsidie
A	Activiteit A: Inrichten en startklaar maken nationale Raad van Ouderen	12.348,00	0,00	0,00	12.348,00
B	Activiteit B: Uitvoeren van werkzaamheden nationale Raad van Ouderen	163.776,00	0,00	0,00	163.776,00
C	Activiteit C: Ondersteunen regionale ouderendelegaties	609.600,00	304.800,00	0,00	304.800,00
D	Activiteit D: Communicatie regionale ouderendelegaties en nationale Raad van Ouderen	145.176,00	65.088,00	0,00	80.088,00
E	Activiteit E: Administratie van de regionale ouderendelegaties en de nationale Raad van Ouderen	25.400,00	0,00	0,00	25.400,00
Totaal		956.300,00	369.888,00	0,00	586.412,00

6. Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit

De begrote kosten per activiteit dienen te worden gespecificeerd naar de kostensoorten personeel, materieel en overige kosten/kosten derden. Geef per kostensoort per activiteit een toelichting en/of specificatie van de kosten als ook van de eigen bijdragen en bijdragen van derden. De posten hebben betrekking op de periode waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Vul hiervoor per activiteit een bijlage in volgens model B (als bijlage bij dit formulier gevoegd).

7. Specificatie van bijlagen bij het formulier voor subsidieaanvraag

Bijlagen	Vraag	Onderwerp	Bijlage bijgevoegd
	1	Door de aanvrager getekende kopie van het meest recente bankafschrift (indien sprake is van een eerste aanvraag of wijziging van een eerder opgegeven IBAN (bankrekeningnummer))	NEE
	1	Bewijsstuk vrijstelling BTW	NEE
	2	Oprichtingsakte of statuten	NEE
	2	Laatst opgemaakte jaarrekening dan wel balans, staat van baten en lasten en toelichting daarop inclusief controleverklaring van een accountant	NEE
	5	Extra Activiteitenplan per activiteit	0
	5	Extra specificatie begrote kosten en financiering per activiteit	1
Model C	5	Liquiditeitsprognose	NEE
Totaal aantal bijgevoegde bijlagen			2

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model A: Activiteitenplan per activiteit (beschrijving van de onderscheiden activiteiten)

Bijlage bij Aanvraag Subsidieaanvraag

Activiteit nummer: A Activiteit A: Inrichten en startklaar maken nationale Raad van Ouderen
Beschrijving van de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit (en indien van toepassing het geraamd aantal te verrichten prestatie-eenheden)
De kwartiermaker is verantwoordelijk voor het inrichten en startklaar maken van een - analoog aan de Raad van Jongeren - op te richten nationale Raad van Ouderen. Deze Raad van Ouderen heeft als hoofddoel op constructieve wijze met de betrokkenen van het Pact voor de Ouderenzorg mee te denken over de optimale vormgeving van de ondersteuning van en de zorg voor ouderen in Nederland. Voor de werving en selectie en afstemmingswerkzaamheden van de kwartiermaker (i.c. het personeel samenstellen van de raad, het selecteren en werven van een projectcoördinator en het startklaar maken van de raad voor het kunnen bieden van een constructieve bijdrage aan de ondersteuning van en de zorg voor ouderen in Nederland; zie onder) zijn naar verwachting drie maanden tijd nodig. Beoogde startdatum van deze projectkwartiermakersfase: 01-10-2018
Beschrijving van de met de activiteit na te streven doelstellingen, resultaten of producten
Zie het projectvoorstel "De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg" d.d. 3 september 2018. Voor het inrichten en het startklaar maken van de Raad van Ouderen gaat de kwartiermaker gedurende deze projectfase op zoek naar geschikte leden voor de Raad van Ouderen. Het voorstel gaat hierbij uit van twee afgevaardigden van de (acht) regionale ouderendelegaties elk (zie activiteit C) en drie leden namens de in het consortium BeterOud participerende ouderenorganisaties. Voor het garanderen van een zo sterk mogelijke legitimiteit en representativiteit van de nationale Raad van Ouderen heeft de kwartiermaker tot taak leden te werven en selecteren die goed verankerd zijn in hun regio, een grote achterban hebben en in staat zijn hun eigen belangen te overstijgen en in het overkoepelende belang van het Pact voor de Ouderenzorg te denken. Tevens gaat de kwartiermaker - in samenspraak met een delegatie van de raad - op zoek naar een coördinator die de Raad van Ouderen gedurende de resterende projectperiode bij zijn werkzaamheden ondersteunt.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Model B Specificatie begrote kosten en financiering per
activiteit** Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: A	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Personeel (uren x tarief per functieniveau)		€ 10.848,00
Specificatie van de personeelskosten en kernachtige omschrijving		
Kwartiermaker		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de personeelskosten		
De personele kosten hebben betrekking op de inzet van de kwartiermaker. Uitgaande van een senioruurtarief van 113 euro en 96 uren voor de gehele duur van de drie maanden durende projectfase (ad 32 arbeidsuren per maand) bedraagt de begrotingspost 'Personeel' 96 (uur) x 113 euro = 10.848 euro.		
Materieel		€ 0,00
Specificatie van de materieel kosten en kernachtige omschrijving		
Materieel		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de materieelkosten		
N.v.t.		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Model B Specificatie begrote kosten en financiering per
activiteit** Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: A	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Overige kosten / kosten derden		€ 1.500,00
Specificatie van de overige kosten / kosten derden en kernachtige omschrijving		
Vergaderkosten (500) + reiskosten (1.000)		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de overige kosten		
Met de werving en selectie en afstemmingswerkzaamheden van de kwartiermaker zijn reis- en vergaderkosten gemoeid. De reiskosten worden begroot op 1.000 euro; de vergaderkosten op 500 euro. De totale kosteninschatting voor de begrotingspost 'Overig' komt hiermee uit op 1.500 euro in 2018.		
Eigen bijdrage <i>(eigen middelen van uw instelling)</i>		€ 0,00
Specificatie van de eigen bijdrage		
Eigen bijdrage		
Bijdragen derden		€ 0,00
Specificatie van de bijdragen derden		
Bijdragen derden		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model A: Activiteitenplan per activiteit (beschrijving van de onderscheiden activiteiten)

Bijlage bij Aanvraag Subsidieaanvraag

Activiteit nummer: B Activiteit B: Uitvoeren van werkzaamheden nationale Raad van Ouderen
Beschrijving van de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit (en indien van toepassing het geraamd aantal te verrichten prestatie-eenheden)
De coördinator ouderenparticipatie van het consortium BeterOud ondersteunt de Raad van Ouderen gedurende de (resterende) projectperiode bij haar volgende (beoogde) taken: - Agenderen van de meest actuele en relevante thema's vanuit het perspectief van ouderen - Op gelijkwaardige wijze meedenken over de richting en inhoud van de verschillende lijnen binnen het Pact voor de Ouderzorg - Uitbrengen van (gevraagde en ongevroagde) adviezen over actuele vraagstukken over de ondersteuning van en de zorg voor ouderen - Leggen van de verbinding met de regionale achterbannen Beoogd wordt dat gedurende de eerste twee jaar van het Pact voor de Ouderenzorg de Raad van Ouderen tien keer per jaar bijeenkomt, waarvan vier keer samen met het ministerie van VWS. Daarnaast zijn de leden beschikbaar om mee te denken en advies te geven aan initiatieven die geïnitieerd zijn door het Pact voor Ouderenzorg. De eerste bijeenkomst met het ministerie van VWS zal in het teken staan van het bespreken van de wederzijdse verwachtingen en het maken van afspraken over de manier van samenwerken.
Beschrijving van de met de activiteit na te streven doelstellingen, resultaten of producten
Zie het projectvoorstel "De stem van ouderen binnen het Pact Ouderzorg" d.d. 3 september 2018. De coördinator ouderenparticipatie van het consortium BeterOud is de 'linking pin' tussen de regionale ouderendelegaties, de Raad van Ouderen, het ministerie van VWS, het consortium BeterOud en andere voor de Raad van Ouderen relevante stakeholders. Bij de start van de Raad van Ouderen verricht de coördinator - in afstemming met de partners van BeterOud - een stakeholdersanalyse en spreekt met de raad af door wie en op welke wijze de afstemming met de stakeholders plaatsvindt. Als aanspreekpunt voor de leden van de raad en zijn contactpartners heeft de coördinator een stevige secretarisfunctie.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model B Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: B	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Personeel (uren x tarief per functieniveau)		€ 130.176,00
Specificatie van de personeelskosten en kernachtige omschrijving		
Coördinator		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de personeelskosten		
De personele kosten hebben betrekking op de arbeidsuren van de coördinator. Voor het jaar 2018 - het jaar waarin de overdracht plaatsvindt van de werkzaamheden van de kwartiermaker naar de coördinator - zijn deze begroot voor 2 maanden ad 32 uur tegen een senioruurtarief van 113 euro. Rekenend tot het afsluiten van deze projectfase op 30 september 2021 bedraagt de begrotingspost 'Personeel' gedurende de gehele projectfase 130.176 euro. Verdeeld over de projectfasejaren luidt deze kostenpost als volgt: 2018: 64 uur (2 maanden ad 32 arbeidsuren) x 113 euro = 7.232 euro 2019: 384 uur (12 maanden ad 32 arbeidsuren) x 113 euro = 43.392 euro 2020: 384 uur (12 maanden ad 32 arbeidsuren) x 113 euro = 43.392 euro		
Materieel		€ 0,00
Specificatie van de materieel kosten en kernachtige omschrijving		
Materieel		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de materieelkosten		
N.v.t.		

Model B Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: B	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Overige kosten / kosten derden		€ 33.600,00
Specificatie van de overige kosten / kosten derden en kernachtige omschrijving		
Vergaderkosten (15.600), reiskosten (6.000), nascholing- en symposiakosten (6.000) en onvoorziene kosten (6.000)		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de overige kosten		
Met de werkzaamheden van de coördinator zijn vergaderkosten, reiskosten, bijscholings- en symposiakosten gemoeid. Ook heeft het voorstel voor de coördinatorwerkzaamheden gedurende de projectfasejaren posten 'Onvoorzien' opgenomen. De posten luiden gedurende de periode 01-11-2018-30-09-2021 opgeteld als volgt Vergaderkosten: 15.600 euro Reiskosten: 6.000 euro Nascholing- en symposiakosten: 6.000 euro Onvoorziene kosten: 6.000 euro Totaal: 33.600 euro		
Eigen bijdrage <i>(eigen middelen van uw instelling)</i>		€ 0,00
Specificatie van de eigen bijdrage		
Eigen bijdrage		
Bijdragen derden		€ 0,00
Specificatie van de bijdragen derden		
Bijdragen derden		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model A: Activiteitenplan per activiteit (beschrijving van de onderscheiden activiteiten)

Bijlage bij Aanvraag Subsidieaanvraag

Activiteit nummer: C Activiteit C: Ondersteunen regionale ouderendelegaties
Beschrijving van de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit (en indien van toepassing het geraamd aantal te verrichten prestatie-eenheden)
Vanuit het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) zijn acht netwerken gevormd waarin ouderen, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties, gemeenten en verzekeraars samenwerken aan projecten om de zorg voor en de ondersteuning aan ouderen te verbeteren. Om de acht regionale ouderendelegaties goed in hun meedenken en medoen te kunnen laten functioneren, worden de acht ouderendelegaties ondersteund met vergoedingen voor reiskosten, nascholing en symposia, vergaderfaciliteiten én een professionele ondersteuner bij: - het bewaken en uitvoeren van het jaarprogramma van de ouderendelegatie - externe projectfinancieringen - het uitzetten van vragen in de achterban - het onderhouden van contacten met relevante netwerken in de regio - het voorbereiden, begeleiden en verslagleggen van vergaderingen Beoogde startdatum van deze projectfase: 01-01-2019 Beoogde einddatum van deze projectfase: 31-12 2021
Beschrijving van de met de activiteit na te streven doelstellingen, resultaten of producten
Zie boven resp. het projectvoorstel "De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg" d.d. 3 september 2018. Het uiteindelijke doel van deze projectfase is dat de regionale ouderendelegaties aan het einde van de duur van het Pact Ouderenzorg in staat zijn onafhankelijk en zelfstandig te functioneren.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model B Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: C	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Personeel (uren x tarief per functieniveau)		€ 480.000,00
Specificatie van de personeelskosten en kernachtige omschrijving		
Professionele ondersteuners ouderendelegaties		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de personeelskosten		
De personele kostenbegroting heeft betrekking op de inzet van de professionele ondersteuners. Deze zullen in de meeste gevallen in dienst zijn van één van de regionale netwerkpartners (i.c. academisch ziekenhuis, universiteit of hogeschool). De kosten worden in de jaren 2019, 2010 en 2021 begroot op 20.000 euro per regionale ouderendelegatie per jaar. Dit betekent een begrotingspost van in totaal 160.000 euro per jaar, oftewel 480.000 euro gedurende de drie projectfasejaren. Omdat een goed functioneren van de regionale ouderendelegaties van belang is voor een goed functioneren van de regionale netwerken, stelt het voorstel voor om gedurende de duur van het Pact Ouderenzorg de helft van deze kosten - oftewel in totaal 240.000 euro - te dragen door de regionale netwerken.		
Materieel		€ 0,00
Specificatie van de materieel kosten en kernachtige omschrijving		
Materieel		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de materieelkosten		
N.v.t.		

**Model B Specificatie begrote kosten en financiering per
activiteit** Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: C	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Overige kosten / kosten derden		€ 129.600,00
Specificatie van de overige kosten / kosten derden en kernachtige omschrijving		
Vergaderkosten (24.000), reiskosten (48.000), nascholing- en symposiakosten (48.000) en onvoorziene kosten (9.600)		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de overige kosten		
Het voorstel gaat voor de jaren 2019, 2020 en 2021 uit van tegemoetkomingen voor de acht regionale ouderendelegeraties voor vergaderkosten, reiskosten en nascholing en symposia volgens de volgende verdeling: - Vergaderkosten: 8.000 euro per jaar - Reiskosten: 16.000 euro per jaar - Nascholing en symposia: 16.000 euro per jaar Ook gaat het voorstel uit van onvoorziene kosten ad 3.200 euro per jaar.		
Eigen bijdrage <i>(eigen middelen van uw instelling)</i>		€ 0,00
Specificatie van de eigen bijdrage		
Eigen bijdrage		
Bijdragen derden		€ 304.800,00
Specificatie van de bijdragen derden		
Regionale netwerken		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model A: Activiteitenplan per activiteit (beschrijving van de onderscheiden activiteiten)

Bijlage bij Aanvraag Subsidieaanvraag

Activiteit nummer: D Activiteit D: Communicatie regionale ouderendelegaties en nationale Raad van Ouderen

Beschrijving van de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit (en indien van toepassing het geraamd aantal te verrichten prestatie-eenheden)

De regionale ouderendelegaties en de Raad van Ouderen moeten herkenbaar, vindbaar en bevroagbaar zijn voor organisaties in Nederland. Daarom wil het projectvoorstel bewerkstelligen dat de gegevens op de website van BeterOud worden geplaatst, evenals hulpmiddelen die de afgelopen jaren ontwikkeld zijn om ouderen te betrekken bij beleid en onderzoek (o.a. het Toetsingskader BeterOud, Wegwijzer 'Op weg met cliënten, familie en verwanten naar een passend beleid van de organisatie'). Hierbij zullen de in BeterOud participerende kennisorganisaties, maar ook andere partners, relevante informatie beschikbaar stellen. Een communicatiemedewerker (ingebod in een team in verband met de continuïteit) zal de informatie ontsluiten en up-to-date houden. Tevens zal de medewerker zorgen voor artikelen in de nieuwsbrief BeterOud en voor het verspreiden van berichten via social media. De te ontwikkelen materialen zullen in een communicatieplan worden vastgelegd.

Beoogde startdatum van deze projectfase: 01-10-2018

Beschrijving van de met de activiteit na te streven doelstellingen, resultaten of producten

Zie boven resp. het projectvoorstel 'De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg' d.d. 3 september 2018.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model B Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: D	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Personeel (uren x tarief per functieniveau)		€ 130.176,00
Specificatie van de personeelskosten en kernachtige omschrijving		
Communicatieadviseur		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de personeelskosten		
De personele kosten hebben betrekking op de arbeidsuren van de communicatiemedewerker. Uitgaande van een seniortarief van 113 euro en 96 uren voor de duur van drie maanden in 2018, 384 uren voor het jaar 2019, 384 uren voor het jaar 2020 en 288 uren (9 maanden) voor het jaar 2021 begroot het voorstel de kosten van de communicatiemedewerker op 130.176 euro voor de gehele projectfaseperiode. Gezien het gebruik van de website van BeterOud stelt het voorstel voor om gedurende de duur van het Pact Ouderenzorg de helft van deze kosten - oftewel in totaal 65.088 euro - te doen dragen door het consortium BeterOud.		
Materieel		€ 15.000,00
Specificatie van de materieel kosten en kernachtige omschrijving		
Promotiemateriaal		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de materieelkosten		
Het voorstel begroot het in te zetten promotiemateriaal gedurende de projectfasejaren - in totaal: 15.000 euro - als volgt: 2018: 2.500 2019: 5.000 2020: 5.000		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Model B Specificatie begrote kosten en financiering per
activiteit** Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: D	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Overige kosten / kosten derden		€ 0,00
Specificatie van de overige kosten / kosten derden en kernachtige omschrijving		
Overig		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de overige kosten		
N.v.t.		
Eigen bijdrage <i>(eigen middelen van uw instelling)</i>		€ 0,00
Specificatie van de eigen bijdrage		
Eigen bijdrage		
Bijdragen derden		€ 65.088,00
Specificatie van de bijdragen derden		
Consortium BeterOud		

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model A: Activiteitenplan per activiteit (beschrijving van de onderscheiden activiteiten)

Bijlage bij Aanvraag Subsidieaanvraag

Activiteit nummer: E Activiteit E: Administratie van de regionale ouderendelegaties en de nationale Raad van Ouderen

Beschrijving van de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit (en indien van toepassing het geraamd aantal te verrichten prestatie-eenheden)

Met het opzetten en uitvoeren van het projectplan 'De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg' zijn administratieve, ondersteunende en accountantskosten gemoeid. Het projectvoorstel begroot deze kosten om de organisatie van het plan vlot te laten verlopen én verantwoording over de besteding van de projectgelden af te leggen.

Beschrijving van de met de activiteit na te streven doelstellingen, resultaten of producten

Zie boven resp. het projectvoorstel 'De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg' d.d. 3 september 2018.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Model B Specificatie begrote kosten en financiering per activiteit Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: E	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Personeel (uren x tarief per functieniveau)		€ 20.900,00
Specificatie van de personeelskosten en kernachtige omschrijving		
Personeel		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de personeelskosten		
De personele kosten hebben betrekking op de ondersteuning en de administratie van het project. Hiervoor zijn per maand resp. 2 en 3 uur begroot voor een uurtarief van 100 euro. Daarnaast is voor de financieel-administratieve afsluiting van het project 24 uur begroot. 2018: 15 uur (3 maanden ad 2 + 3 arbeidsuren) x 100 euro = 1.500 euro 2019: 60 uur (12 maanden ad 2 + 3 arbeidsuren) x 100 euro = 6.000 euro 2020: 60 uur (12 maanden ad 2 + 3 arbeidsuren) x 100 euro = 6.000 euro 2021: 74 (10 maanden ad 2 + 3 arbeidsuren + 24 arbeidsuren) x 100 euro = 7.400 euro		
Materieel		€ 0,00
Specificatie van de materieel kosten en kernachtige omschrijving		
Materieel		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de materieelkosten		
N.v.t.		

**Model B Specificatie begrote kosten en financiering per
activiteit** Bijlage bij formulier voor subsidieaanvraag

Activiteit: E	Toelichting begrotingsposten	Begroot bedrag
Overige kosten / kosten derden		€ 4.500,00
Specificatie van de overige kosten / kosten derden en kernachtige omschrijving		
Accountantskosten		
Uitgebreide cijfermatige toelichting en opbouw van de overige kosten		
Bij de afronding van het project zijn accountantskosten begroot ad 4.500 euro.		
Eigen bijdrage <i>(eigen middelen van uw instelling)</i>		€ 0,00
Specificatie van de eigen bijdrage		
Eigen bijdrage		
Bijdragen derden		€ 0,00
Specificatie van de bijdragen derden		
Bijdragen derden		

De stem van ouderen binnen het Pact Ouderenzorg

september 2018

De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg

03-09-2018

Door: [REDACTED] namens BeterOud

“Niets over ons zonder ons” (Toetsingskader BeterOud, april 2018)

Aanleiding

In het Pact voor de Ouderenzorg staat: “We willen een samenleving die is voorbereid op een snel stijgend aantal ouderen, deels kwetsbaar, deels gezond en zelfredzaam. We willen een samenleving waarin alle ouderen zich gewaardeerd en gekend voelen.” Dat gewaardeerd en gekend voelen begint bij betrokkenheid van ouderen bij het Pact zelf. De consortiumpartners van BeterOud doen hierbij een voorstel over hoe de betrokkenheid van ouderen het best verankerd kan worden in het Pact Ouderenzorg. Vanuit BeterOud geloven we dat de betrokkenheid van ouderen het beste te organiseren is door gebruik te maken van de bestaande structuur van ouderendelegaties. Ouderen hebben op verschillende plaatsen en op verschillende manieren

zeggenschap in zorg, wonen en welzijn. Zo is er – via het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) - jarenlang geïnvesteerd in ouderenparticipatie.

Ouderendelegaties

Vanuit het NPO zijn acht netwerken gevormd waarin ouderen, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties, gemeenten en verzekeraars samenwerken aan projecten om de zorg en ondersteuning te verbeteren. Ouderen beslissen in deze netwerken mee voor welke projecten subsidie wordt aangevraagd, participeren in projecten en volgen de voortgang van deze projecten. Zij signaleren actuele vraagstukken in de praktijk en agenderen dit in hun regionale netwerk. Een regionale ouderendelegatie heeft als toegevoegde waarde dat zij het ouderenperspectief inbrengt bij projecten in welzijn/gezondheidszorg. Deze rol was de belangrijkste opbrengst van het NPO. Zo is onder invloed van ouderen binnen het programma de focus verschoven van medisch georiënteerde projecten naar meer aandacht voor welzijn en wonen.

Regionale ouderendelegaties kennen verschillende vormen. Meestal gaat het om een groep van circa 8-20 personen die eens per zes weken bij elkaar komen. Daarnaast zijn er werkgroepen en bezoeken de leden daarvan bijeenkomsten van de delegaties. De leden zijn ouderen met een groot netwerk. Ouderendelegaties hebben intensief contact met cliëntenraden, participatie/WMO-raden, adviesraden, vakbonden, verenigingen van pensioengerechtigden, ouderenbonden, patiëntenverenigingen en ledenraden van zorgverzekeraars. De groep van 8-20 personen van elke regionale ouderendelegatie wordt aangevuld met een grotere groep van ouderen die wordt betrokken door hen te bevragen via panelonderzoek en vragenlijsten. Wat in het bijzonder van belang is bij de doorontwikkeling is dat de leden van de delegaties in verbinding staan met cliëntenraden, WMO-raden, participatieraden en ledenraden zodat zij binnen het Pact voor Ouderenzorg de stem van ouderen goed kunnen laten horen, vanuit de praktijk.

Voor een goed functionerende ouderendelegatie is ongeveer € 25.000,- op jaarbasis nodig. Inspraak, meedenken en meepraten kost geld. Willen ouderen in de regionale netwerken kunnen functioneren, dan is het noodzakelijk dat zij een budget hebben voor onder andere reiskosten (naar vergaderingen van de ouderendelegatie, bijeenkomsten van het regionale netwerk, bijeenkomsten van andere regionale netwerken of bijeenkomsten van BeterOud), vergaderkosten (locatie en catering voor vergaderingen van de ouderendelegatie), scholing (bezoek van symposia) en ondersteuning. Voor de verdere ontwikkeling heeft een delegatie professionele ondersteuning nodig bij:

- Bewaken uitvoering jaarprogramma ouderendelegatie
- Projectondersteuning (bij externe projectfinanciering)
- Uitzetten van vragen naar de achterban
- Onderhouden van contacten met het netwerk in de regio
- Voorbereiding, begeleiding en verslaglegging van vergaderingen

Het gaat om minimaal een ondersteuner van 0,2 fte, circa €20.000 per jaar. In de meeste gevallen is de ondersteuner in dienst van één van de regionale netwerkpartners (academisch ziekenhuis, universiteit of hogeschool) en wordt de ondersteuner aangestuurd door de coördinator van het regionale netwerk (of is het dezelfde persoon). Op die manier is er direct een link tussen het regionale netwerk en de ouderendelegatie.

Gemiddeld is er bij een ouderendelegatie sprake van het volgende financiële plaatje:

- Reiskostenvergoeding voor 8-16 personen circa €2.000 per jaar
- Nascholing/bezoek symposia: (toegang en reiskosten) circa €2.000 per jaar
- Personele ondersteuning: €20.000 per jaar (zie bovenstaande)
- Vergaderfaciliteiten (uitgaande van 8 vergaderingen per jaar): €1.000 per jaar.

Totaal: €25.000 per jaar

We vinden het belangrijk dat een regionaal netwerk, zoals hiervoor geschetst, het belang van een ouderendelegatie onderschrijft en bereid is daarvoor een (bescheiden) financiële bijdrage te leveren. Wij stellen daarom voor om de helft van de kosten voor de delegaties door de regionale netwerken te laten betalen en de andere helft door VWS (zolang het Pact loopt). De regionale netwerken zijn immers van betekenis voor de regionale kennis-, dienstverlenings- en beleidsinfrastructuur ten behoeve van ouderen, alsook voor het landelijke ouderenbeleid. Het doel is om aan het einde van het Pact zelfstandige en onafhankelijke functionerende regionale ouderendelegaties te hebben, die zichzelf kunnen vernieuwen en in stand kunnen houden.

Op dit moment zijn er acht ouderendelegaties actief, die verbonden zijn aan de acht academische netwerken van het NPO. Deze netwerken en delegaties zijn niet helemaal gelijk verdeeld over het land. Zo hebben de noordelijke provincies bijvoorbeeld maar één delegatie. Vanuit BeterOud stimuleren we een gelijkere verdeling van ouderendelegaties over het land.

Raad van Ouderen

Het Pact voor de Ouderenzorg is een landelijk programma. Het Ministerie van VWS wil ook dat op het hoogste niveau ouderen betrokken zijn bij de invulling en richting van het Pact en denkt daarbij aan een Raad van Ouderen (zoals er ook een Raad van Jongeren is). Het vraagstuk bij dit soort landelijke raden is altijd hoe je ervoor zorgt dat deze raden legitimiteit hebben en hun representativiteit organiseren. Cruciaal daarbij is dat de leden van de raad een grote achterban hebben, verdeeld over het land. Wij stellen daarom voor om de Raad van Ouderen samen te stellen door de meest betrokken leden van de regionale ouderendelegaties en de 3 leden van de ouderenorganisaties die participeren binnen BeterOud hiervoor te vragen. Het gaat om leden die goed verankerd zijn in hun regio's, die goed in staat zijn eigen belangen te overstijgen en in het overkoepelende belang van het Pact kunnen denken. We stellen voor dat twee afgevaardigden van elke regionale ouderendelegatie + 3 leden namens de ouderen organisaties van BeterOud vanaf het najaar van 2018 de toekomstige 'Raad van Ouderen' vormen. Bij de samenstelling hebben we aandacht voor diversiteit

De Raad van Ouderen roepen we in het leven met als hoofddoel om op constructieve wijze met de betrokkenen van het Pact voor de Ouderenzorg mee te denken over hoe ondersteuning en zorg voor ouderen het beste vorm gegeven kan worden.

De taken van de Raad van Ouderen zijn:

- Agenderen van de meest actuele en relevante thema's vanuit het perspectief van ouderen
- Op gelijkwaardige wijze meedenken over de richting en inhoud van de verschillende lijnen binnen het Pact voor de Ouderenzorg.
- Uitbrengen van adviezen (gevraagd en ongevraagd) over actuele vraagstukken rondom ondersteuning en zorg voor ouderen
- Leggen van de verbinding met de regionale achterbannen

We stellen voor dat de eerste twee jaar van het Pact de Raad van Ouderen tien keer per jaar bijeenkomt, waarvan vier keer samen met het ministerie. Daarnaast zijn de leden van de Raad beschikbaar om mee te denken en advies te geven aan initiatieven die geïnitieerd zijn door het Pact voor de Ouderenzorg. In de eerste bijeenkomst met de VWS zal in het teken staan van het bespreken van de wederzijdse verwachtingen en ambities en het maken van afspraken over hoe samengewerkt gaat worden.

De Raad wordt ondersteund door een coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze coördinator is de 'linking pin' tussen de regionale ouderendelegaties, de Raad van Ouderen, VWS, het consortium BeterOud en andere relevante stakeholders. Bij de start van de Raad van Ouderen zal er door de coördinator in afstemming met de partners van BeterOud een stakeholdersanalyse gedaan worden waarna met elkaar wordt afgesproken op welke wijze en door wie de afstemming met de stakeholders zal plaatsvinden.

De Raad van Ouderen zal geheel onafhankelijk zijn in zijn oordeelsvorming. De Raad zal gefaciliteerd worden door de genoemde coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze zal via een door BeterOud aangestelde kwartiermaker worden geworven, waarbij een delegatie van de Raad deel uit maakt van de selectiecommissie.

De voorzitter van de Raad van Ouderen wordt in samenspraak met de coördinator door de afvaardiging van de ouderendelegaties gekozen.

Hoewel met deze trapsgewijze werkwijze van regionale delegaties naar de landelijke Ouderenraad er al een belangrijke stap is gezet in het organiseren van representativiteit zullen de delegaties en de Ouderenraad nog niet volledig representatief zijn voor de diversiteit van ouderen in Nederland. Hoewel dit niet binnen dit voorstel valt, is het van belang om ook gebruik te maken van andere bronnen die meer inzicht geven in de behoeften en wensen van ouderen, in het bijzonder degenen die anders buiten beeld blijven. Als in de loop van de uitvoering van het Pact blijkt dat er extra onderzoek nodig is naar behoeften en wensen onder specifieke groepen ouderen, dan kunnen de kennispartners binnen BeterOud (o.a. Movisie, Pharos en Vilans) dit, indien gewenst, apart uitvoeren. Zie bijlage 1 voor de bronnen.

Communicatie

De ouderendelegaties en de Raad van Ouderen moeten herkenbaar, vindbaar en bevroegbaar zijn voor organisaties in het land. Daarom is het handig dat de gegevens op de website van BeterOud worden geplaatst, evenals hulpmiddelen die de afgelopen jaren ontwikkeld zijn om ouderen te betrekken bij beleid en onderzoek (o.a. het Toetsingskader BeterOud, Wegwijzer 'Op weg met cliënten, familie en verwanten naar een passend beleid van de organisatie'). Daarbij zullen de in BeterOud participerende kennisorganisaties, maar ook de andere partners, bruikbare informatie en instrumenten uiteraard ook ter beschikking stellen. Een communicatiemedewerker (ingebod in een team in verband met de continuïteit) zal de informatie ontsluiten en up-to-date houden. Tevens zal de medewerker zorgen voor artikelen in de nieuwsbrief BeterOud en voor het verspreiden van berichten via sociale media. Op basis van bovengenoemde stakeholdersanalyse zal er een communicatieplan worden opgesteld waarin de te ontwikkelen materialen worden vastgelegd.

Organisatiestructuur

De ambitie van BeterOud is de kwaliteit van leven van ouderen te verbeteren door hen in staat te stellen hun eigen unieke leven voort te zetten ondanks de beperkingen van ouder worden. Binnen het consortium BeterOud werken kennisorganisaties, koepelorganisaties, belangenorganisaties en ouderen vanuit de regio's (via de Raad van Ouderen) samen. De organisaties die in de regionale netwerken samenwerken, zijn geen lid van het consortium.. Een vertegenwoordiging van de Raad sluit 3x per jaar aan bij het consortiumoverleg van BeterOud.

Het consortium BeterOud kan zelf (vanwege de ontbrekende juridische entiteit) de coördinator en de communicatiemedewerker niet aannemen en daarom wordt een beroep gedaan op consortiumpartner KBO-PCOB om de rol van penvoerder te vervullen namens BeterOud.

Voor de voorbereidende fase waarin de Nationale Raad wordt gevormd en de coördinator wordt aangesteld stelt het consortium BeterOud een kwartiermaker aan voor 0,3 fte voor maximaal 3 maanden. Op het moment dat de coördinator is aangesteld draagt de kwartiermaker zijn werkzaamheden over. Het consortium BeterOud is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de betreffende coördinator. BeterOud heeft daarom een beslissende stem bij de benoeming. De benoeming vindt in nauw overleg met de leden van de Raad plaats. BeterOud zal ook zorgdragen voor passende vervanging bij ziekte en/of langdurige afwezigheid wegens andere omstandigheden.

De coördinator is de spin in het web rondom de participatie van ouderen. De focus ligt daarbij op participatie in het Pact voor de Ouderenzorg, maar de Raad kan via de coördinator ook benaderd worden rondom andere vraagstukken die ouderen aangaan die niet direct onder het Pact vallen. De belangrijkste taken van de coördinator zijn:

- Ondersteuning van de Raad van Ouderen (o.a. voorbereiding en verslaglegging van vergaderingen, bewaken uitvoering van het jaarprogramma)
- 'Linking pin' naar de regionale ouderendelegaties en de regionale netwerken die horen bij de regionale ouderendelegaties.
- Afstemmen met communicatiemedewerkers van BeterOud en VWS
- Aanwezig bij vergaderingen consortium BeterOud
- Samen met VWS voorbereiden gezamenlijke vergaderingen (4x per jaar)
- Opstellen functie-eisen deelnemers ouderendelegaties (met het oog op de doorontwikkeling van de ouderendelegaties)
- Opstellen functie-eisen deelnemers Raad van Ouderen (met het oog op goede vertegenwoordiging van de regio's)
- Initiatief overleg stakeholders

Op dit moment is het nog niet duidelijk welke vragen er komen vanuit de verschillende programma onderdelen vanuit het Pact van de Ouderenzorg. We gaan vooralsnog uit van een functie van van 0,2 fte. Zes maanden na de start van de voorbereidingen wordt geëvalueerd of dit voldoende is voor een goede rol invulling.

De coördinator van de Raad van ouderen is verantwoordelijk voor de administratie van de Raad. De regionale delegaties zijn zelf financieel verantwoordelijk voor een goede administratie en verantwoording.

Planning

Vorbereiding Ouderenparticipatie

Wat	Wie	Wanneer
Aanstellen kwartiermaker ouderen participatie BeterOud	Consortium BeterOud	Start 1/9/2018
Inrichten Raad van Ouderen + opstellen eisen aan lidmaatschap Raad en lidmaatschap ouderendelegaties	Kwartiermaker BeterOud in afstemming met de regionale ouderen delegaties	Start 1/9/2018
Aanstellen coördinator ouderen participatie	Kwartiermaker in afstemming met de Raad van Ouderen en BeterOud	Start 1/9/2018
Lanceren Raad van Ouderen op 11 oktober	VWS met kwartiermaker/coordinator ouderenparticipatie BeterOud en regionale ouderendelegaties	11/10/2018

Uitvoering Ouderenparticipatie gedurende looptijd Pact Ouderenzorg

Wat	Wie	Wanneer
-----	-----	---------

Overleg Raad van Ouderen met VWS	12 leden Ouderenraad + coördinator BeterOud + VWS	10 x per jaar waarvan 4x met minister
Overleg en activiteiten Ouderendelegaties + financiering ouderendelegaties (jaarlijks overmaken van geld aan regionale netwerk dat de regionale ouderendelegatie gaat ondersteunen)	Ouderendelegaties met coördinator ouderenparticipatie BeterOud	Doorlopend
Toewerken naar goede regionale spreiding van de ouderendelegaties	Coördinator ouderenparticipatie BeterOud + Ouderendelegaties	Vanaf 1/9/2018
Overleg Raad van Ouderen met Consortium BeterOud	2 afgevaardigden vanuit Raad van Ouderen + consortium BeterOud	3 x per jaar
Overleg en afstemming Raad van Ouderen met stakeholders	Coördinator BeterOud + 2 afgevaardigden vanuit Raad van Ouderen + 2 afgevaardigden van consortium BeterOud	1 x per jaar en zn op verzoek
Bijeenbrengen data deelnemers Consortium en ouderenpanels in de regio	Consortium BeterOud	Op verzoek van VWS
Communicatie over Ouderendelegaties en Raad van Ouderen via BeterOud	Communicatiemedewerker BeterOud	Doorlopend
Administratie en verantwoording	Penvoerder namens BeterOud	Doorlopend

Financiering

Het totale budget voor de stem van ouderen binnen het Pact van de Ouderenzorg is: € 953.400
Zie voor de uitwerking van de verschillende posten bijgaand excelbestand.

De kosten worden als volgt verdeeld:

VWS: € 583.512

BeterOud: € 65.088

Regionale ouderennetwerken: € 304.800

Subsidie-aanvraag VWS

<Naam project>

		2018			2019			2020			2021			Totaal	
Activiteit	Medewerker	Uren	Tarief	Bedrag	Uren	Tarief	Bedrag	Uren	Tarief	Bedrag	Uren	Tarief	Bedrag	Uren	Bedrag
Voorbereiding Nationale Ouderenraad															
kwartiermaker	Senior	96	113	10.848	0	113	0	0	113	0	0	0	0	96	10.848
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergaderkosten				500			0			0			0		500
Reiskosten				1.000			0			0			0		1.000
<Materiële kosten>				0			0			0			0		0
Subtotaal		96		12.348	0		0	0		0	0		0	96	12.348
Nationale Ouderenraad															
coördinator	Senior	64	113	7.232	384	113	43.392	384	113	43.392	320	113	36.160	1.152	130.176
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergaderkosten				1.300			5.200			5.200			3.900		15.600
Reiskosten				500			2.000			2.000			1.500		6.000
nascholing en symposia				500			2.000			2.000			1.500		6.000
Onvoorzien				500			2.000			2.000			1.500		6.000
Subtotaal		64		10.032	384		54.592	384		54.592	320		44.560	1152	163.776
8 Regionale delegaties															
coördinatoren		0	0	0	0	0	160.000	0	0	160.000	0	0	160.000	0	480.000
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vergaderkosten							8.000			8.000			8.000		24.000
Reiskosten							16.000			16.000			16.000		48.000
nascholing en symposia							16.000			16.000			16.000		48.000
Onvoorzien							3.200			3.200			3.200		9.600
Subtotaal		0		0	0		203.200	0		203.200	0		203.200	0	609.600
Communicatie															
Strategie en uitvoering communicatieadviseur		96	113	10.848	384	113	43.392	384	113	43.392	288	113	32.544	1.152	130.176
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
promotie materiaal Nationale Raad				2.500			5.000			5.000			2.500		15.000
<Materiële kosten>				0			0			0			0		0
<Materiële kosten>				0			0			0			0		0
Subtotaal		96		13.348	384		48.392	384		48.392	288		35.044	1152	145.176
Organisatie															
Ondersteuning		6	100	600	24	100	2.400	24	100	2.400	20	100	2.000	74	7.400
Administratie		9	100	900	36	100	3.600	36	100	3.600	54	100	5.400	135	13.500
Verantwoording		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<Activiteit>		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
accountantskosten				0			0			0			4.500		4.500
<Materiële kosten>				0			0			0			0		0
Subtotaal		15		1.500	60		6.000	60		6.000	74		11.900	209	25.400
Totaal		271		37.228	828		312.184	828		312.184	682		294.704	2609	956.300

Brink, C. van den

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 20 september 2018 13:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Raad

Hoi [REDACTED]

Ik heb zojuist met [REDACTED] over de Raad van Ouderen gesproken. Dat loopt allemaal gesmeerd.
De Raad is 11 oktober compleet.

Ze hebben er in de samenstelling voor gekozen om naast de 8 vertegenwoordigers uit de 8 regio's,
nog 3 mensen aan toe te voegen vanuit de 3 meest betrokken organisaties (noom, kbo en
knvog/gepensioneerden). Anders kwamen ze er niet uit.

Ik ga een kennismakingsafpraak met hen regelen, zodat we hen voor 11 oktober nog even de hand
kunnen schudden. Ze noemde een aantal namen, eentje daarvan kende ik [REDACTED].
Goede ervaring mee, alleen hij is nog niet heel oud, [REDACTED].

Groet, [REDACTED]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted] KBO-PCOB; [redacted]
Onderwerp: RE: A4 werking Raad
Datum: woensdag 3 oktober 2018 12:55:45
Bijlagen: [image001.png](#)
[image003.png](#)
[De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg september 2018_DEF.docx.docx](#)

Hoi [redacted]
 Excuses dat het zo lang geduurd heeft.
 Bijgaand het a4 en een voorstel voor de invulling van de agenda.
 Ik heb dit samen met [redacted] opgesteld, als je komende dagen nog vragen hebt, kan je met haar schakelen.
 Ik ben er maandag weer en we zien elkaar donderdag.
 Met vriendelijke groet,
 [redacted]
 senior adviseur
 06 [redacted] | [redacted]@vilans.nl

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 2 oktober 2018 20:52
Aan: [redacted]
Onderwerp: A4 werking Raad

Hoi [redacted]
 Heb je voor mij nog A4 over werking Raad? Begint nu wel wat te dringen omdat ik ook graag anderen richting 11 oktober wil informeren.
 Grt. [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 1 oktober 2018 11:55
Aan: [redacted]
CC: [redacted] KBO-PCOB; [redacted]; Poels. [redacted]

Onderwerp: RE: Voorbereiding 11 oktober - Raad v. Ouderen
 Hoi [redacted],

Goed elkaar zojuist gesproken te hebben. Hierbij de punten die ik nog zou mailen:

- Het programma start om 11 uur. We zorgen voor een mooi plekje vooraan voor de ouderen. Zij zijn als tweede aan de beurt in het programma.
Zie hieronder het globale programma voor de dag.
- De vlog van de raad van kinderen gaat lukken. We bespraken het idee de ouderen ook een vlog van 11 oktober te laten maken.
Verder liet jij weten nog een cartoon te hebben, die wellicht aan de minister kan worden aangeboden. Ik kijk daar met [redacted] nog even naar.
- Fijn als ik van jou een lijstje krijg met de namen van de 10 ouderen en kort hun achtergrond, en dan specifieker over de drie ouderen die we een vraag kunnen stellen. O.a. over hun achtergrond en persoonlijke situatie.
- Ik zet nog enkele voorbeeldvragen op een rij, ter voorbereiding voor de dagvoorzitter en de ouderen. Ping pongen we nog even heen en weer.
- De ouderen willen de minister ook een vraag terug stellen. Het idee dat we bespraken: wederkerigheid, de vitaliteit en kracht van ouderen en hoe we dat de komende jaren ook een goede plek geven.
- We willen ouderen graag betrekken bij de invulling van een campagne rondom herwaardering van ouderen. Mooie verbinding te leggen.

- 28 november is het congres van BeterOud, de minister is daar ook bij. [REDACTED], misschien valt er wat te combineren door het eerste gesprek tussen de minister en de Raad v. ouderen op die dag te laten plaatsvinden?
- Om de mensen in de zaal op de 11e aan te moedigen ouderen ook lokaal en regionaal bij hun activiteiten te betrekken, zou het mooi zijn om een emailadres oid te noemen waarop de Raad te bereiken is. Of ze doorgeleid kunnen worden naar de netwerken in de regio. Jij levert die nog aan.
- Kees van der Burg onze Directeur Generaal Langdurige Zorg sluit de dag af. Zou mooi zijn om dan ook nog enkele van de ouderen te vragen hoe zij de dag hebben beleefd en wat hen is opgevallen, evt. met vlog.
- 8 oktober van 9.30 – 11 uur staat het kennismakingsgesprek in Den Haag op het ministerie. Ik hoor einde van de week graag nog van je wie erbij zijn, ivm aanmelding. Ik heb geregeld dat jullie een uur langer kunnen blijven zitten.

Fijn als ik donderdagochtend het lijstje met namen en achtergronden heb, ivm voorbereiding van de minister en de dagvoorzitter ☺

We houden contact.

Groet! [REDACTED]

Programma Parade Pact voor de Ouderenzorg

10.30 Inloop

11:00 uur **Aftrap door dagvoorzitter**

Astrid Joosten geeft korte uitleg over de dag en de opzet van de Parade.

11. 10 uur **Interview minister – Astrid Joosten over het Pact**

11. 25 uur **Presentatie van de Raad van Ouderen**

Staand, met drie hoge tafels en enkele krukken voor wie slecht ter been is. De 10 ouderen worden op het podium gevraagd.

De minister feliciteert hen met deze belangrijke taak. Astrid Joosten stelt drie van hen een aantal vragen over hun rol als Raad. Daarbij komen tevens de 3 thema's: eenzaamheid, langer thuis wonen en verpleeghuiszorg aan bod. Zij stellen de minister een vraag.

Filmpje: het gesprek wordt afgesloten met de felicitaties van de Raad van Kinderen. Of tussendoor om het dynamisch te houden.

11.45 uur **De zaal aan het woord**

11.50 uur **Afronding van het plenaire deel en huishoudelijke mededelingen**

12.00 uur Pauze – de hele dag is er de gelegenheid om te lunchen.

12.15 uur Speeddates

13.00 uur Start pitches-workshops van allerlei partijen die iets voor de ouderenzorg doen

16.15 uur Plenaire afronding door Astrid Joosten met: Kees van der Burg, directeur generaal Langdurige zorg, compilatiefilmpje van de dag, en reactie van enkele ouderen van de Raad van Ouderen.

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 26 september 2018 10:45

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED] | KBO-PCOB'; [REDACTED]

Onderwerp: Voorbereiding 11 oktober

Ha [REDACTED] en anderen,

Fijn als je het wilt nagaan of 8 oktober lukt. We horen het graag.

En prima als jullie nog een uur willen blijven zitten. Ik laat even checken of er een ruimte beschikbaar is.

Graag stem ik de opzet voor 11 oktober met je af. Er zijn nu de volgende ideeën:

- Er is 15 a 20 minuten tijdens het plenaire programma.
- De minister nodigt alle 11 de leden één voor één uit om op het podium te komen. Zou mooi zijn als het een beetje ceremonieel kan zijn. Ideeën?
- We hebben aan de Raad van Kinderen gevraagd of zij een vlog willen opnemen waarin zij de Raad van Ouderen succes wensen met hun taak. Levert volgens mij een mooi beeld op, jong en oud. Even afwachten of het lukt. Als alternatief: hebben jullie toevallig mooi materiaal beschikbaar dat visueel is? Evt. een filmpje oid?
- Astrid Joosten is de dagvoorzitter. Zij zal een aantal van de leden vragen stellen, samen met de minister.
Ons voorstel zou zijn:
 - Drie mensen te vragen.
 - iemand die iets kan vertellen over hoe de Raad te werk gaat, over de regio's, BeterOud.
 - en die iets over de drie thema's kan zeggen, liefst persoonlijk verhaal of beeld uit regio.
(eenzaamheid, langer thuis en verpleeghuiszorg)
- De zaal zit vol met mensen die wellicht ook ouderen willen betrekken bij hun acties. Mooi als de mensen op het podium kunnen vertellen hoe zij te bereiken zijn, email, website? Dan projecteren we dat ook op het scherm.

Ik stem graag met je af of jullie dit ook vinden passen, en over de ideeën die jullie nog hebben!
[redacted] zorgt voor de voorbereiding van de minister, dus heb ik even meegenomen in de cc. Evenals mijn collega [redacted] die ook betrokken is.
Groet, [redacted]

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@home.nl]

Verzonden: maandag 24 september 2018 9:15

Aan: [redacted]

CC: [redacted] | KBO-PCOB'; [redacted]

Onderwerp: Re: Stem van ouderen binnen het Pact van de Ouderenzorg: presentatie, profiel en voorstel

Dag [redacted]

Ben het met je eens dat 10 oktober niet handig is.
Bovendien ben ik dan op Expeditie Begonia van Actiz (met een presentatie over BeterOud).

Ik ga met de leden van de Raad overleggen of ze op 8 oktober om 9.30 (en wellicht wordt het 10 uur, gezien de lange reistijd van sommigen) in Den Haag kunnen zijn.
Zou wel fijn zijn als ik als kwartiermaker de mogelijkheid heb om na afloop van het gezamenlijke overleg nog een uurtje kan blijven zitten (tussen 11 en 12) en na te praten en wat taken te verdelen.

[redacted] en [redacted] kunnen jullie 8 oktober ook aanwezig zijn? Als jullie niet kunnen dan doe ik het alleen, en dan hebben we uitgebreid vooroverleg.

Groet,
[redacted]

PS: agenda die ik richting de ouderen verspreid is dan:
9.30-10 uur inloop
10-11 uur gezamenlijk overleg VWS en Raad

11 - 12 uur nabespreking Raad

Op 21-9-2018 om 17:56 schreef [REDACTED] van den:

Hoi [REDACTED],

Ik heb twee data gekregen:

8 oktober van 9.30-11u

10 oktober van 11-12.30u of van 14-15.30u.

De laatste datum vind ik niet zo handig, dag van tevoren. Dus een grote voorkeur voor 8 oktober.

Als 8 oktober niet lukt, kunnen we wat mij betreft ook nog naar randen van de dag kijken, met een broodje en soep.

Goed weekend, [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 20 september 2018 18:13

Aan: [REDACTED]; [REDACTED]

CC: [REDACTED] | KBO-PCOB'

Onderwerp: RE: Stem van ouderen binnen het Pact van de Ouderenzorg: presentatie, profiel en voorstel

Dag [REDACTED]

Dank voor het sturen, ziet er goed uit.

Het secretariaat stuurt me morgen twee data voor de kennismaking met de leden.

Die zal ik jullie zsm doorsturen. Even uit nieuwsgierigheid,

zit erin leeftijd ook wat diversiteit in verwachten je? En zijn er ook mensen bij die zelf al gebruik maken van ondersteuning of zorg? Dat zou wel

waardevol zijn. Voor de verpleeghuiszorg is dat natuurlijk lastig, alleen begreep ik van jullie dat een aantal in een cliëntenraad zit.

Hieronder de andere punten:

Wat betreft 11 oktober: er is ongeveer 15-20 min. ingeruimd in het plenaire programma om de Raad te lanceren.

Mochten jullie nog creatieve ideeën hebben hoe we dit op een leuke manier kunnen doen, dan zijn die welkom. De minimale

variant die we nu hebben is een kort interview door de dagvoorzitter met (een aantal) van de leden, in interactie ook met de

minister. Zijn er evt. nog leuke beelden die we kunnen afspelen of iets anders?

@ [REDACTED], voor mijn vakantie spraken we af om een A4 te maken met uitleg over de werking van de Raad en de verwachtingen

over en weer zoals we die bespraken. Is dat nog gelukt? Dan vul ik het evt. aan.

Lijkt me goed om dat met elkaar vast te stellen

en dan straks ook te gebruiken voor de communicatie naar de leden.

@ [REDACTED], ik begreep dat de subsidie door jullie is ingediend en nu bij onze financiële directie ligt voor verdere afhandeling.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]]@home.nl]

Verzonden: donderdag 20 september 2018 16:57

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Stem van ouderen binnen het Pact van de Ouderenzorg: presentatie, profiel en voorstel

Dag [REDACTED]

Ter aanvulling op ons telefoongesprek van daarnet, de mail die naar de ouderen is verstuurd na het overleg van 3 september.

In de powerpointpresentatie hebben we het verhaal verwerkt en ook de afspraken en tijdsplanning.

Verder is bijgevoegd het profiel van een lid van de Raad en het voorstel zoals

we dat bij VWS op het subsidieplein hebben ingediend.

Vriendelijke groet,

Functieprofiel Lid Raad van Ouderen BeterOud

6 september 2018

DOEL VAN DE FUNCTIE

Als lid van de Raad van Ouderen BeterOud vertegenwoordig je, in teamverband, ouderen in het overleg met het ministerie van VWS. Je neemt zitting in de Raad als afgevaardigde vanuit 1 van de 8 regionale ouderendelegaties van BeterOud of als afgevaardigde van 1 van de 3 ouderenorganisaties die betrokken zijn bij BeterOud (NOOM, KBO-PCOB, NVOG/KNVG).

De Raad van Ouderen houdt zich bezig met: agenderen van de meest actuele en relevante thema's vanuit het perspectief van ouderen, op gelijkwaardige wijze meedenken over de richting en inhoud van de verschillende lijnen binnen het Pact voor de Ouderenzorg, meedenken in de uitwerking van thema's, maatregelen, ethische dilemma's, gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over actuele vraagstukken rondom ondersteuning en zorg voor ouderen, het leggen van verbinding met regionale achterbannen en stakeholders.

Je verdiept je in diverse onderwerpen op het terrein van BeterOud en, binnen de bevoegdheden van de Raad van Ouderen, neem je actief deel aan de meningsvorming van de eigen regionale ouderendelegatie en van de gehele Raad van Ouderen. Je neemt actief deel aan de overlegvergaderingen van de Raad van Ouderen en vergaderingen van je eigen regionale ouderendelegatie. De Raad van Ouderen vergadert 10 keer per jaar, waarvan 4 keer met het ministerie van VWS. De vergaderfrequentie van de regionale ouderendelegaties wordt door de delegaties zelf bepaald.

ORGANISATORISCHE POSITIE

De leden van de Raad van Ouderen ontvangen ondersteuning van BeterOud (een coördinator en een communicatiemedewerker) bij hun werkzaamheden. Ze ontvangen geen functionele aanwijzingen van BeterOud. Alle leden maken onderdeel uit van een regionale ouderendelegatie of

vertegenwoordigen 1 van de 3 ouderenorganisaties. Er worden nadere afspraken gemaakt over de ondersteuning door BeterOud, de rolverdeling en het overleg.

VAARDIGHEDEN

- In staat om schriftelijke informatie vlot te verwerken en hier de essentie van te doorzien.
- In staat om belangrijke informatie op te nemen uit mondelinge mededelingen, kunnen doorvragen en kunnen ingaan op reacties,
- In staat om nieuwe informatie te vinden, op te nemen en effectief te kunnen toepassen,
- In staat om eigen opvattingen, visies en voorstellen helder en overtuigend te presenteren, zowel mondeling als schriftelijk.
- In staat om, in overleg met anderen, actief bij te dragen aan meningsvorming, afweging van belangen en standpunten, constructief debat en gezamenlijke besluitvorming.

KENNIS

- Collectief (als lid van de Raad van Ouderen): kennis van minimaal 1 van de 3 programmalijnen van het Pact voor Ouderenzorg.
- Collectief (als lid van een regionale ouderendelegatie): goed geïnformeerd over regionale ontwikkelingen.
- Individueel en collectief (als vertegenwoordigers van BeterOud): voldoende kennis en inzicht in de vragen die spelen bij ouderen en in staat om de stem van ouderen te laten horen.

SPECIFIEKE FUNCTIE-EISEN

- Je wordt afgevaardigd vanuit 1 van de 8 regionale ouderendelegatie of vanuit 1 van de 3 ouderenorganisaties die betrokken zijn bij BeterOud.
- Actief in een Cliëntenraad, Participatieraad, WMO-adviesraad, Raad van Toezicht, Beoordelingscommissie (onderzoek), projectgroep op onderdelen van het pact voor de ouderenzorg.
- Deelname aan leergemeenschappen en bijeenkomsten BeterOud.
- Onderhoudt de voor de functie vereiste kennis en vaardigheden;
- Is bereid om tenminste gedurende de looptijd van het Pact voor de Ouderenzorg (3 jaar) deze functie te vervullen.

COMPETENTIES

- Presenteren
- Mondelinge vaardigheid
- Samenwerken

TIJDSBESLAG

Minimaal 2 dagen in de maand beschikbaar zijn, voor het inlezen van documentatie en het bijwonen van vergaderingen (o.a. met het ministerie van VWS), werkplaatsen en bijeenkomsten van BeterOud. Dit is een jaargemiddelde. De inzet is niet gelijk door het gehele jaar heen.

FACILITEITEN VANUIT BETEROUD

- Ondersteuning door BeterOud (een coördinator en een communicatiemedewerker)
- Actuele informatie en achtergronddocumentatie
- Een reiskostenvergoeding van €0,25 per km of kosten openbaar vervoer per bijeenkomst.
- Gratis bezoek symposia en bijeenkomsten BeterOud of bijeenkomsten van derden voor zover het verband houdt met het functioneren in de Raad van Ouderen.
- Vergoeding voor de structurele overleggen met de Nationale Raad van Ouderen

**SAMEN WERKEN AAN
WONEN, WELZIJN EN ZORG**

beter
ouder

SAMEN
WERKEN
AAN WONEN,
WELZIJN & ZORG

STEM VAN OUDEREN / RAAD VAN OUDEREN
3 september 2018

Agenda

1. Welkom
2. Status voorstel VWS
3. Inhoud voorstel VWS
4. Planning
5. Afspraken
6. Lunch

Stem van ouderen

Filmpje Hannie van Leeuwen

Website ZonMW

<https://t.co/0cyx1eBJOb> <https://t.co/9ccLtKHqTn>

Status voorstel: vraag vanuit pact voor ouderenzorg

- Betrokkenheid ouderen bij het pact
- Gedurende de looptijd van het programma (3 jaar)
- Op alle programmalijnen van het pact: eenzaamheid, langer thuis en 'thuis in het verpleeghuis'
- Niet op persoonlijke titel, maar vanwege regionale verbinding
- Vragen vanuit VWS naar regio's en andersom

Inhoud voorstel: regionale ouderendelegaties

- 8 regionale ouderendelegaties, geen uitbreiding, wel betere spreiding over het land
- Elke regionale ouderendelegatie maakt afspraken met een regionaal netwerk (naar keuze) over ondersteuning (12.500 per jaar subsidie)
- Er moet sprake zijn van doorontwikkeling, eisen:
 - 50% van de leden moet actief zijn in Onderzoeksgroep, CR, WMO-raad etc.
 - Minimaal 8 personen + rooster van aftreden
 - Vanuit elke delegatie worden 2 leden afgevaardigd naar Raad van Ouderen

Status voorstel: Raad van Ouderen

- Leden zitten niet op persoonlijke titel in de Raad, maar vanwege regionale verbinding
- Taken: agendering, advisering, beoordeling onderzoek etc.
- Ondersteuning door coördinator van BeterOud
- Vergaderingen: 10 x met de raad waarvan 4x met VWS + 2x (een afvaardiging) met consortium BeterOud
- Ook hier eisen aan leden:
 - Afvaardiging vanuit de 8 ouderendelegaties + 3 leden vanuit de ouderenorganisaties NOOM, NVOG/KNVG en KBO-PCOB
 - Actief in het werkveld + presentatievaardigheden

Status voorstel: Communicatie

Er wordt een communicatiemedewerker aangesteld vanuit BeterOud met als taak:

- Presenteren van ouderendelegaties, de Raad en BeterOud
- Via website (NB: het deel van de ouderen is aangepast, rest volgt)
- Via nieuwsbrieven, sociale media etc.
- In nauw overleg met de coördinator

Ouderen worden beter vindbaar!

Status voorstel: organisatiestructuur

Raad van Ouderen (ondersteund door coördinator)

- Gesprekspartner van VWS (gezamenlijke agenda) en BeterOud (2x per jaar sluit afvaardiging vanuit de Raad aan en elke vergadering de coördinator)

8 regionale ouderendelegaties (ondersteund door eigen netwerk)

- Gesprekspartner van het eigen regionale netwerk
- Afvaardiging (2 personen) naar Raad van Ouderen

NB: er is geen directe relatie tussen netwerken en BeterOud

Status voorstel: opdracht

- Opdracht van VWS voor BeterOud
- BeterOud is de opdrachtgever van de coördinator en de communicatiemedewerker
- Voor de uitvoering is KBO-PCOB penvoerder (maar hoeft de buitenwereld niet te weten).

Planning

- Q4 voorbereidingen treffen (kwartiermaker)
- 11 oktober 2018 lancering Raad van Ouderen
- Q1 2019 van start (voor 3 jaar)

Planning: voorbereidingen (1)

- Voor 7/9/18: Verspreiding Functieprofiel Raad van Ouderen
- Voor 20/9/18: Aanmelden 1 of 2 kandidaten voor Raad van Ouderen vanuit de regionale ouderendelegaties (en voor de 3 zetels vanuit NOOM, KBO-PCOB en NVOG/KNVG)
- Voor 05/10/18: Gesprek kandidaten met kwartiermaker
- 11/10/18: lancering Raad van Ouderen
- Na 11/10/18: kiezen (onafhankelijke) voorzitter en selecteren coördinator. Hierin heeft de Raad van Ouderen een rol.

Planning: voorbereidingen (2)

- Voor 1/11/18: Werven coördinator en communicatiemedewerker, in tussentijd is er een kwartiermaker
- Voor 1/12/18: Samenstelling regionale ouderendelegaties VWS-proof maken (voldoen aan de criteria)
- Voor 1/12/18: Contract sluiten tussen regionale ouderendelegaties en netwerken over ondersteuning van de ouderendelegaties door de netwerken

Onderzoek

Het onderdeel onderzoek is aangepast in het voorstel:

- Partners BeterOud doen op verzoek van VWS onderzoek. Hiervoor worden aparte overeenkomsten gesloten.
- Het consortium BeterOud zoekt contact met andere programma's zoals Mijn Kwaliteit van Leven.
- Er is contact met ZonMW over de eisen die gesteld worden aan participatie van ouderen (en de bijbehorende financiën) vanuit het programma 'Langdurige zorg en ondersteuning' en andere subsidieprogramma's.

Wat hebben we vandaag afgesproken? (1)

- Voor 7/9 verspreiding profielschets lid Raad van Ouderen
- Uiterlijk 20/9 reactie kandidaten (minimaal 1 per regionale ouderendelegatie)
- Indiening plan op subsidieplein voor 7/9. NB: als plan ingediend is, is het gehonoreerd door VWS en kunnen we aan de slag.
- Na indiening wordt plan rondgestuurd aan aanwezigen van overleg 3 september. Ze zijn vrij om het door te sturen naar leden van de regionale delegatie en netwerkpartners.

- Kwartiermaker maakt voor 1 oktober een voorbeeld-contract voor de regionale ouderendelegaties. Dat kunnen ze gebruiken om afspraken te maken met hun netwerk. In het contract staat welke ondersteuning de ouders krijgen van de netwerken (voor de 12.500 euro).
- Voor 1/12 tekenen de regionale ouderendelegaties een contract met hun netwerk en sturen ze het contract aan de kwartiermaker.

- Er komen 3 extra zetels in Raad van Ouderen. Voor de ouderenorganisaties die in BeterOud participeren: NOOM, NVOG/KNVG en KBO-PCOB. De afgevaardigden vanuit deze organisaties voldoen aan de eisen die ook aan de andere leden van de Raad worden gesteld.
- Bij de samenstelling van de regionale ouderendelegaties en de Raad van Ouderen wordt gekeken naar diversiteit.

Wat hebben we vandaag afgesproken? (4)

- In de regio Amsterdam is vanaf heden nog maar 1 regionale ouderendelegatie actief (en niet langer 2). Deze delegatie bedient Flevoland, Amsterdam en West-Friesland.
- Daarmee komt er 1 regionale ouderendelegatie ‘vrij’ (er zijn nog maar 7 delegaties, terwijl we in het voorstel ruimte hebben voor 8).
- In de vergadering is besloten om deze vrijgekomen plek te gebruiken om in het noorden van Nederland (4 provincies) de boel op te splitsen. Daar zullen 2 ouderendelegaties komen. 1 voor Friesland/Groningen en 1 voor Drenthe/Overijssel.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED] KBO-PCOB
Onderwerp: Re: Voorbereiding 11 oktober - Raad v. Ouderen
Datum: donderdag 4 oktober 2018 08:29:31
Bijlagen: leden RvO oktober 2018.xlsx

Dag [REDACTED]

Ik heb een overzicht gemaakt met de leden van de RvO voor zover nu bekend. De regio Genero doet ook mee, maar daar zijn 4 kandidaten waar ze rustig een keuze uit willen maken voor de 2 beste kandidaten. De tweede kandidaat van Limburg heb ik nog niet gesproken en daar heb ik nog geen CV van. Zij is ook een voormalig inspecteur van de IGZ. Ze is waarschijnlijk wel aanwezig 11 oktober.

Ik ben zelf behoorlijk onder de indruk van de CV's van de mensen. Met sommigen werk ik al een aantal jaren, maar wist niet dat ze zoveel doen!
Ben benieuwd wat jij er van vindt.

En er is een mooie spreiding qua leeftijd (60-ers, 70-ers en 80-ers), achtergronden (alle programmalijnen worden ruimschoots afgedekt), werkervaringen en ook qua diversiteit zijn er een aantal kandidaten met goede ervaringen (waaronder de kandidaat van NOOM!).

De vragen zien er goed uit. In het groen welke personen 11 oktober aanwezig zullen zijn (een behoorlijk aantal leden is niet aanwezig vanwege vakanties, en andere vergaderingen/bijeenkomsten). Voor je vragen kun je het best Gonny de Vries vragen (eenzaamheid), Anjo Geluk (verpleeghuis) en Theo Roes (langer thuis wonen). Tielke Ausems is niet aanwezig 11 oktober. Jammer. Je kan er ook voor kiezen om ipv Theo Roes de Marilyn Haimee te vragen (in het kader van de diversiteit), maar dan is het goed om ook nog een vraag over dit thema te stellen.

Wil je nog meer info over de kandidaten weten?
Wellicht woonplaats? Of iets anders?
Laat maar even weten.

En mbt de cartoon. Ik begrijp het hoor. Had zelf niet voor niets een twijfel. We gaan nadenken over een ander kadootje. Sowieso kunnen ze het Toetsingskader aanbieden. Daar is hard aan gewerkt en dat zal ook de komende jaren nog vaak uit de tas komen bij overleggen in de regio en met VWS.

Hartelijke groet,
[REDACTED]

PS: de gegevens van de ouderen graag met discretie behandelen, maar dat is wellicht een overbodige vraag.

Op 3-10-2018 om 13:08 schreef [REDACTED]:

Hoi [REDACTED]

Daar ben ik weer ☺ We zijn volop bezig met de voorbereiding voor de minister, dus hoop dat je me kunt helpen aan de 10 namen en achtergronden. Uiterlijk morgenochtend moet de voorbereidingsset

compleet zijn. Ik zou je daarvoor nog de vragen sturen die we kunnen meegeven aan Astrid Joosten. Zie bijgevoegd.

Wil jij kijken of je nog aanvullingen hebt?

Als ze alle 10 op het podium staan, stelt Astrid hen voor. Zoals besproken vraagt ze niet één voor één op het podium, maar lijkt me wel netjes om hen voor te stellen.

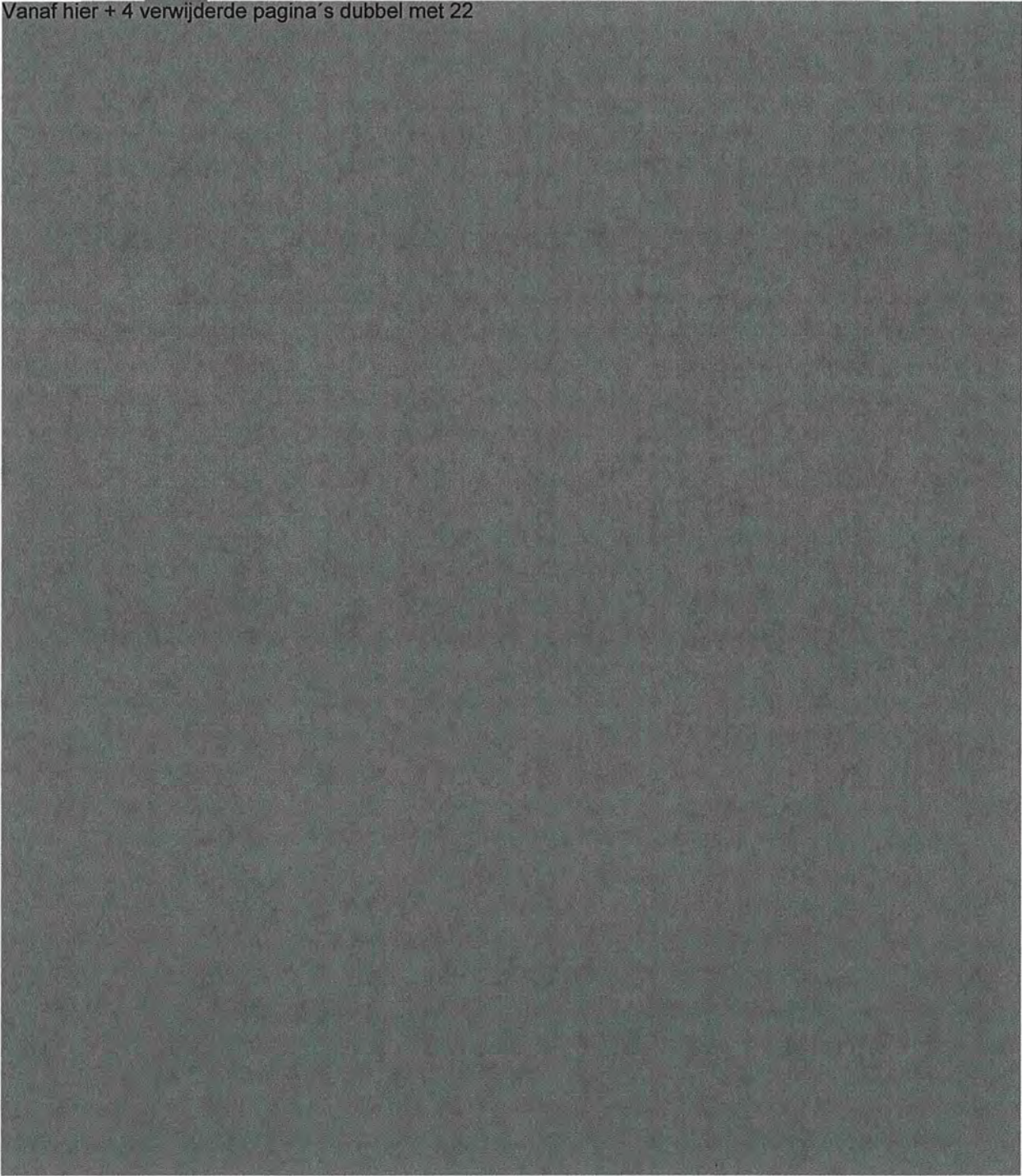
en ik hebben nog even naar de cartoon gekeken, ziet er leuk uit, we denken alleen minder geschikt om aan te bieden.

Het zette ons wel aan het denken: is er eventueel nog een ander symbool, beeldje of tegeltje die ze de minister kunnen geven?

Bijvoorbeeld iets wat ouderenparticipatie uitstraalt?

Groet,

Vanaf hier + 4 verwijderde pagina's dubbel met 22

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted] KBO-PCOB;
 [redacted]@vilians.nl
Onderwerp: Informatie leden Raad van Ouderen
Datum: vrijdag 5 oktober 2018 18:21:42
Bijlagen: [presentatie stem van ouderen in de regio.pdf](#)
[Bijlage-toetsingskader.pdf](#)
[Bijlage De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg.pdf](#)
[pact-voor-de-ouderenorg.pdf](#)

Beste leden van de Raad van Ouderen,

Als eerste een woord van dank aan jullie allen omdat jullie je hebben aangemeld als lid voor de Raad van Ouderen.

Alle kandidaten voldoen aan de eisen die zijn gesteld in het functieprofiel. Volgens mij is het een mooi samengestelde Raad qua leeftijd (60-ers, 70-ers en 80-ers), qua achtergrond en we dekken alle programmalijnen van het Pact voor de Ouderenzorg.

De samenstelling van de Raad is vooralsnog als volgt:

- NUZO: Elisabeth van Oostrum en Elisabeth Vreede
- Drenthe/Overijssel: Anjo Geluk en Ria van Loon
- Noord-Holland en Flevoland: Gonny de Vries en Agnes Cornelissen
- Limburg: Tielke Ausems en Nel van Lin
- 100 Netwerk: Fifi Groenendijk en Jan Festen
- Friesland/Groningen: Coen van den Heuvel en Geesje Nijhof
- Zuid-Holland: Theo Roes en Margriet van Rees
- Genero: hier zijn 4 kandidaten waaruit voor 1 december een keuze wordt gemaakt voor 2 kandidaten
- NOOM: Marylin Haime
- KBO-PCOB: Wim van Minnen
- NVOG/KNVG: Joost Bos

Niet iedereen zal donderdag 11 oktober aanwezig kunnen zijn. Dit vanwege vakanties en andere verplichtingen.

Wel aanwezig zijn: Elisabeth van Oostrum, Elisabeth Vreede, Anjo Geluk, Gonny de Vries, Nel van Lin, Coen van Heuvel, Margriet van Rees, Theo Roes, Joost Bos en Marilyn Haime.

Dat is geen probleem. Met 10 aanwezige leden kunnen we de Raad formeel laten installeren. En dan gaan we eind oktober aan de slag!

Het (nog niet openbare!) programma voor 11 oktober in het Spoorwegmuseum in Utrecht is als volgt:

Programma Parade Pact voor de Ouderenzorg

10.00 uur Vooroverleg Raad van Ouderen

10.30 uur Inloop

11:00 uur **Aftrap door dagvoorzitter**

Astrid Joosten geeft korte uitleg over de dag en de opzet van de Parade.

11. 10 uur **Interview minister – Astrid Joosten over het Pact**

11. 25 uur **Presentatie van de Raad van Ouderen**

Staan, met drie hoge tafels en enkele krukken voor wie slecht ter been is. De 10 ouderen worden op het podium gevraagd.

De minister feliciteert hen met deze belangrijke taak. Astrid Joosten stelt drie van hen een aantal vragen over hun rol als Raad. Daarbij komen tevens de 3 thema's: eenzaamheid, langer thuis wonen en verpleeghuiszorg aan bod. De Raad stelt ook de minister vragen.

11.45 uur **De zaal aan het woord**

11.50 uur **Afronding van het plenaire deel en huishoudelijke mededelingen**

12.00 uur Pauze – de hele dag is er de gelegenheid om te lunchen.

12.15 uur Speeddates

13.00 uur Start pitches-workshops van allerlei partijen die iets voor de ouderenzorg doen

16.15 uur Plenaire afronding door Astrid Joosten met: Kees van der Burg, directeur generaal Langdurige zorg, compilatiefilmpje van de dag, en reactie van enkele ouderen van de Raad van Ouderen.

Maandag 8 oktober gaan we de bijeenkomst van 11 oktober voorbereiden. Dat doen we in Den Haag bij het ministerie van VWS (op 3 minuten lopen vanaf het station Den Haag CS). Hierbij zijn aanwezig: Elisabeth van Oostrum, Elisabeth Vreede, Gonny de Vries, Tielke Ausems, Joost Bos, Jan Festen, Coen van den Heuvel. Deze mensen zijn aangemeld bij het ministerie van VWS. Een legitimatie is verplicht in het gebouw van VWS!

Voorstel agenda 8 oktober 2018

9.45 uur Ontvangst

10.00 uur Opening en voorstelronde

10.10 uur Doel van het Pact en verbinding Raad van Ouderen

10.40 uur Programma bijeenkomst 11 oktober in Utrecht

11:55 uur Afsluiting

Routebeschrijving

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/contact/routebeschrijving>

We worden ontvangen door Carola van den Brink, Directie Langdurige Zorg. Zij zal zorgen dat jullie bij de receptie worden opgevangen, zodat we in één keer naar boven kunnen.

Aanwezigen vanuit VWS:

██████████, Directie Maatschappelijke Ondersteuning

██████████ Directie Langdurige Zorg

██████████ Directie Communicatie

Omdat niet iedereen de afgelopen jaren heeft ontvangen stuur ik bij deze email nog een aantal stukken mee. Het gaat om:

- Het subsidievoorstel dat is ingediend bij VWS
- Het pact voor de ouderenzorg
- Het toetsingskader / meetlat van ouderen
- Powerpointpresentatie De stem van ouderen (deze is de afgelopen weken regelmatig gegeven in het land)

Ik hoop jullie voldoende te hebben geïnformeerd.

Als er nog vragen zijn dan ben ik bereikbaar via de email: ██████████@gmail.com en

telefonisch: 06-██████████

Hartelijke groet en tot maandag, donderdag of een andere keer.

██████████

**SAMEN WERKEN AAN
WONEN, WELZIJN EN ZORG**

beter
ouder

**SAMEN
WERKEN
AAN WONEN,
WELZIJN & ZORG**

DE STEM VAN OUDEREN

BeterOud

- Samenwerkingsverband ouderen, professionals, onderzoekers
- Website, regionale leerkringen, werkplaatsen
- Voortzetting NPO
- Meer dan zorg
- Altijd met ouderen!

Iaego

K^L
C
A

MOVISIE

 kbo-pcob

NOOM
Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten

habion

Vilans

 Stichting Educatie
Zorg & Welzijn

 **Sociaal Werk
Nederland**

PHAROS
EXPERTISECENTRUM GEZONDHEIDSVerschillen

nvog

 KNVG

ROS **netwerk**

**beter
oud**
SAMEN
WERKEN
AAN WONEN,
WELZIJN & ZORG

Waarom ouderen betrekken?

**Liever naar de Hema dan het
wijkcentrum: ouderen willen niet
constant aan hun leeftijd worden
herinnerd**

Wat brengen ouderen in?

<https://t.co/0cyx1eBJOb> <https://t.co/9ccLtKHqTn>

Hier filmpje van Hannie van Leeuwen (5 minuten)

Ouderen laten hun stem horen

Dat gebeurt via:

- 8 regionale netwerken (waaronder ZIF)
- Nationale Raad van Ouderen
- cliëntenraden, seniorenraden, participatieraden, ouderenbonden, klantenpanels, Raden van Toezicht, vakbonden, politiek, burgerinitiatieven,

Toetsen op ouderenperspectief

- Opgesteld door ouderen zelf
- Meer dan zorg
- Eigen verantwoordelijkheid
- Aandachtspunten:
 - Voorbereiden op de toekomst
 - Wonen in een prettige buurt
 - Transmurale zorg
- Voorbeeldprojecten langs de meetlat

Waar vind je ouderen?

- Website Regionale Netwerken
- Website BeterOud (www.beteroud.nl)
- Website Zorgbelang
- Website seniorenorganisaties
- Website patientenorganisaties

Via email: RvO@beteroud.nl

De daad bij het woord

8 STAD & STREEK

Steenwijkse draait mee bij Verpleegkunde en Toegepaste Gerontologie

Anjo (72) is thuis tussen studenten

Voor studenten is de aanwezigheid van Anjo Geluk (72) een meerwaarde. De Steenwijkse past er voor op dat 'oma het beter weet'.

Francisco Muller
Zwolle

Anjo Geluk (72) heeft tien kleinkinderen. Leuk hoor, maar alleen maar oma zijn! Da's niets voor haar. Ze voelt zich net zo thuis op hogeschool Windesheim in Zwolle, waar ze samen met een groep leeftijdgenoten meedraait bij de opleidingen Verpleegkunde en Toegepaste Gerontologie.

Ze volgt - of geeft - colleges en zit in werkgroepen en projectgroepen met studenten. „Als je pakweg een jaar of achttien, twintig bent is het moeilijk om dingen te zien vanuit de leefwereld van ouderen. Wij fungeren als klankbord en vraagbaak zodat ze vervallen in 'oma weet het beter'...“

Heup
De Steenwijkse is van oorsprong verpleegkundige en sociologe en schrijft nog steeds boeken. Haar

leefstijl verhuizen. Je ziet vaak dat mensen na hun pensionering naar een mooie plek verhuizen om te gaan tentenieren. Maar kunnen en willen ze dan een nieuw sociaal netwerk opbouwen? Het kan best

ren? We gaan interviews houden met mensen die die stap gezet hebben.

Spannend
Op dit moment zijn ze samen met

len in Groningen en Leeuwarden en bij de Rijksuniversiteit Groningen groepen senioren samen te stellen die hun kennis en ervaring kunnen inbrengen bij opleidingen die met ouderen te maken hebben. Veel studenten verpleegkunde

jou misschien, maar wat denk je van mij? Dat is een eye-opener. Ik neem innovaties in de zorg. Je kunt allerlei technische oplossingen bedenken om het leven voor ouderen makkelijker te maken, maar gaan ze die ook gebruiken?

A Anjo Geluk in hogeschool Windesheim. „Voor mij is dit genieten.“ FOTO: H. M. M. M.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11
Datum: dinsdag 20 november 2018 15:28:12
Bijlagen: [Werkwijze Raad van Ouderen opm MW.docx](#)

Dag [REDACTED]

Ik heb een paar kleine aanpassingen gedaan.

En zag bovenin de tekst die [REDACTED] heeft aangeleverd nog een fout..... de meest betrokken leden uit de regio'. daar krijg ik problemen mee. Kun je dit aanpassen in 'betrokken leden'?

Succes met de afronding!

[REDACTED]

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 15:14
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11

Hoi [REDACTED]

Ik heb het toegevoegd. Kijk even naar de laatste passage, ok zo?

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 14:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11

Dag [REDACTED],

Bij deze het overzicht. Ik wist eigenlijk nu al wel wie er zullen zijn.

Vanuit Genero komt er niemand (ze hebben nog geen leden gekozen), dus 1 persoon minder dan gedacht.

En in het overzicht heb ik kost samengevat wat ieders achtergrond is.

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 09:43
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11

Hoi [REDACTED]

Lijkt me prima. Ik heb nog even een stuk opgesnord dat [REDACTED] eerder heeft gemaakt over de werkwijze.

Zie bijgevoegd. Misschien een idee als je onderstaande over advisering daaraan toevoegt.

Dan ligt er een mooi stuk dat mee kan met de vergaderstukken.

Ik heb in het document nog een paar kleine tekstuele dingen gewijzigd.

Zie je kans het stuk vanochtend naar mij te sturen?

Je had het ook nog over een overzicht van de namen. Zou je die ook willen sturen?

Veel dank!

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 00:05
Aan: [REDACTED]@minvws.nl>
Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11

Dag [REDACTED],

Prima. Ik hoor het wel.

Wellicht verstandig om het nu nog even niet te doen en het uit te stellen tot na 28 november.

Dan kennen de leden van de raad elkaar wat beter en kunnen ze ook wat beter als groep optrekken (dat missen ze nu nog).

Groet,

[REDACTED]

PS:

Bij deze het deel van het verslag dat gaat over de wijze waarop de RvO wil adviseren. Kun je hier iets mee voor de agenda van de 27^e?

Wijze van advisering aan VWS

De Raad van Ouderen hanteert de volgende uitgangspunten voor het overleg met VWS:

- De raad beperkt zich tot advies vanuit ouderenperspectief.
- Het advies is gericht op de inhoud en bevat daarnaast randvoorwaarden voor de uitvoering.
- De raad behandelt in principe geen adhoc-vragen. Ze wil de tijd hebben om het vraagstuk mee te nemen naar de regio's (of de achterban in het geval van de aangesloten seniorenorganisaties). De wortels die de leden in de regio hebben is de kracht van de Raad van Ouderen.
- Dat wil niet zeggen dat in het gezamenlijk overleg met VWS geen vraagstukken voorgelegd kunnen worden aan de leden van de raad. Zij zitten in de raad zonder last en ruggenspraak en kunnen hun mening geven over onderwerpen. Maar dat is geen formeel advies.
- Voor een goed advies heeft de raad 6 weken nodig. Bij elk verzoek willen de leden van de raad met elkaar kunnen overleggen alvorens met een advies te komen.
- Het is prettig als voorafgaand aan de adviesvraag VWS uitleg geeft over het onderwerp, de wijze waarop eraan wordt gewerkt en welke partijen er mee bezig zijn. Een voorbeeld is de bijeenkomst van 13 november waar [REDACTED] een presentatie geeft over de programmalijnen.
- De raad wil graag inzicht hebben in de jaaragenda van VWS, zodat ze weet op welk moment VWS over bepaalde onderwerpen vragen gaat stellen.
- Bij het ongevraagde advies hanteert de raad de eigen jaaragenda (die in december wordt vastgesteld). Deze agenda wordt vastgesteld aan de hand van de inhoudelijke lijnen van het pact voor de ouderenzorg (welke onderwerpen krijgen prioriteit van de raad). NB: het huiswerk voor de eerstkomende vergadering van de raad is: bestudeer het pact voor de ouderenzorg en maak voor jezelf een top-3 van onderwerpen die prioriteit moeten krijgen.

Vorbereiding overleg 27 nov VWS

[REDACTED] geeft een presentatie over de programma's die VWS uitvoert in het kader van het pact voor de ouderenzorg. De sheets worden verspreid onder de leden van de raad. **Bijlage wordt nagestuurd.**

De eerste vraag van de minister voor de Raad van Ouderen is: wat is uw advies omtrent de campagne van VWS gericht op herwaardering van ouderen. Deze vraag heeft de minister op 11 oktober aan de raad gesteld en hij wil hier op 27 november graag over verder praten. Hierop heeft [REDACTED] een aanbod gedaan. Zij heeft dit onderwerp de afgelopen weken in verschillende gremia geagendeerd en veel goede adviezen gekregen. Zij zal van deze adviezen een samenhangend verhaal maken dat tegelijkertijd met het verslag wordt verstuurd. Zie de bijlage.

De vraag aan de leden van de raad is:

Willen jullie uiterlijk vrijdag 23 november aangeven wat jullie missen of waar jullie anders over denken. Een inventarisatie van de reacties wordt door [REDACTED] in het weekend van 24 november verwerkt in een conceptadvies dat de raad op 27 november met VWS kan bespreken.

Haar verzoek is om geen wijzigingen in de tekst op te nemen, maar haar in een email de opmerkingen te sturen die corresponderen met nummers in de tekst. De nummers in de tekst maken rubriceren van reacties makkelijker. Reacties mogen naar het emailadres van [REDACTED] maar ook in cc aan alle leden. Op die manier ontstaat er wat debat. Het is jammer dat de raad voor de bijeenkomst van 27 november niet bij elkaar komt, dan had het onderwerp uitgebreid besproken kunnen worden. Maar het is niet anders.

Voorstel agenda 27 november (de agenda wordt verstuurd door [REDACTED])

1. Opening
2. Kennismaking leden RvO, minister en ambtenaren VWS.
3. Hoe gaan we samenwerken? Wijze van advisering vanuit RvO
4. Verzoek van VWS rondom campagne 'herwaardering van ouderen'.
5. Vergaderplanning
6. Afsluiting

Congres nieuwe generatie ouderenzorg 28 november

- De leden van de RvO zijn uitgenodigd voor het congres. Zij kunnen zich aanmelden bij [REDACTED] en de kosten voor deelname worden betaald via de Raad van Ouderen.
- De raad levert op 2 momenten een bijdrage aan het programma.
- In het plenaire deel gaan 3 leden in gesprek met de minister. Dit gebeurt op basis van vooraf vastgestelde vragen (gezamenlijk overleg [REDACTED] en VWS). **Bijlage wordt nagestuurd.**
- Daarnaast verzorgt de Raad van Ouderen een workshop. Deze gaat over de meetlat van ouderen. De inleiding zal worden verzorgd door de kwartiermaker in samenwerking met 2 of 3 leden van de raad. Daarna gaan de deelnemers in groepen met elkaar in gesprek. Een programma en rolverdeling wordt voorbereid door [REDACTED] en [REDACTED]. In overleg met de deelnemende ouderen. **Bijlage wordt nagestuurd.**

Verzonden vanuit Mail voor Windows 10

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 19 november 2018 16:35

Aan: [REDACTED]@gmail.com

Onderwerp: RE: Gister en voorbereiding 27/11

Hoi [REDACTED]

Ik heb nog even met onze communicatiemensen gesproken. Ik heb begrepen dat daar ook mediaverzoeken zijn binnengekomen voor de 27ste. Hun eerste reactie was in lijn met die van jullie, nu misschien wat vroeg, straks is er meer te vertellen als Raad verder op weg is. Ze hebben morgenochtend nog even overleg staan waarin het terugkomt, daar hoor ik nog uit terug.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 14 november 2018 16:21

Aan: [REDACTED]@gmail.com>

Onderwerp: Gister en voorbereiding 27/11

Hoi [REDACTED]

Ik zet mijn punten alvast even op de mail, anders vergeet ik ze. Ik heb gister wat dingen voorbij horen komen die ik even bij je wil checken, ook voor de voorbereiding van het gesprek met de minister.

- De werkwijze. Jullie hebben daar gister met elkaar over gesproken. Klopt het dat dit nog kort op papier komt? Dat zou mijn voorkeur hebben, ook voor het gesprek met de minister en om er wat lijn in aan te brengen. Dan kunnen we die notitie meesturen, ook voor duidelijkheid en verwachtingen over en weer.

Adviezen. Volgens mij moeten we het iets meer behapbaar maken. Ik zou zeggen in

ieder geval 3 voor 2019, op ieder thema 1 (eenzaamh, langer thuis, vrphz). Dat past dan ook mooi bij de reeks dat we 4x per jaar met elkaar om tafel zitten. Ik leg de voorstellen die gister voorbij kwamen aan de minister voor tbv gesprek volgende week.

- Planning. Ik zet nog uit bij de programmamanagers welke mijlpalen eraan komen en wat handig is in de timing. Voor zover we daar met elkaar rekening mee kunnen houden, is dat handig. Mijn voorstel zou zijn voorafgaand aan iedere adviesvraag met elkaar om tafel te gaan om vraag te verhelderen en achtergrond te schetsen. Dat helpt hen wellicht ook? Dat merkte ik gister iig.

Even om je mee te nemen, mijn planning voor de voorbereiding minister is volgende week woe.

Fijn als je dan inbreng kunt sturen.

We spreken elkaar morgen. Fijne avond!

Groet,

Raad van Ouderen | Pact voor de Ouderenzorg

Aanleiding

In het Pact voor de Ouderenzorg staat: "We willen een samenleving die is voorbereid op een snel stijgend aantal ouderen, deels kwetsbaar, deels gezond en zelfredzaam. We willen een samenleving waarin alle ouderen zich gewaardeerd en gekend voelen." Dat gewaardeerd en gekend voelen begint bij betrokkenheid van ouderen bij het Pact zelf. Het Ministerie van VWS heeft in het Pact opgenomen: "We zetten een focusgroep met ouderen op waarin we ouderen laten meedenken over onze acties." In overleg met Beteroud is daarvoor de Raad van Ouderen ingericht.

Doel van de Raad

Het hoofddoel van de Raad van Ouderen is: met de drie programma's: " Een tegen eenzaamheid, Langer Thuis en Thuis in het Verpleeghuis van het Pact voor de Ouderenzorg" mee te denken over hoe ondersteuning en zorg voor ouderen het beste vorm gegeven kan worden.

De taken van de Raad van Ouderen zijn:

- Agenderen van de meest actuele en relevante thema's vanuit het perspectief van ouderen
- Op gelijkwaardige wijze meedenken over de richting en inhoud van de verschillende lijnen binnen het Pact voor de Ouderenzorg.
- Uitbrengen van adviezen (gevraagd en ongevraagd) over actuele vraagstukken rondom ondersteuning en zorg voor ouderen
- Leggen van de verbinding met de regionale achterbannen

Samenstelling van de Raad

De raad is samengesteld uit ~~de meest~~ betrokken leden van de 8 regionale ouderendelegaties verspreid over het land en de betrokken leden van de drie ouderenorganisaties die participeren binnen BeterOud. Dit zijn KBO-PCOB,KNVG/NVOG en -NOOM. Het gaat om leden die goed verankerd zijn in hun regio's, die goed in staat zijn eigen belangen te overstijgen en in het overkoepelende belang van het Pact kunnen denken. Het zijn leden die actief zijn in een Cliëntenraad, Participatieraad, WMO-adviesraad, Raad van Toezicht, Beoordelingscommissie (onderzoek) of projectgroep op onderdelen van het pact voor de ouderen zorg.

Werkwijze van de Raad

De Raad van Ouderen vergadert 10 keer per jaar, waarvan 4 keer met het ministerie van VWS. Daarnaast zijn de leden van de Raad beschikbaar om mee te denken en advies te geven aan initiatieven die geïnitieerd zijn aan het Pact voor de Ouderenzorg.

De vergaderfrequentie van de regionale ouderendelegaties wordt door de delegaties zelf bepaald. De Raad wordt ondersteund door een coördinator ouderenparticipatie van BeterOud. Deze coördinator is de 'linking pin' tussen de regionale ouderendelegaties, de Raad van Ouderen, VWS, het consortium BeterOud en andere relevante stakeholders. De Raad van Ouderen zal geheel onafhankelijk zijn in zijn oordeelsvorming. De voorzitter van de Raad van Ouderen wordt in samenspraak met de coördinator door de ~~afvaardiging van de ouderendelegaties gekozen~~ leden van de raad gekozen. Dat zal in eind 2018 gebeuren.

Wijze van advisering aan VWS

De Raad van Ouderen hanteert de volgende uitgangspunten:

- De raad beperkt zich tot advies vanuit ouderenperspectief.
- Het advies is gericht op de inhoud en bevat daarnaast randvoorwaarden voor de uitvoering.
- De raad behandelt in principe geen adhoc-vragen. Ze wil de tijd hebben om het vraagstuk mee te nemen naar de regio's (of de achterban in het geval van de aangesloten seniorenorganisaties).
- De wortels die de leden in de regio hebben is de kracht van de Raad van Ouderen.
- Dat wil niet zeggen dat in het gezamenlijk overleg met VWS geen vraagstukken voorgelegd kunnen worden aan de leden van de raad.
- Zij zitten in de raad zonder last en ruggenspraak en kunnen hun mening geven over onderwerpen. Maar dat is geen formeel advies.
- Voor een goed advies heeft de raad 6 weken nodig. Bij elk verzoek willen de leden van de raad met elkaar kunnen overleggen alvorens met een advies te komen.
- Voorafgaand aan de adviesvraag wordt vanuit de VWS-programma's een toelichting gegeven over het onderwerp, de wijze waarop eraan wordt gewerkt en welke partijen ermee bezig zijn.
- De raad wil graag inzicht hebben in de jaaragenda van VWS, zodat ze weet op welk moment VWS over bepaalde onderwerpen vragen gaat stellen.
- Bij het ongevraagde advies hanteert de raad de eigen jaaragenda (die in december wordt vastgesteld).
- Deze agenda wordt vastgesteld aan de hand van de inhoudelijke lijnen van het pact voor de ouderenzorg, welke onderwerpen krijgen prioriteit van de raad.

Het advies bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanleiding (presentatie van VWS),
- De adviesvraag
- Een „korte analyse van de Raad (welke ontwikkelingen spelen er in de regio's) en
- het daadwerkelijke advies.

Het doel hiervan is om handvatten te bieden voor het gesprek tussen de Raad en VWS, en mogelijke andere betrokken partijen. In 2019 worden in ieder geval drie gevraagde adviezen opgepakt, één advies per thema van de programma's. Dit past tevens bij het aantal gesprekken dat jaarlijks met VWS wordt gepland.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Ontworpen door

Coördinerend
beleidsmedewerkerT 06 [redacted]
[redacted]@minvws.nl

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	Overleg met de Raad van Ouderen
Vergaderdatum en -tijd	27 november 2018, 10:00-11:30 uur
Vergaderplaats	<i>Uw bent aanwezig tot 11:00 uur</i> VWS, VIP-ruimte

Datum
20 november 2018Kenmerk
1449646-184361-LZZaaknummer
1449646-184361-LZ

Paraaf directeur Paraaf DGLZ

1 Aanleiding en doel overleg

Op 11 oktober 2018 is de Raad van Ouderen (RvO) geïnstalleerd. Op 27 november is de eerste bijeenkomst met de RvO om de werkwijze en de adviesvragen voor 2019 te bespreken. In deze nota treft u de voorbereiding hiervoor aan. Op 28 november spreekt u tevens met een drietal van de RvO-leden op het congres "De nieuwe generatie ouderen(zorg)". Hiervoor ontvangt u separaat een voorbereidend memo via DCo.

2 Deelnemers overleg

Bij de vergaderstukken is een overzicht toegevoegd met de namen en achtergronden van de elf ouderen die bij het gesprek aanwezig zijn. Ongeveer de helft heeft u op 11 oktober ontmoet, de andere helft nog niet. Daarnaast is [redacted] aanwezig, zij is vanuit BeterOud de kwartiermaker van de Raad van Ouderen. Vanuit VWS zijn bij het gesprek: [redacted] (DMO) en [redacted] (DLZ).

3 Te bespreken punten

- Werkwijze van de Raad van Ouderen
- Agenda 2019, o.a. gevraagde adviezen VWS
- Eerste bevindingen campagne herwaardering ouderen
- 11:00 – 11:30 uur: gelegenheid om na te praten

4 Advies en toelichting**Werkwijze van de Raad van Ouderen (RvO)**

In de bijlage vindt u een beschrijving van de werkwijze van de RvO. Deze beschrijving maakt deel uit van de vergaderstukken.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Kenmerk

De RvO zit nog in de opstartfase. De afgelopen periode zijn er vanuit het initiatief BeterOud tweeëntwintig ouderen uit verschillende regio's en netwerken geworven die met elkaar de RvO vormen. Ze werken in duo's samen en gaan in wisselende samenstelling met VWS in gesprek. De Raad komt tien keer per jaar bij elkaar, waarvan vier keer per jaar met VWS. De belangrijkste uitgangspunten in de werkwijze zijn dat de leden van de Raad contact hebben met een groter netwerk van ouderen, veelal uit de regio's waar zij actief zijn. De inbreng van de RvO komt dus voort uit de inbreng van meerdere ouderen. De ouderen die lid zijn van de RvO zijn dat zonder last en ruggenspraak.

Vanuit de VWS-programma's hebben we ook contact met de koepels van ouderenorganisaties. In het Plan van Aanpak Langer Thuis werkt bijv. KBO-PCOB mee, zij gaan aan de slag met het netwerk Vitaler Oud¹. Verder is er bijv. de beweging Radicale Vernieuwing Verpleeghuiszorg van het LOC, waar cliëntenraden bij betrokken zijn. De RvO vervangt dit niet, maar geeft kleur aan de inbreng van ouderen. BeterOud/RvO werkt met een consortium van een aantal zorgpartijen, waaronder KBO, om zo weer voor de verbinding te zorgen. Dit consortium breidt zich nog verder uit. BeterOud ontvangt een driejarige projectsubsidie voor de landelijke functie van de RvO en voor de doorontwikkeling van de regionale functie van de ouderennetwerken die met het Nationaal Programma Ouderen (NPO) zijn opgebouwd.

Advies:

- U kunt aangeven dat u het positief vindt dat er verbinding is met ouderen uit verschillende gelederen. U kunt vragen hoe deze gesprekken verlopen en wat de algemene teneur is.
- U kunt benoemen dat naast advisering van de RvO, we de achterbannen en regionale netwerken van ouderen zouden willen benutten om acties uit de programma's verder te brengen.
- U kunt benoemen dat de werkwijze en samenwerking ook een goed voorbeeld kunnen worden naar andere partijen om ouderen te betrekken. U kunt vragen hoe zij hiernaar kijken? *
- In aanvulling op de werkwijze kunt u de afspraak met de RvO maken om adviezen eerst met VWS te bespreken, voordat deze openbaar worden. Dit geldt voor gevraagde en ongevraagde adviezen.
- U zou van de vier bijeenkomsten per jaar, mits uw agenda het toelaat, twee keer per jaar bij het gesprek aanwezig kunnen zijn. De DGLZ zou bij de andere twee gesprekken kunnen zijn.

* NB: tijdens het congres op 28 november, "De nieuwe generatie ouderen(zorg)", vertelt u samen met een drietal leden van de RvO (mevr.

¹ Het doel van Vitaler Oud is om met lokale en landelijke partners, lokale praktische initiatieven en ervaringen gericht op preventie bij senioren te starten, zodat deze ook echt bij de ouderen terecht komen.

De Vries, Geluk en Haimé) over dit gesprek en waarom de betrokkenheid van ouderen bij de ontwikkelingen in de ouderenzorg van belang is. Op die manier inspireert u samen ook andere partijen in de zaal om ouderen te betrekken.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Agenda 2019 Raad van Ouderen | gevraagde adviezen

Kenmerk

Er is met de programma's gekeken naar welke adviesvragen we in 2019 bij de Raad van Ouderen kunnen uitzetten. Voordat het adviestraject start, vindt een startgesprek plaats met een vertegenwoordiger van één van de VWS-programma's om de vraag te verhelderen. Hieronder een voorstel voor de adviesvragen:

Adviezen programma's	Aansluiting mijlpalen
<u>Campagne herwaardering</u> (uitgezet) Wat zou volgens u terug moeten komen in de campagne over herwaardering van ouderen?	Januari 2019: ontwerpessie campagne Voorjaar 2019: start campagne
<u>Eenzaamheid:</u> Hoe denkt u dat we eenzaamheid beter bespreekbaar kunnen maken?	December: jaarlijkse voortgangsrapportage Maart 2019: ontwerpessie campagne eenzaamheid Sept. 2019: diner tegen eenzaamheid Okt. 2019: week tegen eenzaamheid
<u>Langer thuis:</u> Hoe kunnen we stimuleren dat jongere ouderen zich voorbereiden op de oude dag, wat is daarvoor een effectieve manier?	Begin 2019: start netwerk Vitaler Oud, KBO-PCOB Mei 2019: congres Langer Thuis, o.a. over voorbereiden ouder worden en technologie. Voorjaar 2019: jaarlijkse voortgangsrapportage.
<u>Verpleeghuiszorg:</u> Welke keuze-informatie over het verpleeghuis is van belang, als onderdeel van de vraag welke voorbereiding ouderen hierbij helpt? (voor zover deze planbaar is)	Februari/maart 2019: meer zicht inrichting keuze- en kwaliteitsinformatie (ZiNL) Februari 2019: jaarlijkse voortgangsrapportage Zomer 2019: jaarlijkse voortgangsrapportage Voorjaar 2019: congres W&T

Overige vragen die wellicht op een later moment kunnen worden ingebracht:

- Hoe kijkt u naar woonvormen voor de toekomst?
- Hoe krijgen we informatie over vitaliteit, gezond eten en drinken nog beter bij ouderen?

Onlangs hebben we de RvO op hoofdlijnen bijgepraat over de programma's en de acties die we daarbinnen oppakken. Voor hen is het veel informatie om te verwerken. Daarom zijn de startgesprekken voor iedere adviesvraag van belang. De RvO wil op basis van de adviesvragen een werkplanning maken.

Bij de volgorde van de adviezen proberen zij rekening te houden met de verwachte mijlpalen. Daarnaast zal de RvO ook ongevraagde adviezen geven.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Kwaliteitsbeleid
Zorginstellingen

Naast de adviserende rol, zouden we de netwerken van de RvO willen benutten als communicatiekanalen richting ouderen. We willen hen betrekken bij aantal van onze acties, zoals een themabijeenkomst met Pact-partijen, het diner tegen eenzaamheid en de ontwerpssessie voor de campagnes.

Kenmerk

Advies:

- Indien u instemt met bovenstaande drie adviesvragen, kunt u deze bevestigen naar de RvO en hen uitnodigen om deze op te pakken.
- U kunt benoemen dat de adviezen wat u betreft de functie hebben om de bestaande acties uit de programma's te vervolmaken of eventueel nieuwe acties te starten. U beslist uiteindelijk over de opvolging van de adviezen.

Campagne herwaardering ouderen

Tijdens de Parade op 11 oktober 2018 heeft u de RvO gevraagd advies uit te brengen over de invulling van de campagne herwaardering van ouderen (Regeerakkoord). De afgelopen periode heeft een aantal van de leden daarover in de regio eerste gesprekken gevoerd. Zij zullen met u hun eerste bevindingen delen. De verwachting is dat het advies in januari gereed is, zodat het betrokken kan worden bij de ontwerpssessie voor de campagne.

Advies:

- U kunt hen vragen hoe zij aankijken tegen de twee kanten van het onderwerp. De kracht van ouderen laten zien (herwaarderen) en laten zien wat het betekent om ouder te worden. Bij deze laatste invalshoek gaat het ook om voorbereiden op ouder worden.
- U kunt aangeven dat we het reclamebureau zullen vragen of beide invalshoeken in één campagne te combineren zijn.

Publiciteit

Een aantal individuele leden van de RvO heeft verzoeken vanuit de media gekregen om (samen met u) over hun werk te spreken. De RvO denkt dat dit voor nu te vroeg komt, omdat zij nog aan het opstarten zijn. Zij willen dit op een later moment opnieuw afwegen, als de eerste adviezen er liggen. Dit is ook het advies van DCo.

Coördinerend beleidsmedewerker

Project Netwerk Vitaler Oud

KBO-PCOB, december 2018

Dit projectvoorstel schetst op hoofdlijnen de opzet van het Netwerk Vitaler Oud, welke middelen hiervoor nodig zijn en welke resultaten hiervan te verwachten zijn. Een belangrijk kenmerk van het netwerk is dat senioren zelf een centrale rol hebben. Over het initiatief voor een netwerk heeft overleg plaatsgevonden tussen het ministerie van VWS en KBO-PCOB (die ook het NOOM - Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten vertegenwoordigt). Essentie van het Netwerk Vitaler Oud is het bundelen, delen en aanjagen van bestaande en nieuwe initiatieven die bijdragen aan het vitaal ouder worden in Nederland.

Inleiding

Ouderdom komt met gebreken. Maar met aandacht voor preventie bij ouderen zijn belangrijke resultaten te behalen. Preventie gericht op ouderen heeft als doel dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig, onafhankelijk en gezond blijven. Preventie leidt ertoe dat ouderen langer in gezondheid leven. Fysiek actief zijn, gezond eten, niet roken en verstandig omgaan met medicijnen en alcohol voorkomt ziekten en beperkingen. Het verbetert de kwaliteit van leven en verhoogt de gezonde levensverwachting.

De samenleving profiteert van gezonde, maatschappelijk actieve ouderen. Zij werken langer door om de ontgroening en vergrijzing op te vangen en spelen een belangrijke rol als vrijwilliger, mantelzorger en oppas voor de kleinkinderen. Ook remt preventie de stijgende kosten van de gezondheidszorg. Het zorgsysteem in Nederland is echter reactief. Pas als er sprake is van ziekte, wordt actie ondernomen. Om de kosten te beperken is het belangrijk dat zorggebruik zo lang mogelijk wordt uitgesteld. Daarom is omschakeling naar een proactief systeem, dat zich richt op gezond leven en voorkómen van ziekte, noodzakelijk.

Tegen deze achtergrond hebben effectieve en kwalitatief goede interventies die rekening houden met de specifieke kenmerken van ouderen een duidelijke meerwaarde. Er bestaan voldoende interventies op veel verschillende niveaus. In aansluiting op het netwerk 'BeterOud' is er behoefte aan een netwerk dat ervoor zorgt dat de interventies ook feitelijk bij iedereen in de doelgroep terechtkomen. Om die reden wil KBO-PCOB in de rol van aanjager, samen met andere lokale en landelijke partners een *Netwerk Vitaler Oud* ontwikkelen en dit gezamenlijk benutten voor het bundelen, delen en aanjagen van praktische initiatieven en ervaringen gericht op preventie bij senioren. Lokale netwerken, dicht bij de mensen, zijn hierin een belangrijke spil. Juist deze lokale netwerken bieden de mogelijkheid bestaande interventies breed te ontsluiten en zichzelf tegelijkertijd door interacties met senioren voortdurend te verbeteren.

Een sterk netwerk van en met ouderen maakt de contacten en samenhang in de buurt robuust. Door ouderen op deze manier te betrekken, krijgen het verenigingsleven en plaatselijke maatschappelijke initiatieven een impuls. Verder biedt het maatschappelijke organisaties toegang tot een arsenaal aan vrijwilligers. Dit houdt senioren vitaal, helpt eenzaamheid bestrijden en draagt er ook langs deze weg aan bij dat mensen langer thuis wonen.

De uitdaging waar we voor staan

In het kader van *Alles is gezondheid...* startte Schuttelaar & Partners met het ministerie van VWS het project *Vitaal Ouder Worden*. Eén van de constatering was dat preventie prominenter op de landelijke en lokale politieke agenda moet komen. Daarnaast deelden

stakeholders vragen als 'hoe bereik ik ouderen?', 'hoe deel ik mijn opgedane kennis?' en 'hoe verbind ik mijn organisatie met andere organisaties?'.

Ondanks dergelijke vragen en constateringën bestaat er wél een grote variëteit aan vormen van preventie voor senioren. Deze zijn echter sterk gefragmenteerd, versnipperd georganiseerd en vaak gericht op een kleine doelgroep. Bij preventie zijn ook veel partijen betrokken. Dit zijn behalve de ouderen zelf, gemeenten, GGD'en, gezondheidscentra, huisartsen, paramedici, sociale wijkteams, wijkverpleegkundigen, de thuiszorg, seniorenorganisaties, woningcorporaties etc. Ook onder ouderen is de diversiteit groot wat betreft de factoren die de kwaliteit van leven in de thuissituatie bepalen, zoals vitaliteit, kwetsbaarheid, chronische aandoeningen, inkomen en sociale contacten. Vandaar de behoefte aan preventie, ondersteuning en zorg (Gezondheidsraad, 2009). Maatwerk is dus nodig.

De verschillende betrokken partijen met hun initiatieven op het gebied van ouderen en preventie werken vaak langs elkaar heen en kiezen te weinig voor een samenhangende benadering van de problematiek en vraag van de oudere. Gezien deze complexiteit heeft Schuttelaar & Partners ervoor gepleit om met elkaar een maatschappelijk netwerk te vormen om preventie en ouderen stevig(er) op de kaart te zetten. Hierdoor kunnen organisaties de waardevolle activiteiten die zij nu al uitvoeren, versterken en deze activiteiten ook voor anderen meer zichtbaar en toegankelijk maken. Daarvoor is een aanjager nodig met kennis van zaken, een groot netwerk en de slagkracht om dit netwerk tot stand te helpen brengen.

Bovenstaande uitdagingen van diversiteit en complexiteit onderkend hebben het ministerie van VWS, KBO-PCOB en NOOM de handen ineen geslagen en met elkaar verkend hoe een beweging (oftewel het *Netwerk Vitaler Oud*) in gang kan worden gezet. Het gaat om een beweging die:

- Vitaal ouder worden als een logisch uitgangspunt agendeert en etaleert
- Lokale netwerken een belangrijk uitgangspunt laat zijn
- Landelijke netwerken waar mogelijk benut en versterkt
- Door middel van netwerken het verschil maakt: het leveren van maatwerk
- Lokale partijen en coalities stimuleert samen te werken en krachten te bundelen
- Voortbouwt op bestaande coalities en samenwerkingsverbanden
- Bestaande en nieuwe kennis en inzichten bundelt en zo breed mogelijk toepast
- Bestaande initiatieven verbindt en ondersteunt
- Nieuwe initiatieven stimuleert
- Specifieke aandacht heeft voor lage SES-senioren, eenzaamheid en zelfredzaamheid
- Stimuleert dat de 'mensen op straat' naar elkaar gaan omzien
- **Vooral: senioren zelf bij preventie betrekt**

Het *Netwerk Vitaler Oud* is niet alleen een logisch vervolg op het eerdere project in het kader van *Alles is gezondheid...*, maar versterkt ook recente initiatieven vanuit het ministerie van VWS om de ouderenzorg te verbeteren. Dit geldt met name voor het *Pact voor de Ouderenzorg*, dat in maart 2018 is ondertekend door 35 partijen, onder wie KBO-PCOB. Met dit pact gaan zorgaanbieders, verzekeraars, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties gezamenlijk aan de slag om de zorg voor ouderen merkbaar en meetbaar te verbeteren door:

- de trend van stijgende eenzaamheid onder ouderen te keren
- er met de juiste zorg en ondersteuning voor te zorgen dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen
- het verbeteren van de verpleeghuiszorg zodat ouderen zoveel mogelijk vergelijkbaar met thuis de zorg en aandacht krijgen die zij verdienen.

Binnen het programma *Langer Thuis Wonen* wordt het *Netwerk Vitaler Oud* genoemd als een belangrijke steunpilaar. Ook hier wordt nadrukkelijk het lokale speelveld gekozen als terrein waar stappen kunnen worden gezet. Hier zijn echter netwerken voor nodig. Lokale netwerken die kunnen aanjagen, inspireren en uitvoeren. Netwerken van senioren die - met oog voor de couleur locale - weten wat werkt en wat niet.

Verder streeft het ministerie van VWS naar het leggen van verbindingen tussen het actieprogramma *Eén tegen eenzaamheid* en het Nationaal Programma *Alles is gezondheid*....

Doelstelling en thema's

Op basis van de bovenstaande intenties en uitdagingen zal het *Netwerk Vitaler Oud* vorm krijgen. Centrale doelstelling in het netwerk is dat er steeds meer lokaal kennis, draagvlak en betrokkenheid komt voor initiatieven die het vitaal ouder worden mogelijk maken. Dit moet tevens het kwetsbaar(der) worden als gevolg van het ouder worden helpen uitstellen en/of afremmen. Een andere hoofddoelstelling is het verhogen van de levensverwachting voor lager opgeleiden met meer gezonde levensjaren en/of het versterken van de vitaliteit van ouderen in het dagelijks leven.

Een groeiend aantal personen, lokale organisaties en anderen voelt zich bij deze doelen betrokken. Zo hebben gemeenten een belangrijke rol, tot op het niveau van de straat waar iemand woont. Een sterk punt van netwerken in de buurt, waaronder ook netwerken van senioren, is dat de aandacht voor de oudere door deze wordt herkend en gewaardeerd. Bestaande lokale netwerken en lokale organisaties zijn belangrijke partners om samen een lokaal *Netwerk Vitaler Oud* te vormen. Daarbij zijn partners, (senioren)organisaties en mogelijk ook andere organisaties op landelijk niveau belangrijke overkoepelende en verbindende schakels.

Door krachten efficiënt te bundelen en de wensen en betrokkenheid van senioren te borgen, kan kennis gedeeld worden en is maatwerk mogelijk. Senioren zelf worden actief betrokken om deze beweging in gang te zetten.

Specifiek is er aandacht voor het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Dat betekent dat lokale netwerken ook op straatniveau specifieke aandacht hieraan besteden en waar nodig hun krachten bundelen. Het gaat daarbij onder meer om het vergroten van de maatschappelijke participatie van ouderen en het verbeteren van preventie en vroegsignalering.

Uitgaande van bestaande initiatieven richt het netwerk zich in eerste instantie op drie thema's:

- **MIJNleven**, gericht op positieve gezondheid, gezond blijven en een actieve leefstijl
- **GAdoor**, gericht op welzijn/leefplezier en sociale verbondenheid
- **PLUSwonen**, gericht op wijk/wonen, ICT en infrastructuur

Het brede netwerk heeft een ambassadeur, een boegbeeld. De ambassadeur heeft maatschappelijke bekendheid, een groot netwerk en straalt vertrouwen uit waardoor lokale netwerken verleid worden met het thema vitaal ouder worden aan de slag te gaan. Elk van de drie thema's heeft ook een eigen ambassadeur die op basis van het netwerk op het specifieke thema het verschil kan maken en kan verbinden. We betrekken BeterOud en het concept positieve gezondheid hierbij. De benoeming van het boegbeeld en de thema-ambassadeurs alsmede de dosering en afbakening van hun verantwoordelijkheden worden afgestemd tussen alle in de ontwikkelingsfase betrokken organisaties. VWS wordt daarbij geconsulteerd.

Om te borgen dat senioren goed zijn betrokken bij de beweging, wordt een seniorenpanel ingericht dat actief kan meedenken over de beweging en over de thema's. KBO-PCOB, NOOM en andere seniorenorganisaties die willen meedoen zullen hiervoor, samen met de organisaties die daartoe bereid en in staat zijn, hun achterbannen inzetten.

Een beweging opzetten vergt tijd en gericht stimuleren, verbinden en faciliteren. Dit impliceert dat ongeveer anderhalf jaar moet worden uitgetrokken om het netwerk op te starten en in beweging te krijgen. In 2019 zal vooral worden ingezet op het aanjagen van de beweging, het bouwen van infrastructuur en het creëren van lokaal commitment. Vervolgens zullen ervaringen worden opgehaald en gedeeld.

Positie en verankering van het netwerk

Met het *Netwerk Vitaler Oud* willen we het vitaal ouder worden lokaal verankeren. In aanvulling op BeterOud versterkt het *Netwerk Vitaler Oud* de verbinding met lokale netwerken, zodat de op te bouwen maatschappelijke beweging ook op de benodigde lokale draagkracht kan gaan steunen met inzet van lokale vrijwilligers. Met het netwerk wordt ingezet op het aanjagen, inspireren en bundelen en delen van kennis en ervaring. Meer dan bij BeterOud is er aandacht voor de verspreiding van resultaten, interventies en ideeën richting de brede groep van niet-georganiseerde ouderen. Vanzelfsprekend benutten we door BeterOud gerealiseerde producten en interventies. Onder de vlag van het *Netwerk Vitaler Oud* gaan seniorennetwerken, nieuwe en bestaande netwerken samenwerken om de gezamenlijke doelen van *Vitaler Oud* te behalen. Een netwerk community, verbonden aan ambassadeurs, is de motor van het netwerk *Vitaler Oud*.

De lokale netwerken maken met (andere) landelijke organisaties, partners, bedrijfsleven, gemeenten etc. deel uit van het netwerk *Vitaler Oud* en bouwen samen aan *Vitaler Oud*. De uitvoeringsbasis wordt daarbij gevormd door de lokale netwerken. Op deze manier kunnen er makkelijker coalities ontstaan en kunnen ervaringen worden uitgewisseld. Andere landelijke organisaties zullen daarom in een vroegtijdig stadium worden uitgenodigd om deel te nemen, zelf activiteiten te ontwikkelen en om het netwerk verder uit te bouwen. In overleg met VWS zal erop gelet worden dat de wijze van deelname van organisaties er niet toe leidt dat in het kader van het *Netwerk Vitaler Oud* activiteiten of samenwerkingsverbanden worden gestart die mogelijk in strijd zijn met de regels voor staatssteun en mededinging.

De beweging krijgt extra slagkracht doordat deze zal worden aangesloten op bredere netwerken van bovenregionale, bovenlokale en nationale aard. Waar mogelijk zullen daarbij ook bestaande infrastructuren worden benut en wordt de verbinding gelegd met bestaande initiatieven zoals BeterOud. Op deze manier komt er synergie en complementariteit tot stand, waarbij het *Netwerk Vitaler Oud* helpt bewerkstelligen dat interventies daadwerkelijk bij de doelgroep van senioren terechtkomen en de benodigde kennis op die plekken terechtkomt waar deze ertoe doet. In de bijlage wordt een aantal voorbeelden gegeven van een aantal netwerken en samenwerkingsverbanden die er al zijn; deze dienen als motor voor nieuwe coalities maar ook kan hierop worden voortgebouwd.

Het proces

Om deze beweging/dit netwerk tot stand te brengen is een eerste tijdpad opgezet. Hierbij ziet KBO-PCOB zich samen met NOOM als trekker met een sterke betrokkenheid van het ministerie van VWS en voortbouwend op bestaande netwerken. Uitgangspunt is lokale partijen te inspireren en voeden en de kracht van seniorennetwerken te benutten.

Een eerste tijdlijn kan zijn:

Januari 2019: Startfase

- Verkenning
 - Hoe kunnen we inzicht krijgen in welke partijen/organisaties en netwerken voorhanden zijn en hoe kunnen we deze enthousiast maken voor de doelen van *Vitaler Oud* en deze vervolgens ontsluiten?
 - Hoe verbinden we lokale netwerken aan de doelstellingen en welke rol willen en kunnen zij vervullen? Hoe jagen we deze aan?
 - Hoe ziet de verbinding en samenwerking met Alles is Gezondheid eruit? Waar liggen de kansen?
 - Wie is de beste ambassadeur?
- Hierbij betrekken we een kerngroep van experts die kunnen meedenken maar die ook in het gehele traject als een klankbord kunnen dienen. Deelnemers naast KBO-PCOB, NOOM en het ministerie van VWS zijn onder andere:
 - RIVM
 - Een seniorvriendelijke gemeente, bijv. de gemeente Den Haag
 - GGDGHOR
 - Alles is gezondheid
 - BeterOud
 - Een kennispartner als Leyden Academy
 - Andere in overleg met VWS te benaderen experts en relevante betrokken organisaties
- Er wordt een seniorenpanel opgezet en een plan ontwikkeld hoe zij bij de beweging breed maar ook bij de kerngroep kunnen worden betrokken.

Op basis hiervan wordt een concreet plan opgezet waarbij aandacht is voor:

- De betrokkenheid van de partners voor de verschillende thema's van het netwerk
- De rol van de ambassadeurs
- De wijze van enthousiasmeren en inspireren
- De wijze van het ontsluiten van succesvolle initiatieven van lokale sociale netwerken
- De inzet van (lokale) media

Maart 2019: Start Netwerk Vitaler Oud

- Benoeming ambassadeurs
 - Breed van het Netwerk
 - Op de drie thema's
 - In goede afstemming tussen VWS en betrokken organisaties, inclusief dosering en afbakening
- Implementatieplan van de brede strategie
 - Het netwerk ligt er al lokaal.
 - Maar we verbinden het op nationaal niveau. Hierbij wordt een scala aan landelijke organisaties betrokken.
 - Andere (senioren)organisaties worden uitgenodigd zich aan te sluiten bij het netwerk.
 - Door ambassadeurs, kennis, ervaringen en enthousiasme.
- Landelijke aftrap van het *Netwerk Vitaler Oud*
 - Eerste activiteit van ambassadeurs in combinatie met de minister
 - Bij een lokale afdeling haken ze aan bij activiteiten
 - Start van lokale mediacampagne
 - Start van verbindende activiteiten
 - Denk aan: tour van ambassadeurs, de preventietrailer die rondrijdt (moet wel worden ingericht) etc.

Mei 2019: Eerste verkenning resultaten

- Uitlichten van eerste sprekende voorbeelden in diverse (media)uitingen.
- Klankbordgroep bespreekt de eerste voortgang
- Seniorenpanel wordt gevraagd input te geven
- Op basis hiervan worden evt. aanpassingen gedaan.
- Ontwikkeling van peer-trainingen om vrijwilligers die achter de voordeur komen de expertise te geven om preventie en vitaal ouder worden te agenderen en mensen in beweging te krijgen (letterlijk en figuurlijk)
- Onder regie van KBO-PCOB ontwikkelt een taskforce van deskundigen een set van inhoudelijke eisen voor de ontwikkeling van lokale trainingen op het terrein van samenwerken, partnerschap etc.

Vanaf juni 2019: Een netwerk in beweging

- Het hele jaar zal worden benut om lokale netwerken op het thema vitaler oud worden in beweging te krijgen
 - Het eerder beschreven plan is hiervoor de basis. De uitkomsten van de evaluatie van begin 2019 worden benut om waar nodig bij te sturen.
- Tussentijds wordt/worden vanzelfsprekend
 - De voortgang gemonitord
 - Bijstellingen gedaan indien nodig
 - Ervaringen en resultaten geëvalueerd
- Onder leiding van aansprekende ambassadeurs en met gebruikmaking van de virtual community wordt het ontwikkeltraject voor nieuwe pledges gestart die binnen *Alles is gezondheid...* gaan lopen:
 - De pledges moeten bijdragen aan de hoofddoelstellingen van het netwerk.
- De leden van de kerngroep blijven betrokken
- Netwerkkonferentie over *Vitaler Oud* eind 2019. Deelnemers kunnen daar hun resultaten en aanpak delen en nieuwe verbindingen aangaan.

Eind 2020: Netwerkcongres van het Netwerk Vitaler Oud (vervolg op netwerkkonferentie 2019)

- Betrokkenen, deskundigen en (lokale) deelnemers komen bijeen op het netwerkcongres van het *Netwerk Vitaler Oud*. Zij presenteren de stand van zaken, resultaten, sprekende voorbeelden, nieuwe pledges alsmede interessante nieuwe andere initiatieven.
- Ook hier staat inspireren en het delen en benutten van kennis centraal.
- Tegen die tijd moet ook duidelijk zijn wat er nodig is als vervolgtraject. Ook dit staat op de agenda van het netwerkcongres.

Inbreng van KBO-PCOB/NOOM

KBO-PCOB wil, als grootste seniorenorganisatie van Nederland met 250.000 leden en 800 afdelingen, samen met NOOM (met een bereik van 500.000 ouderen via intermediaire organisaties) de motor vormen van het *Netwerk Vitaler Oud*. Hiervoor kunnen we het volgende bijdragen:

- Kennis en netwerk vanuit de organisatie
- Inzet van het eigen netwerk van senioren
- Netwerken die al bestaan versterken en inzetten als best practice
- Specifieke aandacht voor sociaaleconomische verschillen
- Peilingsmogelijkheden onder ruim een kwart miljoen leden
- Communicatiemogelijkheden met een breed bereik. Zo wordt het Magazine van KBO-PCOB gelezen door ruim 700.000 mensen
- Inzet van afdelingen in het land. KBO-PCOB heeft ruim 800 plaatselijke afdelingen

- Uren en menskracht om samen met de kerngroep te werken aan het opzetten van de juiste strategie en een plan van aanpak:
 - ontwikkelen strategie
 - ontwikkelen plan van aanpak
 - ideeën voor boegbeelden
- Afstemming met betrokken organisaties over ondersteuning met een virtual community
- Aanjaag- en verbindende rol bij de uitvoering van het plan van aanpak
- Coördinerende rol bij activiteiten
- Inzet van de ervaring en expertise van de KBO-PCOB academie voor (ontwikkeling van) trainingen om lokale belangenbehartigers de skills te geven om de randvoorwaardelijke infrastructuur te agenderen
- Koploper zijn bij de eerste pledge

KBO-PCOB zal zijn bijdrage zo invullen dat KBO-PCOB een katalyserende en agenderende rol speelt in het op gang helpen en houden van een beweging gekoppeld aan het *Netwerk Vitaler Oud*. Door de verbinding te leggen tussen de thema's MIJNleven, GAdoor en PLUSwonen zorgt KBO-PCOB voor extra meerwaarde. Het te besteden budget zal voor activiteiten die hierop gericht zijn worden aangewend. Het ministerie van VWS gaat over de organisatie en eventuele aanbesteding van gerelateerde activiteiten (zoals het bouwen van websites en de organisatie van campagnes, een netwerkconferentie en netwerkcongres, en een bustour).

Afstemming KBO-PCOB en VWS/DMO

KBO-PCOB houdt VWS/DMO ten minste tweemaandelijks of zo vaak als noodzakelijk op de hoogte van relevante ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van deze opdracht. Indien dat naar het oordeel van de opdrachtgever noodzakelijk is kan de voorgenomen uitvoering van de opdracht worden aangepast.

Kosten van de uitvoering van de opdracht

Op basis van de contouren die in dit plan geschetst worden en uitgaande van de eigen inbreng van KBO-PCOB brengen wij de volgende kosten in rekening voor het realiseren van het *Netwerk Vitaler Oud* in 2018/2019.

Activiteiten	Budgetaanvraag
Opzetten van een klankbordgroep, de strategie, briefing en begeleiding van ambassadeurs	€ 15.000
Organisatie t.b.v. betrekken van andere organisaties - olievlek creëren - gedurende een jaar	€ 22.000
Opzetten, scholen en begeleiden van een seniorenpanel; beleggen van diverse bijeenkomsten (reiskosten, scholing en begeleiding)	€ 7.500
Uitgaande van zes contactmomenten en een panel van 8 mensen; inclusief mogelijkheden van flitspeilingen.	
Ontwikkelen van een communicatieframe en door alle partners in het netwerk in te zetten ondersteunende middelen.	Aan te besteden aan externen

	Opstellen briefing: € 1.000
Ontwikkelen en geven van trainingen op het terrein agendering (individueel en lokaal).	Aan te besteden aan externen Opstellen briefing: € 1.000
Opzetten van een eerste pledge (door KBO-PCOB) en het door middel van begeleiden en aanjagen stimuleren van pledges.	€ 2.000
Communicatiestrategie - bustour	Aan te besteden aan externen Opstellen briefing: € 1.000
Selectie uitvoerders van de verschillende externe opdrachten (15 uur) Begeleiding uitvoering van de verschillende externe opdrachten (75 uur) De resterende 1.000 euro is bestemd voor reiskosten.	€ 10.000
TOTAAL	€ 59.500 excl. BTW

Voorbeelden van bestaande netwerken die als inspiratiebron kunnen dienen

- Mijnkwaliteitvanleven.nl is een landelijk initiatief dat laat zien waar goede zorg om draait. Mijnkwaliteitvanleven.nl is een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland in samenwerking met Mezzo, Per Saldo, Zorgbelang Nederland, KBO-PCOB, NOOM en leder(in).
- ECP | Platform voor de InformatieSamenleving is een onafhankelijk en neutraal platform waar overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken en kennis uitwisselen over de impact op en verantwoorde toepassing van nieuwe technologieën in de Nederlandse samenleving. KBO-PCOB is één van de partners
- Het Expertisenetwerk Levensvragen en Ouderen is een samenwerkingsverband van kernpartners: ActiZ, Agora, Humanistisch Verbond, KBO-PCOB, LOC Zeggenschap in Zorg, Reliëf, Sociaal Werk Nederland, Vereniging Het Zonnehuis en Vilans. Het expertisenetwerk bestaat sinds 2008.
- Cosbo-Stad Utrecht is in 1975 ontstaan als samenwerkingsverband van de drie ouderenbonden ANBO, PCOB en KBO. Dit om effectiever voor de belangen van ouderen in de stad op te komen en te fungeren als centraal aanspreekpunt voor gemeente en andere instanties. Begin 2016 is de formele band tussen de lokale ouderenbonden en COSBO losgelaten, maar de nauwe relatie blijft in stand
- Stichting COSBO Almelo. De stichting COSBO is een overkoepelend orgaan, waarin de ouderenbonden zijn verenigd: KBO, PCOB, en OVA
- TeahHealthtour: samenwerkingsverband tussen KBO-PCOB en de Zorginnovatiewinkel om ehealth dichterbij te brengen
- KBO-PCOB is partner van Coalitie Erbij en Alliantie Rookvrij.
- Programma Zorg Verandert is een vijfjarig (verander)programma (gestart in 2014) dat wordt gesubsidieerd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het programma wordt uitgevoerd via een samenwerkingsverband van zeven patiënten-gehandicapten en ouderenorganisaties: penvoerder leder(in), MIND, KBO-PCOB, NOOM, LFB, KansPlus en Zorgbelang Nederland. Daarnaast werkt het programma veel samen met regionale en lokale partners. Zorg Verandert is een netwerkorganisatie van vrijwilligers en zelfstandige professionals.
- Het Platform Wageningse Ouderen is in voorjaar 2018 opgericht. Samenwerkingsverband van de twee ouderenorganisaties in Wageningen: KBO-PCOB (Katholieke Belangenorganisatie voor senioren/ Protestants Christelijke Ouderen Bond) en AVSW (Algemene Vereniging Senioren Wageningen). Doelstelling: Algemene belangenbehartiging voor senioren in de gemeente Wageningen en zo nodig in regionaal verband en het ontplooiën van activiteiten ten behoeve van alle Wageningse senioren
- Het Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen (NUZO) verbetert de samenhang in welzijn, wonen en zorg in de regio Utrecht. De stem van ouderen is hierbij leidend. Vijftig organisaties nemen deel aan dit netwerk, waaronder KBO-PCOB.
- De Freewheel Club in Ulf, waar 80 ouderen samen dagelijks bewegen om fit te blijven, mede opgezet door verschillende ouderenbonden.

**Dienstverleningsovereenkomst
ARVODI-2018**

tussen

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Maatschappelijke Ondersteuning**

en

KBO PCOB

inzake

Opzet netwerk vitaler oud

met kenmerk

201800274.004.055

Dienstverleningsovereenkomst ARVODI-2018

Contractnummer: 201800274.004.055

Verplichtingennummer: 16-6027-20550

NAW gegevens:

Seniorenorganisatie KBO-PCOB

Europalaan 40

3526 KS Utrecht

IBAN code: NL89ABNA0437257401

BIC code: ABNANL2A

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport namens deze, de directeur Maatschappelijke Ondersteuning, mevrouw dr. M.A. Kleiboer, hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. Seniororganisatie KBO-PCOB, [statutair] gevestigd te Utrecht te dezen vertegenwoordigd door de directeur, mevrouw M. G. B. Vanderkaa, hierna te noemen: Opdrachtnemer,

OVERWEGENDE DAT:

- Opdrachtgever behoefte heeft aan ondersteuning voor de opzet van een netwerk;
- Opdrachtgever aan Opdrachtnemer heeft verzocht hiervoor een offerte uit te brengen;
- Opdrachtnemer op 10 juli 2018 een offerte heeft uitgebracht;
- Opdrachtgever deze offerte heeft aanvaard;
- Opdrachtnemer zich in voldoende mate op de hoogte heeft gesteld van wat Opdrachtgever met de opdracht wil bereiken;
- Partijen de daaruit voortvloeiende rechtsverhouding schriftelijk wensen vast te leggen in een overeenkomst;

KOMEN OVEREEN:

In deze Overeenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018).

1. Voorwerp van de Overeenkomst

- 1.1 Opdrachtgever verleent aan Opdrachtnemer opdracht tot het verrichten van Diensten ter ondersteuning van de opzet van het netwerk, overeenkomstig de gesprekken met Opdrachtgever en het door de Opdrachtnemer uitgebrachte projectvoorstel d.d. 27 november 2018, zonder kenmerk (Bijlage 1), welke opdracht Opdrachtnemer bij dezen aanvaardt, een en ander voor zover daarvan niet in deze Overeenkomst wordt afgeweken.

- 1.2 De navolgende documenten vormen gezamenlijk de Overeenkomst. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerder genoemde document boven het later genoemde:
1. dit document;
 2. de ARVODI-2018;
 3. de overige Bijlagen;
 4. de door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever uitgebrachte Offerte van 27 november 2018.
- 1.3 Het eindresultaat is een netwerk congres eind 2020.
- 2. Totstandkoming, tijdsplanning of duur van de Overeenkomst**
- 2.1 De overeengekomen Diensten worden verricht in de periode van 1 december 2018 tot en met 21 maart 2021.
- 3. Prijs en overige financiële bepalingen**
- 3.1 Opdrachtnemer verricht de Diensten tegen een vaste totaalprijs. Deze vaste totaalprijs bedraagt € 59.500,- (exclusief btw en inclusief reis-, verblijf en eventuele overige kosten) (€ 71.995,- inclusief btw en inclusief reis-, verblijf- en eventuele overige kosten).
- 3.2 Uitdrukkelijk wordt bepaald dat indien Opdrachtnemer geen btw in rekening brengt, maar voor (een deel van) de Diensten geen vrijstelling van btw blijkt te bestaan, deze niet ten laste komt van Opdrachtgever.
- 3.3 De prijs heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van deze Overeenkomst te verrichten Diensten en eventueel daartoe benodigde materialen.
- 3.4 De overeengekomen tarieven zijn vast en onveranderlijk gedurende de duur van deze Overeenkomst.
- 3.5 Betaling vindt als volgt plaats:
- een bedrag van € 23.800,- (excl. btw) begin 2019 (40%);
 - een bedrag van € 23.800,- (excl. btw) begin 2020 (40%);
 - het restant na acceptatie van de resultaten van de Diensten € 11.900,- (20%).
- 3.6 Opdrachtnemer zendt de facturen onder vermelding van bovengenoemd contractnummer en verplichtingnummer aan het centrale aanleverpunt voor e-facturen bij de Rijksoverheid. Factuuradres/OIN nummer: 00000002003182447001
Ministerie/afdeling: VWS Kerndepartement, Afdeling DMO.
- 4 Contactpersonen**
- 4.1 Contactpersoon voor Opdrachtgever is Marius Oosterom;
Contactpersoon voor Opdrachtnemer is Manon vanderkaa.
- 4.2 In afwijking van het bepaalde in artikel 10.2 van de ARVODI-2018 binden de genoemde contactpersonen Partijen niet.

5 Tijden en plaats Diensten

- 5.1 De Diensten worden in beginsel verricht in het kantoor van Opdrachtnemer, zo nodig bij de Opdrachtgever en op locatie in het Land.
- 5.2 Indien de Diensten worden verricht ten kantore van Opdrachtgever verleent hij het Personeel van Opdrachtnemer toegang tot de plaats waar de Diensten worden verricht, en stelt hij dit Personeel in staat de Diensten onder de bij die Partij gebruikelijke arbeidsomstandigheden te verrichten gedurende de regulier geldende kantoortijden.

6 Overige Voorwaarden

- 6.1 Op deze Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de "Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018)" (Bijlage 2) / (reeds in het bezit van Partijen), voor zover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer is uitgesloten.
- 6.2 Onverminderd de plicht genoemd in artikel 9 van de ARVODI-2018 om over de voortgang van de Diensten aan Opdrachtgever te rapporteren wanneer en op de wijze waarop deze dat nodig acht, is Opdrachtnemer in ieder geval gehouden schriftelijk / mondeling te rapporteren halverwege de periode en aan het einde van de periode.
- 6.3 Opdrachtnemer kan personen die belast zijn met de uitvoering van de Overeenkomst vervangen. Opdrachtgever kan de vervanger(s) niet weigeren.

7 Integriteitsverklaring

Opdrachtnemer verklaart dat hij ter verkrijging van de opdracht Personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten.

8 Slotbepaling

- 8.1 Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 8.2 Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door Partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen Diensten.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Plaats: Den Haag

Datum: ~~5~~-~~12~~- 2018

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Maatschappelijke Ondersteuning

mevrouw dr. M.A. Kleiboer

Plaats: Utrecht

Datum: ~~05~~-~~12~~- 2018

KBO-PCOB,
namens deze,
de directeur,

mevrouw M.G.B. Vanderkaa

Bijlagen (*reeds in het bezit van partijen*):

1. Projectplan d.d. 27 november 2018 zonder kenmerk;
2. ARVODI-2018.

**Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport**

> Retouradres Postbus 16006 2500 BA Den Haag

Het bestuur van
Kbo-pcob
Europalaan 40
3526 KS Utrecht

**Dienst Uitvoering
Subsidies aan Instellingen
(DUS-I)**

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG
www.dus-i.nl

Contactpersoon
Dienst Uitvoering Subsidies
aan Instellingen (DUS-I)

T 070 340 5566 (keuze VWS)

E VWSsubsidies@minvws.nl

Bereikbaar op werkdagen
van 9.00 – 16.00 uur

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Relatienummer
2024597

Subsidienummer
328374

Verplichtingennummer
560049803

Uw brief
19-9-2018

Bijlagen

Datum 29-1-2019

Betreft Subsidieverlening De stem van ouderen binnen het Pact voor de
Ouderenzorg 2018 - 2021

Geacht bestuur,

Met uw aanvraag van 19 september 2018 en uw aanvullende informatie in de
periode van 15 oktober 2018 tot en met 3 december 2018, vraagt u subsidie voor
"De stem van ouderen binnen het Pact voor de Ouderenzorg 2018 - 2021", uit te
voeren in de periode van 19 september 2018 tot en met 31 december 2021.

Met deze beschikking beslis ik op uw aanvraag.

Besluit

Hierbij verleen ik u voor bovengenoemde periode een subsidie van ten hoogste
€ 586.436,00

De subsidie is gebaseerd op artikel 1.2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW
en VWS.

Dit is een projectsubsidie als bedoeld in artikel 1.5, onder d van de Kaderregeling
subsidies OCW, SZW en VWS.

De subsidie wordt verleend onder voorwaarde dat de begrotingswetgever
voldoende middelen ter beschikking stelt.

De subsidie is bestemd voor de activiteiten, zoals vermeld in het activiteitenplan
en voorzien in de begroting. Het gaat om de volgende activiteiten: samen met
ouderen inrichten van de Raad van Ouderen, ondersteunen regionale
ouderennetwerken, adviezen voorbereiden Raad van Ouderen en door de inzet
van communicatie het verspreiden van de resultaten.

De activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend, moeten uiterlijk zijn verricht op
31 december 2021.

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Het uiteindelijk vast te stellen subsidiebedrag is afhankelijk van de daadwerkelijk gerealiseerde kosten en opbrengsten. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met eventueel gewijzigde opbrengsten. Als u de activiteiten heeft verricht voor een bedrag dat lager is dan het bedrag dat daarvoor is begroot, wordt het verschil bij de vaststelling in mindering gebracht. De niet-bestede middelen worden teruggevorderd.

Motivering bij het besluit

Uw voorstel sluit goed aan bij de inzet van het Pact voor de Ouderenzorg. U zorgt ervoor dat de inbreng en daarmee betrokkenheid van ouderen zichtbaar wordt, zowel landelijk als regionaal. De landelijke Raad van Ouderen geeft VWS drie gevraagde adviezen per jaar die ik met u zal bespreken. U bouwt voort op de regionale netwerken die met het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) zijn opgezet. U zult deze netwerken in de projectperiode doorontwikkelen en verduurzamen. Ik ga graag akkoord met uw subsidievoorstel.

Met betrekking tot de in uw begroting gehanteerde uurtarieven heb ik de door u ingezonden begrotingen en toelichting voorlopig geaccepteerd om reden dat u nog meerdere functies moet invullen en de kandidaten deels afkomstig zijn van eigen personeel en deels van andere organisaties. Op basis van uw nadere informatie in de periode 15 oktober 2018 tot 3 december 2018 is uw begroting als volgt bijgesteld.

Voor de Coordinator bij activiteit B is uitgegaan van totaal 1.384 uur en een uurtarief € 95,00 wat leidt tot een totaalbedrag ad. € 131.480,00 (dit was € 130.176,00). Voor activiteit E is totaal 152 x € 95,00 begroot voor de financiële administrateur, en 74 uur x € 70,00 voor de secretariële ondersteuning. De personeelskosten bij E zijn derhalve bijgesteld naar € 19.620,00 (dit was € 20.900,00).

Het uurtarief voor de secretariële ondersteuning (S 5, trede 13) is gemaximeerd op € 70,00. U dient hiermee ook rekening te houden bij uw aanvraag tot subsidievaststelling.

Voor alle tarieven geldt uiteraard dat indien de werkelijke uurtarieven lager liggen dit relevant is voor de subsidievaststelling. De subsidievaststelling dient immers uit te gaan van de werkelijke kosten en daarmee ook van de werkelijke uurtarieven.

Om bovenvermelde redenen verleen ik deze subsidie nadrukkelijk onder de voorwaarde dat **u uiterlijk op 1 april 2019 een nadere begroting** met gespecificeerde uurtarieven indient om mij in staat te stellen de redelijkheid en de efficiency te beoordelen van uw subsidieaanvraag en het aangevraagde subsidiebedrag.

Ter toelichting geldt het volgende. Deze nadere begroting dient de volgende functies te betreffen:

- o kwartiermaker (activiteit A);
- o coördinatoren (activiteit B en C);
- o communicatieadviseur (activiteit D);
- o ondersteuning (activiteit E);
- o administratie (activiteit E).

Bij de vorengenoemde specificatie van eigen personeel vraag ik u onderscheid te maken tussen de loonkosten (= brutoloon, uitkeringen, werkgeverspremies) en eventuele overheadkosten die hieraan worden toegerekend. Die overheadkosten dienen (cijfermatig) te worden toegelicht.

Indien sprake is van inhuur externen dan heeft u geen uitsplitsing te doen inzake de opbouw van het uurtarief.

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Ik behoud mij uitdrukkelijk het recht voor om naar aanleiding van de door u aangeleverde nadere begroting uw subsidieverlening te herzien.

Waaraan moet u voldoen?

U moet voldoen aan de verplichtingen in de wet- en regelgeving die van toepassing zijn op de subsidie en aan al hetgeen in deze beschikking is opgenomen.

Wet- en regelgeving

De volgende regelgeving is in ieder geval van toepassing op de subsidie:

- Kaderwet VWS-subsidies;
- Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS;
- Algemene wet bestuursrecht, in het bijzonder titel 4.2 Subsidies.

De regelgeving kunt u raadplegen via www.wetten.overheid.nl.

U bent zelf verantwoordelijk voor de naleving hiervan en de eventuele gevolgen bij niet-naleving.

Zonder volledig te zijn breng ik in het bijzonder de volgende bepalingen uit de wet- en regelgeving onder uw aandacht.

Meldingsplicht

Een van de verplichtingen waar u aan moet voldoen betreft de meldingsplicht. U moet direct melding doen van feiten en omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de subsidie. Daarvan is in ieder geval sprake als voor u aannemelijk is dat:

- de activiteiten waarvoor de subsidie is verstrekt, niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht, of
- niet, niet tijdig of niet geheel zal worden voldaan aan de verplichtingen die aan de subsidie verbonden zijn.

Uw melding, voorzien van toelichting en relevante stukken, doet u schriftelijk bij de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I) onder vermelding van het subsidienummer **328374**. Als u twijfelt of u iets moet melden, verzoek ik u contact op te nemen met uw contactpersoon.

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Verantwoording

Voor de vaststelling van de subsidie dient u een activiteitenverslag en een financieel verslag in. Aan de hand hiervan toont u aan dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de verplichtingen die aan de subsidie verbonden zijn. Ook legt u daarmee rekening en verantwoording af omtrent de aan de activiteiten verbonden kosten en opbrengsten.

Hoe ziet het activiteitenverslag eruit?

Het activiteitenverslag bevat een overzicht van de werkzaamheden waarvoor subsidie is verleend en van de daarmee bereikte resultaten. De inrichting van het verslag komt overeen met de inrichting van het activiteitenplan. Het verslag bevat, voor zover van toepassing, een analyse van verschillen tussen de voorgenomen activiteiten en beoogde resultaten, vermeld in het activiteitenplan, en de feitelijke realisatie ervan.

Hoe ziet het financieel verslag eruit?

Aan de hand van het financieel verslag geeft u een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent de kosten en opbrengsten per gerealiseerde activiteit, inclusief een toelichting per post (voor zover van toepassing). Het financieel verslag sluit aan op de begroting op basis waarvan subsidie is verleend en gaat vergezeld van een controleverklaring en een rapport van feitelijke bevindingen. Beide zijn opgesteld door een accountant, overeenkomstig het door de minister vastgestelde model met inachtneming van het door de minister vastgestelde accountantsprotocol Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, die te vinden zijn op www.dus-i.nl. De modellen B en D in dit accountantsprotocol zijn van toepassing.

Voor de aanvraag tot vaststelling van de subsidie dient u het door de minister vastgesteld formulier subsidievaststelling te gebruiken dat bekend is gemaakt op www.dus-i.nl.

Het formulier inclusief eventuele bijlagen, de controleverklaring en het rapport van feitelijke bevindingen zendt u binnen 22 weken na de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht aan de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen. Dit kan digitaal via het subsidieportaal VWS; of op papier via de post of mail.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen, team VWS
Postbus 16006
2500 BA Den Haag
VWSsubsidies@minVWS.nl

Dit betekent dat het formulier uiterlijk op **3 juni 2022** moet zijn ingediend.

Administratieplicht

U houdt een administratie bij waaruit het volgende blijkt:

- de voor de subsidievaststelling van belang zijnde rechten en verplichtingen,
- de betalingen en ontvangsten, en
- de kosten en opbrengsten.

Ons kenmerk
SP/94030/2018

De administratie en de daartoe behorende bescheiden worden gedurende 10 jaren na de vaststelling van de subsidie bewaard.

Wat als u zich niet aan de voorschriften houdt?

Het niet voldoen aan de verplichtingen die aan de subsidie verbonden zijn of het niet (geheel) verrichten van de activiteiten kan tot gevolg hebben dat ik de subsidie geheel of gedeeltelijk terugvorder.

Ik wijs u er verder op dat een registratie van (ernstige) onregelmatigheden bij subsidies wordt bijgehouden met het oog op het tegengaan van misbruik van subsidie.

Wanneer ontvangt u de subsidie?

U ontvangt een voorschot van 100% procent van het subsidiebedrag.

De voorschotten worden gelijkmatig betaald over de maanden waarvoor de subsidie wordt verleend. Deze voorschotten zijn als volgt per kalenderjaar verdeeld over de projectperiode in:

2019	€ 221.678,00 (waarbij de betaling in januari 2019 ook het gedeelte uit 2018 zal bevatten, namelijk $1/12 \text{ € } 190.196,00 + \text{€ } 31.482,00 = \text{€ } 47.331,67$)
2020	€ 190.196,00
2021	€ 174.562,00

De voorschotten maak ik aan u over op NL89ABNA0437257401 onder vermelding van het subsidienummer 328374.

Wanneer wordt de subsidie vastgesteld?

Tenzij u hierover een ander bericht ontvangt, stel ik de subsidie vast binnen 22 weken na ontvangst van de gevraagde verantwoordingsinformatie. De vaststelling vindt plaats in een afzonderlijke beschikking.

Heeft u vragen?

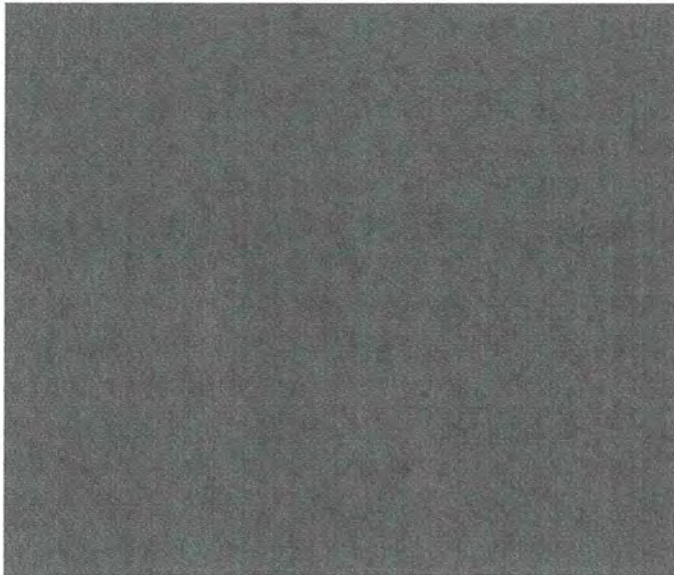
Voor vragen over deze beschikking kunt u contact opnemen met uw contactpersoon [REDACTED] via 070 [REDACTED].

Ik wens u veel succes met de uitvoering van de activiteiten.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Maatschappelijke Ondersteuning,

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Mw. dr. M.A. Kleiboer

Ons kenmerk
SP/94030/2018

Bezwaar

Het indienen van bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.

Heeft u vragen over deze beslissing of bent u het er niet mee eens? Kijk eens op www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport/bezwaarschriften-vws. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten.

Wilt u toch een bezwaarschrift sturen, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden.

Het bezwaarschrift e-mailt u naar: WJZ.bezwaarenberoep@minvws.nl, bij voorkeur met een ingescande handtekening.

Indien u niet kunt of wilt e-mailen, kunt u uw bezwaarschrift ook versturen per post naar:
de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20350,
2500 EJ Den Haag.

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84.

Noem in het bezwaarschrift:

- uw naam en adres
- de datum
- het kenmerk van deze brief (dit vindt u in de rechterkantlijn)
- de reden waarom u het niet eens bent met de beslissing

Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift.

Indien u het bezwaarschrift per e-mail indient zonder ondertekening, bestaat de mogelijkheid dat u op een later moment verzocht wordt om bewijs te leveren dat u bevoegd bent tot het indienen van het bezwaar.